

Tilinpäätös 2019

Khall 30.3.2020 §
Kvalt __.6.2020 §

1.	Toimintakertomus vuodelta 2019.....	4
1.1.	Strategiset painopisteet valtuustokaudella 2018-2021	4
1.2.	Kunnanjohtajan katsaus.....	8
1.3.	Luottamushenkilöt toimitelmissä vuonna 2019	10
1.4.	Yleinen talouskehitys	11
1.5.	Teuvan kunnan taloudelliset ja toiminnalliset näkymät sekä tilastoja.....	14
1.5.1.	Tulos	20
1.5.2.	Henkilöstökulut.....	20
1.5.3.	Investoinnit.....	20
1.5.4.	Talouden tasapainottamisohjelma ja sen täytäntöönpano	23
1.6.	Sisäisen valvonnan järjestäminen	35
1.7.	Tilikauden tulos.....	36
1.8.	Toiminnan rahoitus	38
1.9.	Rahoitusasema ja sen muutokset	41
1.10.	Kuntakonsernin toiminta ja talous.....	44
1.11.	Toimenpiteet toimintavuoden tuloksen johdosta	44
2.	Talousarvion toteutuminen	46
2.1.	Käyttötalous.....	46
2.2.	Ylin päätöksenteko ja valvonta.....	52
2.2.1.	Keskusvaalilautakunta.....	52
2.2.2.	Kunnanvaltuusto	53
2.2.3.	Hyvinvointivaliokunta.....	55
2.2.4.	Yhdyskuntarakennevaliokunta.....	56
2.2.5.	Tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja.....	56
2.3.	Hallinto	57
2.4.	Hyvinvointipalvelut	75
2.4.1.	Hyvinvointipalvelujen hallinto.....	75
2.4.2.	Peruskoulutus	77
2.4.3.	Lukio	80
2.4.4.	Kansalaisopisto	81
2.4.5.	Kirjasto	82
2.4.6.	Varhaiskasvatus.....	84
2.4.7.	Liikunta-, nuoriso- ja kulttuuripalvelut.....	86
2.5.	Yhdyskuntarakenne	87
2.5.1.	Yhdyskuntarakenteen hallinto	88
2.5.2.	Tilahallinto	89
2.5.3.	Yleiset alueet.....	89
2.5.4.	Vesilaitos.....	90

2.5.5.	Viemärlaitos.....	91
2.5.6.	Ruoka- ja puhtauspalvelut.....	93
2.5.7.	Jätelautakunta.....	94
2.5.8.	Viranomaislautakunta.....	95
2.5.9	Rakennusvalvonta.....	95
3.	Tilinpäätöslaskelmat.....	97
4.	Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	101
5.	Konsernitilinpäätös	114
6.	Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot.....	125

1. Toimintakertomus vuodelta 2019

1.1. Strategiset painopisteet valtuustokaudella 2018-2021

- ❖ Kunnan talouden tasapainottaminen ja keskeisten palveluiden turvaaminen
- ❖ Kunnan vetovoiman ja elinkeinoelämän edistäminen
- ❖ Lasten ja nuorten ennaltaehkäiseviin palveluihin panostaminen

Tavoitteet

Toimintojen ja palveluiden keskittäminen kunnan sisällä

Tavoitteenamme on turvata lakisääteiset ja kuntalaisille kaikista keskeisimmät palvelut. Tämä vaatii määrätietoista talousohjausta palveluiden kulujen saamiseksi kunnan kantokyvyn mukaiseksi. Valtuuston on yhdessä keskusteltava kunnan roolista ja mahdollisista säästökohteista. Käydään avointa keskustelua siitä, mitkä ovat kunnan elinvoimaisuuden kannalta tärkeimmät kuntalaisten palvelut.

Kiinteistösuunnitelman toteuttaminen

Tavoitteenamme on mitoittaa kunnan kiinteistökanta tarvetta vastaavaksi. Käyttökustannuksia vähennetään toimintojen tiivistämisellä. Lisäksi kunnan alueella yksityisessä omistuksessa oleva kiinteistökanta kartoitetaan osana kiinteistöverokertymän tarkastelua.

Kunnan omistusten kriittinen tarkastelu ja karsiminen

Valtuuston on selvitettävä, onko kunnan omistus erilaisissa yhtiöissä enää järkevää tai kunnan kannalta tarpeellista. Luovutaan sellaisesta, mistä ei ole kunnan perustoiminnoille hyötyä. Päätetään kunnalle tarpeettomien yhtiöiden ja osakkuuksien myymisestä.

Elinkeinoelämää tukevan päätöksenteko- ja toimintakulttuurin lisääminen

Tavoitteenamme on kunnan elinkeinoelämän tukeminen ja työllisyyden parantaminen rakenteita ja toimintatapoja muuttamalla. Yrittäjämäinen ja kehittävä asenne jalkautetaan joka tasolla.

Perheiden hyvinvoinnin turvaaminen

Tavoitteenamme on perheiden kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin turvaaminen lasten ja nuorten ennaltaehkäisevien palveluiden kautta. Jokaisen päätöksen kohdalla huomioidaan näkökulma perheiden kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin turvaamisesta.

Strategiakauden kärkihankkeita

- ❖ Yritysvaikutusten arvioinnin ottaminen käyttöön päätöksenteossa (EVA)
- ❖ Seudullinen markkinoinnin lisääminen. Uusien yrittäjien houkuttelu nostaen esille alueen vahvat veturiyritykset: "tuletko tähän porukkaan yrittämään?"

- ❖ Yhteistyön tiivistäminen yritysten kanssa, yhdessä TEAK:n, SAI:n ja SEK:n kanssa
- ❖ Harrastusmahdollisuuksia edesautetaan
- ❖ Vertaistuelle luodaan mahdollisuuksia ja kartoitetaan tarvitsijat
- ❖ Huolehditaan tukipalveluiden oikea-aikaisuudesta
- ❖ Lapsivaikutusten arvioinnin ottaminen käyttöön päätöksenteossa

Tavoitteet, toimenpiteet ja tavoitetasot

Strateginen painopiste	Tavoitteet	Toimenpiteet	Tavoitetaso
<i>Kunnan talouden tasapainottaminen ja keskeisten palveluiden turvaaminen</i>	Toimintojen ja palveluiden keskittäminen kunnan sisällä Kunnan kiinteistökannan mitoittaminen tarvetta vastaavaksi Keskittyminen omistuksiin, jotka tukevat kunnan perustoimintoja Seudullisen yhteistyön tiivistäminen	Eri toimipisteissä tarjottavia palveluita keskitetään Teakin kiinteistöön Vajaakäytössä olevien kiinteistöjen käyttöastetta nostetaan tai niistä luovutaan Kartoitetaan omaisuus, josta voidaan luopua Myydään omaisuus, joka ei tue kunnan perustoimintoja Toimintojen yhdistäminen seudullisesti	Palveluverkosto supistuu Vajaakäytössä olevien kiinteistöjen määrä vähenee Kiinteistöistä aiheutuvat kustannukset laskevat Henkilöstön käyttö tehostuu Kunnan omistuksessa oleva omaisuus vähenee
<i>Kunnan vetovoiman ja elinkeinoelämän edistäminen</i>	Positiivisen kuntakuvan luominen Uuden yritystoiminnan syntyminen Uusien työpaikkojen syntyminen	Markkinoinnin lisääminen Yritysvaikutusten arvioinnin ottaminen käyttöön päätöksenteossa Yhteistyön tiivistäminen yritysten kanssa Teak Oy:n, SAI:n ja SEK:n roolin vahvistaminen yrityssektorilla Veturiyritysten alihankkijoiden tukeminen Pienyritysten kasvun edistäminen	Markkinointitoimenpiteiden lisääntyminen Työpaikkojen määrä lisääntyy Yhteisöverojen määrä kasvaa Yhteistyötapaamisten lisääntyminen yrittäjien kanssa Yritysvaikutusten arviointi on otettu käyttöön
<i>Lasten ja nuorten ennaltaehkäiseviin palveluihin panostaminen</i>	Perheiden kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin turvaaminen lasten ja nuorten ennaltaehkäisevien palveluiden kautta Päätöksen kohdalla huomioidaan näkökulma perheiden kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin turvaamisesta	Harrastusmahdollisuuksia edesautetaan Vertaistuelle luodaan mahdollisuuksia ja kartoitetaan tarvitsijat Huolehditaan tukipalveluiden oikea-aikaisuudesta Lapsivaikutusten arvioinnin ottaminen käyttöön päätöksenteossa	Harrastusmahdollisuudet ovat hyvät Vertaistukitarpeet on kartoitettu Vertaistukiryhmiä on perustettu Tukipalvelut ovat toimivia Lapsivaikutusten arviointi on otettu käyttöön

Vuoden 2019 talousarviovalmistelun yhteydessä korostettiin, että strategia on huomioitava talousarvion suunnittelussa. Myös kuntalaki korostaa kuntastrategian tavoitteiden huomioon ottamista kunnan ja kuntakonsernin talousarvion laadinnassa. *Kuntastrategiasta johdetaan toimielinten ja konsernin tavoitteet, toimintaperiaatteet ja menestystekijät.* Toimialojen esitykset pohjautuvat strategiaan, josta on johdettu vuodelle 2019 tavoitteet ja mittarit. Niitä on työstetty yhdessä mm. esimiesten tavoitetyöpajassa 6.11.2018.

Valtuustokauden pituisella jaksolla tarkasteltuna strategian toimenpiteet on jaettu vuositasolle alla olevassa taulukossa.

Strateginen painopiste	Toimenpiteet 2018	Toimenpiteet 2019	Toimenpiteet 2020	Toimenpiteet 2021
<i>Kunnan talouden tasapainottaminen ja keskeisten palveluiden turvaaminen</i>	Eri toimipisteissä tarjottavia palveluita keskitetään Teakin kiinteistöön			
	Vajaakäytössä olevien kiinteistöjen käyttöastetta nostetaan tai niistä luovutaan	Vajaakäytössä olevien kiinteistöjen käyttöastetta nostetaan tai niistä luovutaan	Vajaakäytössä olevien kiinteistöjen käyttöastetta nostetaan tai niistä luovutaan	Vajaakäytössä olevien kiinteistöjen käyttöastetta nostetaan tai niistä luovutaan
		Kartoitetaan omaisuus, josta voidaan luopua		
		Myydään omaisuus, joka ei tue kunnan perustoimintoja	Myydään omaisuus, joka ei tue kunnan perustoimintoja	Myydään omaisuus, joka ei tue kunnan perustoimintoja
			Toimintojen yhdistäminen seudullisesti	
<i>Kunnan vetovoiman ja elinkeinoelämän edistäminen</i>		Markkinoinnin lisääminen, (markkinointisuunnitelma)		
		Yritysvaikutusten arvioinnin ottaminen käyttöön päätöksenteossa	Yritysvaikutusten arvioinnin ottaminen käyttöön päätöksenteossa	
	Yhteistyön tiivistäminen yritysten kanssa	Yhteistyön tiivistäminen yritysten kanssa	Yhteistyön tiivistäminen yritysten kanssa	Yhteistyön tiivistäminen yritysten kanssa

		Teak Oy:n, SAI:n ja SEK:n roolin vahvistaminen yrityssektorilla		
			Veturiyritysten alihankkijoiden tukeminen	
				Pienyritysten kasvun edistäminen
<i>Lasten ja nuorten ennaltaehkäiseviin palveluihin panostaminen</i>	Harrastusmahdollisuuksia edesautetaan	Harrastusmahdollisuuksia edesautetaan	Harrastusmahdollisuuksia edesautetaan	Harrastusmahdollisuuksia edesautetaan
		Vertaistuelle luodaan mahdollisuuksia ja kartoitetaan tarvitsijat		
		Huolehditaan tukipalveluiden oikea-aikaisuudesta	Huolehditaan tukipalveluiden oikea-aikaisuudesta	
	Lapsivaikutusten arvioinnin ottaminen käyttöön päätöksenteossa	Lapsivaikutusten arvioinnin ottaminen käyttöön päätöksenteossa		

1.2. Kunnanjohtajan katsaus

Työllisyys on kuluvan vuoden aikana kohentunut varsin nopeasti. Talouden noususuhdanne lienee kuitenkin päättymässä. Vuodelle 2020 ennustetaan tämän hetken näkemyksen pohjalta noin 0,5 - 1,0 %:n BKT:n kasvua.

Teuvan katukuvasta on poistunut huolestuttavan moni kaupan ja palvelualan yritys. Teuvan tuotannollisilla yrityksillä näyttäisi sen sijaan vielä pääosin olevan vauhti päällä.

Teak Oy:n koulutustoiminta yhdistyi suunnitelmien mukaisesti Suomen Yrittäjäopiston koulutustoiminnan kanssa vuoden alusta. Teak Oy jatkaa kunnan sataprosenttisesti omistamana osakeyhtiönä, joka omistaa, ylläpitää ja vuokraa kiinteistöä. Huhtikuussa Teak Oy:lle valittiin uusi laajapohjainen hallitus. Hallituksen ensimmäisenä tehtävänä on laatia strategia yhtiölle. Kiireisin asia on kiinteistön kannattavuuden parantaminen. Yhtiön on tarkoitus ottaa hoitaakseen myös kunnan elinvoiman edistämisen tehtäviä.

Loppuvuodesta 2019 Suupohjan kunnat päättivät purkaa Suupohjan elinkeinotoimen kuntayhtymän. Toiminta päättynee 31.5.2020 mennessä. Jo vuoden vaihteessa 2019-2020 keskeisimmät hankkeet siirrettiin Kauhajoen kaupungin toiminnaksi. Alkuvuoden 2020 aikana myös maatalouslomitus siirtyy Kauhajoen kaupungin hoidettavaksi. Kuntayhtymän purkua voidaan pitää valitettavana, koska Suupohjan neljä kuntaa muodostivat yhdessäkin kovin pienen toimialueen elinkeinoyhteistyölle. Nyt siirry-

tään vielä pienempiin yksiköihin. Jatkossa Kauhajoen kaupunki hoitaa elinkeinoasiansa itse. Isojoki ja Karijoki ovat päätyneet keskinäiseen yhteistyöhön ja hakevat tätä kirjoitettaessa yhteistä yritys- ja elinvoimakoordinaattoria. Teuvan kunnanhallitus puolestaan evästi Teak Oy:n hallitusta rekrytoimaan yritystoiminnan kehittäjän, jonka palveluita kunta ostaa. Tehtävä on tällä hetkellä haettavana elinkeinojohtajan nimikkeellä.

Suupohjan Seutupalvelukeskus Oy:n ja Järvinet Oy:n suunniteltu fuusio peruuntui. Seutupalvelukeskuksen osalta etsitään nyt uusia yhteistyömahdollisuuksia.

Uuden päiväkodin hankintaa valmisteltiin keväällä. Tarkoituksena oli neuvottelumenettelyä käyttäen hyödyntää toimitiloja tarjoavien toimijoiden tyyppiratkaisuja. Saadut alustavat tarjoukset olivat kuitenkin niin puutteellisia, että kunnanhallitus päätti keskeyttää hankintamenettelyn. Tammikuussa 2020 kunnanhallitus hyväksyi hankkeen jatkamisen ns. hybridimallilla, jossa osa rakennuksesta rakennetaan valmiista moduuleista ja osa rakennetaan perinteisesti rakennuspaikalla.

Valtuusto palautti suunnitellun teollisuushallin määräraha-asian valmisteluun. Kunnanhallituksen 9.9. tekemän päätöksen mukaisesti hanketta on tämän jälkeen valmisteltu Kiinteistö Oy Teuvan Kafiarin hallin laajennuksena.

Vuoden 2019 talousarvioon varattiin 10.000 euron suuruinen määräraha osallistuvaan budjetointiin. Kuntalaiset saivat esittää määrärahalle käyttötarkoituksia lasten ja nuorten ennalta ehkäiseviin palveluihin. Saimme lähes 50 aloitetta, joista hyvinvointivaihtoehtoja muokkasi nettiäänestykseen vaihtoehdot. Netissä kantaa otettiin yli 700 kertaa. Äänestyksen tuloksena joen rantaan toteutetaan ulkoilureitti. Vuonna 2020 osallistuva budjetointi jatkuu 30.000 euron panoksella. Nyt vuorossa ovat ikäihmisten palvelut ja hyvinvointi. Rahoitus tulee testamenttivaroista.

Kunnanvaltuusto hyväksyi syyskuun kokouksessaan talouden tervehdyttämishojelman päivityksen. Vuoden 2019 tulosta helpottaa valtionosuuksien maksatuksen aikaistaminen sekä kunnalle myönnetty harkinnanvarainen rahoitusavustus. Tulosta puolestaan heikentää sote-menojen ylitys.

Kaiken kaikkiaan vuoden 2019 tilinpäätös on noin 592 000 euroa ylijäämäinen. Tulosta voidaan kuntien yleinen taloustilanne huomioon ottaen pitää varsin hyvänä. Teakin kiinteistöön kohdistuva ylimääräinen poisto kasvattaa kuitenkin konsernialijäämä huomattavasti.

1.3. Luottamushenkilöt toimielimissä vuonna 2019

Kunnanvaltuusto

Heikkilä Ville, puheenjohtaja	
Ketomäki Jaakko, 1. varapuheenjohtaja	
Harjula Irma, 2. varapuheenjohtaja	
Aho Hannu	Nevanperä Toni
Erlands Kaj	Nisula Harri
Honkilahti Katri	Ollikkala Ari
Kaleva Paula	Panttila Eliisa
Kiviluoma Juha-Matti	Ranta-Muotio Aulis
Koivisto Marko	Syväluoma Saija
Koski Sauli	Tamsi Lasse
Laitamäki Tapani	Tamsi Satu
Lehtimäki Esko	Tuomela Heikki
Leppäniemi Jukka	Uusitalo Kari
Luhtala Markku	Varala Sakari
Mäntylä Anu	Åkerblad Irma

Hyvinvointivaliokunta

<u>Varsinainen jäsen</u>	<u>Henkilökohtainen varajäsen</u>
Harjula Irma, puheenjohtaja	Hietanen Reino
Åkerblad Irma, varapuheenjohtaja	Riippi Juulia
Koski Sauli	Sippola Eija
Luhtala Markku	Ahlman Tiina
Tamsi Satu	Tuisku Minna-Liisa
Tuomela Heikki	Hangasluoma Anneli
Syväluoma Saija	Mäenpää Arto
Uusitalo Kari	Tanner Jyri
Varala Sakari	Riskula Anna-Kaisa

Yhdyskuntarakennevaliokunta

<u>Varsinainen jäsen</u>	<u>Henkilökohtainen varajäsen</u>
Ketomäki Jaakko, puheenjohtaja	Rinta-Uppa Kalevi
Koivisto Marko, varapuheenjohtaja	Saarikoski Jorma
Aho Hannu	Metsäranta Esa
Heikkilä Ville	Rintala Jouko
Laitamäki Tapani	Holma Sabine
Leppäniemi Jukka	Peltoniemi Juha
Nisula Harri	Yli-Mannila Ahti
Panttila Eliisa	Tapanainen Erkki
Ranta-Muotio Aulis	Heinola Arto

KunnanhallitusVarsinainen jäsen

Lehtimäki Esko, puheenjohtaja
 Tamsi Lasse, 1. varapuheenjohtaja
 Kiviluoma Juha-Matti, 2. varapuheenjohtaja
 Erlands Kaj
 Ollikkala Ari
 Kaleva Paula
 Nevanperä Toni
 Mäntylä Anu
 Katri Honkilahti

Henkilökohtainen varajäsen

Heinola Arto
 Koivisto Marko
 Syväluoma Saija
 Nisula Harri
 Uusitalo Kari
 Åkerblad Irma
 Varala Sakari
 Tamsi Satu
 Kyläinpää Jaana

KeskusvaalilautakuntaVarsinainen jäsen

Aho Hannu, puheenjohtaja
 Sievi-Korte Tero, varapuheenjohtaja
 Honkilahti Katri
 Rantala Jouko
 Tuovila Ulla

Varajäsenet (nimetty siihen järjestykseen, jossa tulevat varsinaisten sijaan)

1. Ojanperä Marja-Leena
2. Nevala Anna-Kaisa
3. Lehto Raija
4. Humalamäki Tapio
5. Järvelä Anu
6. Luhtala Jorma
7. Birling Päivi

TarkastuslautakuntaVarsinainen jäsen

Leppäniemi Jukka, puheenjohtaja
 Koski Sauli, varapuheenjohtaja
 Kohtala Päivi
 Panttila Eliisa

Henkilökohtainen varajäsen

Paakkunainen Marja-Leena
 Tanner Jyri
 Niemi Kaisa
 Mäntylä Veli-Pekka

ViranomaislautakuntaVarsinainen jäsen

Nisula Harri, puheenjohtaja
 Aho Hannu, varapuheenjohtaja
 Nevala Anna-Kaisa
 Nevanperä Toni
 Kyläinpää Jaana

Henkilökohtainen varajäsen

Rinta-Uppa Kalevi
 Humalamäki Tapio
 Ojanperä Marja-Leena
 Kokkinen Jaana
 Järvelä Seppo

1.4. Yleinen talouskehitys

Taloukasvu oli Suomessa viime vuonna edelleen laaja-alaista, sillä kaikki kysyntäerät lisääntyivät. Kasvun painopiste oli kuitenkin ulkomaisessa kysynnässä, jonka seurauksena vienti lisääntyi kotimaista kysyntää nopeammin. Kotimaisen kysynnän ennakkoidaan ylläpitävän taloukasvua tulevina vuosina, sillä ulkomaankaupan näkymät ovat epävarmat. Vuosina 2020 ja 2021 BKT kasvaa keskimäärin noin prosentin vuodessa.

Julkisen talouden alijäämä kasvaa v. 2020, kun hallitusohjelman mukaiset menolisäykset astuvat voimaan. Ilman työllisyyttä sekä talouden ja julkisen hallinnon tuottavuutta kohentavia toimia julkinen talous pysyy myös tulevina vuosina alijäämäisenä. Julkisen velkasuhteen lasku pysähtyy ja velka suhteessa BKT:hen kääntyy vähitellen uudelleen kasvuun.

Maailmantalouden tilanne on yhä epävarma, vaikka joitain tasaantumisen merkkejä on olemassa. Maailman kokonaistuotannon kohentuminen vuodesta 2020 lähtien on kuitenkin hyvin hidasta. Maailmankauppa elpyy lähivuosina talousnäkymien kohentumisen myötä. Euroalueen näkymiä varjostaa Saksan teollisuuden haavoittunut tilanne. Teollisuuden kyselyindikaattorit ovat varsin alhaalla, mutta loppuvuoden 2019 aikana tapahtui hienoista tasaantumista. Euroalueen talouskasvu kiihtyy viime vuoden yhdestä prosentista vajaaseen puoleentoista prosenttiin tänä vuonna.

Vuonna 2019 Suomen BKT kasvoi VM:n ennusteen mukaan 1,5 %. Asuinrakennusin-vestoinnit supistuivat, mutta myös tuotannollisten investointien kasvu hidastui kansainvälisen talouden suhdanteen heikentyessä. Yksityisen kulutuksen kasvu jatkui työllisyyden kohentuessa sekä ansiotason noustessa. Viennin kasvu kiihtyi palveluviennin ja laivatoimitusten seurauksena.

Vuonna 2020 talouskasvu hidastuu yhteen prosenttiin. Näkymät vientimarkkinoilla tasaantuvat ja viennin kasvu hidastuu, mutta jää silti viime vuosien keskimääräiselle tasolle. Yksityisen kulutuksen kasvu jatkuu tasaisena. Kotitalouksien käytettävissä olevien tulojen kasvua pitää yllä ansiotason nousu sekä korkeana pysyttelevä työllisyys, joten palkkasumman kasvu jatkuu edelleen nopeana. Julkisen kulutuksen kasvun kiihtyminen nostaa kotimaisen kysynnän osuutta BKT:sta. Yksityisten investointien ennustetaan vähenevän. Erityisesti asuinrakennusininvestoinnit vähenevät. Julkiset palvelurakennusininvestoinnit lisääntyvät.

Bruttokansantuote kasvaa noin prosentin v. 2021. Kasvua ylläpitää tuotannollisten investointien kääntyminen nousuun suurhankkeiden ja tutkimus- sekä kehittämisinvestointien tukemana. Maailmankauppa piristyy ja vienti kasvaa. Vientikysynnän valoisimmat näkymät johtuvat viennille tärkeimpien eurooppalaisten talouksien sekä kehittyvien talouksien ja Yhdysvaltojen paremmasta talouskehityksestä. Yksityinen kulutus jatkaa vakaata kasvuaan kotitalouksien reaalisen ostovoiman kasvun jatkuessa.

Ajankohtainen työllisyystilanne

Työllisyys kääntyi uudestaan kasvuun vuoden 2019 syksyllä kesän heikomman työli-syyskehityksen jälkeen. Työllisten määrä nousi v. 2019 työvoimatutkimuksen mukaan 1,0 % ja työllisyysaste (15–64 v.) parani lähes prosenttiyksikön 72,6 prosenttiin. Työllisyysasteen trendi oli joulukuussa 73,0 %.

Tehdyt työtunnit lisääntyivät viime vuonna selvästi vähemmän kuin työllisten määrä, 0,2 %. Palkansaajien työtunnit lisääntyivät 0,1 %. Kokoajaisten osuus palkansaajista supistui hieman alkuvuonna, mutta lasku taittui vuoden viimeisellä neljänneksellä jatkuvaa kokoaikatyötä tekevien palkansaajien osuuden lisääntyttyä. Osa-aikatyöläisten osuus palkansaajista on Suomen työmarkkinoilla suhteellisen vähäinen, noin kuudennes. Jatkovaa osa-aikatyötä tekevien palkansaajien määrän kasvu jatkui viime vuonna, mutta määräaikaisen osa-aikatyön osuus ei lisääntynyt.

Työttömyys väheni edelleen sekä Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen, että työ- ja elinkeinoministeriön työnvälitystilaston mukaan. Koko vuoden 2019 työttömyysaste laski 0,7 prosenttiyksikköä 6,7 prosenttiin. Työttömyysasteen trendi ei kuitenkaan laskenut vuoden aikana ja oli joulukuussa hieman korkeammalla kuin tammikuussa. Työttömien määrä väheni v. 2019 kaikilla alueilla ja kaikissa ikäryhmissä.

Työvoiman kysyntä on pysynyt edelleen hyvällä tasolla, joskin avoimien työpaikkojen pitkään jatkunut kasvutrendi on tasaantumassa. Avoimia työpaikkoja oli vuoden 2019 kolmannella neljänneksellä Tilastokeskuksen mukaan keskimäärin 48 500, mikä on hieman enemmän kuin vuotta aiemmin. Suomalaisen yritysten työllisyysodotukset olivat joulukuussa Euroopan komission luottamusindikaattorien

mukaan keskimääräistä vaimeammat, joskin teollisuuden työllisyysnäkymät olivat yhä keskimääräisellä tasolla. Vakanssiasteella, eli avoimien työpaikkojen osuudella kaikista työpaikoista, mitattuna työvoiman kysyntä on viime kuukausina ollut Suomessa EU:n keskitasolla.

Hitaahko talouskasvu ja kiihtyvä nimellispalkkojen nousu vaimentavat työvoiman kysynnän kasvua vuosina 2020–2021. Työllisten määrä lisääntyy enää hieman v. 2021. Työllisyysasteen nousu hidastuu 73,5 prosenttiin vuoteen 2021 mennessä työikäisen väestön edelleen vähentyessä. Työttömyysasteen laskeminen finanssikriisiä edeltävän suhdannehuipun lukemiin lisää työmarkkinoiden kireyttä, mikä puolestaan vahvistaa palkkojen nousupaineita. Työllisyyden kasvun vetämänä työttömien määrä vähenee ja työttömyysaste laskee 6,5 prosenttiin.

Tilastokeskuksen (TK) ja työ- ja elinkeinoministeriön (TEM) työttömyystilastojen välinen ero kasvoi hyvin suureksi vuosina 2013–2016 työttömyyden lisääntyessä, mutta syksystä 2016 lähtien ero on jälleen alkanut kaventua. Vuonna 2019 työnvälitystilastossa oli keskimäärin 56 000 työtöntä enemmän kuin työvoimatutkimuksessa. TK:n ja TEM:in tilastoiman työttömyyden ero johtuu pääasiassa kahdesta syystä. Ensinnäkin TEM:in työnvälitystilasto on käytännössä rekisteri, joka perustuu työnhakijan viimeksi ilmoittamaan statukseen. Jos työn ei itse ilmoita TE-keskukseen työllistymisestään, tilastoidaan hänet edelleen työttömäksi työnhakijaksi, jolloin työttömien määrä voi näyttää todellista suuremmalta. Työttömien haastattelujen lisääminen vuodesta 2017 alkaen on vähentänyt tätä rekisterivirhettä. Toinen ero syntyy ns. piilotyöttömistä, eli työttömistä, jotka eivät ole hakeneet töitä viimeisten 4 viikon aikana. Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksessa piilotyöttömiä ei lasketa työttömiksi, vaan heidät tilastoidaan erikseen.

TK:n tilastoima piilotyöttömien määrä oli hyvin korkealla vielä alkuvuonna 2017, mutta on sen jälkeen kääntynyt laskuun. Piilotyöttömiä oli vuoden 2019 neljännellä neljänneksellä 89 000 henkeä, mikä on 10 000 vähemmän kuin vuotta aiemmin. Piilotyöttömien määrän vähenemisen ennakoidaan hidastuvan, kun työn kysynnän kasvu hiipuu ja osa työttömistä luopuu aktiivisesta työn etsinnästä.

Rakenne- ja pitkäaikaistyöttömien määrä on edelleen vähentynyt v. 2019. TEM:n työnvälitystilaston mukaan rakennetyöttömiä oli joulukuussa 2019 142 000, eli n. 9 000 vähemmän kuin vuotta aikaisemmin. Yli vuoden yhtäjaksoisesti työttömänä olleita oli joulukuussa 63 000, eli n. 4 000 vähemmän kuin vuotta aiemmin. Pitkäaikaistyöttömyyden vähenemisestä huolimatta 20–54-vuotiaiden pitkäaikaistyöttömien määrä on silti edelleen selvästi korkeammalla kuin edellisen suhdannehuipun aikana v. 2008. Työttömyysasteen laskun pysähtyminen avoimien työpaikkojen määrän yhä kasvaessa viittaa myös työmarkkinoiden kohtaannon heikkenemiseen viime kuukausina.

Työmarkkinoiden suhdannetilannetta voidaan arvioida tarkastelemalla avoimien työpaikkojen suhdetta työttömiin työnhakijoihin. Mitä matalampi tämä suhdeluku on, sitä helpompaa yrityksillä on löytää työntekijöitä, sillä työnhakijoita on runsaasti yhtä vakanssia kohti. Vastaavasti, työttömien työnhakijoiden työnsaantimahdollisuudet heikkenevät, kun avoimista paikoista kilpailee suuri joukko työnhakijoita.

Avoimien työpaikkojen suhde työttömiin työnhakijoihin kääntyi v. 2017 nopeaan nousuun pysyttyään sitä ennen pitkään matalalla tasolla. Työmarkkinat ovat kiristyneet edelleen v. 2019. Työmarkkinoiden kireysindikaattori näyttäisi nousseen jo selvästi vuoden 2008 suhdannehuippua korkeammalle. Työmarkkinoiden kiristytessä voidaan tietyissä ammattiryhmissä havaita työvoimakapeikkoja.

Lähde: Talousnäkymät ja palkanmuodostus, Tulo- ja kustannuskehityksen selvitystoimikunnan raportti 30.1.2020, Valtiovarainministeriön julkaisuja – 2020:11

1.5. Teuvan kunnan taloudelliset ja toiminnalliset näkymät sekä tilastoja

Tilinpäätös 2018

Vuoden 2018 tilinpäätöksessä tulos oli 5 923 euroa. Vuosikate oli 1,40 miljoonaa euroa. Taseeseen kertynyt alijäämä oli 5,02 miljoonaa euroa.

Kunnan tulosta voidaan pitää maltillisesta euromäärästään huolimatta tyydyttävä, koska verotulojen kehitys heikentyi merkittävästi talousarviovalmistelussa käytettävissä olleisiin tietoihin nähden. Verotulojen tilitykset olivat liian suuria, joten kuntien veroennustetta yhdessä valmistelevat kuntaliitto ja verohallinto korjasivat ennustettaan useita kertoja. Syitä veroennusteen epävarmuuteen olivat mm. merkittävästi tavanomaista suuremmat veronpalautukset. Ne heikensivät kuntien jako-osuutta.

Sosiaali- ja terveystoimen laskivat 2,25 prosenttia 21,3 miljoonaan euroon. Kunnat muut kuin sosiaali- ja terveystoimen laskivat 6,12 prosenttia eli lähes 979 000 euroa.

Verotuloja kertyi 15,80 miljoonaa euroa, mikä oli noin miljoona euroa vähemmän kuin edellisellä vuonna 2017. Valtionosuuksia maksettiin 18 miljoonaa euroa. Edelliseen vuoteen verrattuna vähennystä oli noin 0,6 miljoonaa euroa.

Velan määrä laski 2,1 miljoonaa euroa. Pitkäaikaisten lainojen määrä laski 19,26 miljoonaan euroon. Lyhytaikaisen rahoituksen määrä kuntatodistusten muodossa oli vuoden vaihteessa 2 miljoonaa euroa.

Teuvan kuntakonserniin kuuluu seitsemän tytäryhtiötä, joista merkittävimmät ovat Teuvan Kaukolämpö Oy, Teak Oy ja Teuvan Vuokratalot Oy. Kuntakonsernin taseen loppusumma oli yhteensä 59,5 miljoonaa euroa. Toimintakulut olivat 75,2 miljoonaa euroa ja toimintatuotot 42,2 miljoonaa euroa. Konsernin toimintakate oli -33 miljoonaa euroa, kun se kunnan osalta oli -33,3 miljoonaa euroa. Konsernin vuosikate oli 2,7 miljoonaa euroa. Poistot ja arvonalentumiset olivat 2,9 miljoonaa euroa. Tulos ennen tilinpäätössiirtoja oli -116 724 euroa. Taseen loppusumma laski vuoteen 2017 verrattuna 0,7 miljoonaa euroa. Konsernin lainat euroa/asukas ovat 6 055 euroa (6 067 euroa vuonna 2017).

Talousarvio 2019

Vuoden 2019 talousarviossa toimintamenojen arvioitiin laskevan 1,67 prosenttia vuoden 2018 talousarviosta. Toimintatulojen arvioitiin laskevan vuoden 2018 talousarvioon nähden 4,37 prosenttia. Toimintakatteen arvioitiin paranevan 1,33 prosenttia.

Vuoden 2019 talousarvioehdotuksessa vuosikate oli 1,98 miljoonaa euroa. Tuloksen arvioitiin olevan 0,6 miljoonaa euroa ylijäämäinen.

Investointien odotettiin lisääntyvän edelliseen vuoteen verrattuna, mutta vuosikatteen paranevan. Pitkäaikaista lainaa otettiin päiväkotiratkaisun rahoittamiseen. Suunnitelmavuosina lainojen hoitokustannukset ovat merkittävät.

Tilinpäätös 2019

Etelä-Pohjanmaan työ- ja elinkeinotoimistossa oli joulukuun 2019 lopussa 6931 työtöntä työnhakijaa. Vuoden takaisesta vertailuajankohdasta määrä nousi 134 henkilöllä, eli 2 prosentilla. Edellisen kerran työttömyys on ollut kasvussa toukokuussa 2016. Koko maassa työttömien työnhakijoiden määrä nousi vuoden takaisesta 0,5 prosentilla.

Työttömistä työnhakijoista kokoaikaisesti lomautettuja oli 1111, eli lomautettujen osuus oli 16 prosenttia. Kokoaikaisesti lomautettujen määrä nousi edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta 291 henkilöllä (35,5 %). Lomautettujen määrän kasvu selittää työttömyyden kasvun Etelä-Pohjanmaalla merkittävilta osin. Työttömien työnhakijoiden osuus Etelä-Pohjanmaan työvoimasta oli 8,1 prosenttia, joka oli Manner-Suomen toiseksi alhaisin Pohjanmaan (6,8 %) jälkeen. Koko maassa työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli 9,8 prosenttia.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen toimittaman työllisyyskatsauksen mukaan Teuvan työttömien työnhakijoiden määrä on pitkän laskuvaiheen jälkeen joulukuussa 2019 lievässä nousussa. Ennen joulukuun 2019 tilannetta työttömyys Etelä-Pohjanmaalla on ollut edellisen kerran kasvussa toukuu-kuussa 2016. Teuvan työttömyysprosentti 31.12.2019 oli 6,8. Samana ajankohtana 31.12.2018 työttömyysprosentti oli 7. Työttömyysprosentti on alle Etelä-Pohjanmaan keskiarvon (vuoden 2019 joulukuussa 8,1 %).

Tilastokeskuksen väestönmuutosten ennakkotietojen mukaan Teuvan kunnan joulukuun 2018 väkiluku oli 5156 henkilöä. Vuotta myöhemmin 31.12.2019 väestötilaston mukaan Teuvalla asui 5074 henkilöä.

Merkittävin seudullinen palvelutuotannon toimija on Suupohjan peruspalveluliikelaitoskuntayhtymä (LLKY), joka vastaa Teuvan kunnan sosiaali- ja terveystalouksista sekä ympäristöpalveluista. Teuvan nettomaksuosuudeksi vuonna 2019 oli LLKY:n talousarviossa määritetty 21,12 miljoonaa euroa. Kunnanvaltuusto myönsi sosiaali- ja terveystalouksiin 472 235 euron lisämäärän, joten maksuosuus oli tämä huomioiden yhteensä 21 592 235 euroa. Teuvan kokonaismaksuosuudeksi muodostui 21 646 703 euroa. LLKY:stä saadun selvityksen mukaan Teuvan koko vuoden toteuma ylittyi 54 473 euroa.

Vuoden 2019 talousarvion käyttötalousoosan ulkoisten toimintamäärärahojen loppusumma oli 36,8 miljoonaa euroa. Ulkoisia toimintakuluja kirjattiin -36,9 miljoonaa euroa eli 100,4 % talousarvioista.

Vuoden 2019 talousarvion käyttötalousoosan ulkoinen toimintatuloarvio oli 3,9 miljoonaa euroa. Käyttötalousoosan tuloja kertyi 4,0 miljoonaa euroa eli 102,8 % talousarviosta. Tuloslaskelman mukaan toimintakate oli -32,90 miljoonaa euroa (100,1 %). Vuoden 2018 tilinpäätöksessä lukema oli -32,32 miljoonaa euroa (98,6 %). Verotuloja kirjattiin 16,6 miljoonaa euroa (99,9 %). Valtionosuuksia taas 18,5 miljoonaa euroa (103,6 %).

Tilinpäätöksen valmistuttua, vuoden 2020 alkupuolella, Suomen saavuttanut koronaepidemia heikentää Kuntaliiton antamien arvioiden mukaan kuntien taloutta vuonna 2020 minimissään 1,5 miljardilla eurolla. Arviot perustuvat maaliskuun 2020 aikana muodostuneeseen käsitykseen koronaepidemian etenemisestä vuoden aikana. Arvioiden mukaan koronavirusepidemian myötä kaupunkien ja kuntien kunnallis- ja yhteisöverotulot romahtavat yli 700 miljoonaa euroa. Sote-menojen kasvu heikentää kuntataloutta vähintään 400 miljoonaa euroa. Maksu- ja myyntituottojen pieneneminen vähentää kuntien tuloja noin 200 miljoonaa euroa. Lisäksi muut talousvaikutukset, esimerkiksi pelastustoimen kustannusten kasvu, heikentävät kuntataloutta yli 100 miljoonaa euroa. Esillä olevat luvut ovat minimiarvioita, ja onkin mahdollista, että todelliset vaikutukset ovat moninkertaiset. Kuntakenttä on kamppailut talouden tasapainon saavuttamiseksi jo ennen koronaa, mutta lopulliset vaikutukset voidaan arvioida vasta kriisin jälkeen. Koronavirusepidemian kuntatalousvaikutusten suuruuteen vaikuttaa se, missä laajuudessa ja kuinka kauan poikkeusolot kestävät. Myös se, paljonko henkilöstöä lomautetaan ja miten nopeasti yritystoiminnan toipuminen ja kuluttajien luottamus käynnistyvät, vaikuttavat lopputulemaan. Kaikilla kunnan toimialoilla kustannuksia voivat lisätä ja/tai toiminnallisia muutoksia aiheuttavat ylityöt, varallaolo, lomien siirrot, sairauspoissaolot (omat tai lapsen) ja erityisjärjestelyt, jotka johtuvat esimerkiksi etätyöstä tai etäopetuksen järjestämisestä.

Talouden tasapainottamisohjelma

Valtiovarainministeriö asetti elokuussa 2017 kuntalain 118 §:n mukaisen Teuvan kuntaa koskevan arviointiryhmän, jonka tehtävänä oli tehdä laissa tarkoitettu selvitys kunnan mahdollisuuksista turvata

asukkailleen lainsäädännön edellyttämät palvelut. Kunnanvaltuusto hyväksyi (18.12.2017/ 55 §) kunnan talouden tasapainottamisohjelman, joka kokonaisuudessaan leikkaa menoja noin 1,1 miljoonaa euroa ja korottaa veroja 0,4 miljoonaa euroa. Tasapainottamisohjelman toimenpiteet sisältävät sekä lyhytaikaisia että pitkävaikutteisia toimenpiteitä. Arviointiryhmä pitää antamassaan ehdotuksessa (8.2.2018, VM74:00/2017) keskeisenä, että kunta toteuttaa johdonmukaisesti tasapainottamisohjelman siinä muodossa kuin se on valtuustossa hyväksytty ja jatkaa sen kehittämistä huomioiden muuttuvat olosuhteet.

Talouden tasapainottamisohjelmaa on Teuvalla toteutettu suunnitelmallisesti ja järjestelmällisesti. Tämä näkyy konkreettisesti siinä, että vuoden 2018 tilinpäätöksen tulos oli positiivinen. Kunnanvaltuusto hyväksyi kokouksessaan 17.12.2018 Teuvan kunnan talousarvion ja -suunnitelman vuosille 2019 – 2024. Siinä todettiin, että talouden tasapainottamisohjelma päivitetään vuoden 2019 aikana, joten sitä valmisteltiin aktiivisesti alkuvuoden ajan. Kunnanhallitus ja johtoryhmä käynnistivät lisäsäästöjen etsimisen. Vaikka talouden tasapainottamisohjelma toteutui hyvin ja tuotti säästöjä, mutta siinä oli myös toimenpiteitä, jotka eivät toteutuneet tai toteutuivat osittain. Siksi päivitys oli tarpeen. Lisäksi ohjelmassa oli useita palveluiden leikkauksia, jotka on toteutettu yhdellä päätöksellä, joten niiden pysyväisluonteinen seuranta ei ollut tarpeen.

Jo ennen joulukuussa 2017 vahvistettua talouden tasapainottamisohjelmaa Teuvan kunnanvaltuusto on hyväksynyt kolme talouden säästöpakettia vuosina 2012–2014. Vuosien aikana säästötoimenpiteet ovat kohdistuneet laajasti kunnan toimintoihin, kiinteistöihin ja henkilöstöön. Toiminnoista säästöjä on haettu tehostamisen ja toimintojen karsimisen kautta. Kiinteistösäästöjä on saatu aikaiseksi kiinteistökantaa vähentämällä. Henkilöstösäästöt ovat sisältäneet luonnollisen poistuman hyödyntämisen ja henkilöstön lomautukset. Teuvan kunta ja henkilöstö kävivät yhteistoimintaneuvottelut vuonna 2014. Neuvottelujen tuloksena kunnassa päädyttiin 20 henkilötyövuoden vähentämiseen vuosien 2014–2015 aikana. Tästä puolet tapahtui luonnollisen poistuman kautta, puolet vähennyksestä toteutettiin irtisanomisilla.

Teuvan kunnan omassa toiminnassa kunnan toimintakatetta ja -kuluja on saatu laskettua. Lisäsäästöjen löytyminen kunnan omasta toiminnasta on hyvin haasteellista. Oma toiminta on käyty läpi ja karsittu jo useaan kertaan eri säästöohjelmissa. Siksi talouden tasapainottamisohjelman päivityksen valmistelussa huomioitiin kauaskantoinen ja kehittämishenkinen ote. Näin toimenpiteet vaikuttavat erityisesti pitkällä aikavälillä ja uudistavat rakenteita.

Kunnanvaltuusto hyväksyi kokouksessaan 30.9.2019 (§ 35) talouden tasapainottamisohjelman päivityksen, jota valmisteltiin rinnakkain vuoden 2020 talousarvion ja – suunnitelman kanssa. Talouden tasapainottamisohjelman tavoitteena on kääntää kunnan tuloskehitys nousevalle uralle. Mikäli ohjelma toteutuu asetettujen tavoitteiden mukaisesti, kunnan tulos kääntyy ylijäämäiseksi. Tämä edellyttää kuitenkin myös sosiaali- ja terveystalouden kustannusten laskua sekä verotulojen myönteistä kehitystä. Erityisesti sosiaali- ja terveystalouden kustannuskehitys antaa merkittävän epävarmuustekijän. Päivitetty talouden tasapainottamisohjelma raportoidaan ensimmäisen kerran osavuositiedotusten 30.4.2020 yhteydessä.

Talouden tasapainottamisohjelmaa käsitellään tarkemmin tilinpäätöksen kappaleessa 1.5.4.

Väkiluku vuoden lopussa										
2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
5962	5923	5847	5767	5656	5543	5482	5363	5269	5156	5074*

*) ennakkotieto 10.2.2020

Väestö osa-alueittain 1.1.2019			
	<i>miehet</i>	<i>naiset</i>	<i>yhteensä</i>
Kirkonkylä	1429	1491	2920
- Kk, taajama-alue	1167	1255	2422
- Kk, haja-asutusalueet	262	236	498
- Kk, haja-asutus (ilman Luovankylää)	218	193	411
- Kk, Luovankylä	44	43	87
Talousskylät (ilman Kirkonkylää)	1207	1007	2214
Horo	120	109	229
Kauppila	186	169	355
Norinkylä	151	126	277
Perälä	308	246	554
Riippi	194	139	333
Äystö	248	218	466
Muut	9	15	24
Yhteensä	2645	2513	5158

Nettomuutto Tammi-joulukuu 2018 ja 2019			
Tammikuu 2018	10	Tammikuu 2019	17
Helmikuu "	1	Helmikuu "	- 5
Maaliskuu "	5	Maaliskuu "	- 6
Huhtikuu "	-5	Huhtikuu "	- 6
Toukokuu "	0	Toukokuu "	3
Kesäkuu "	4	Kesäkuu "	6
Heinäkuu "	- 10	Heinäkuu "	8
Elokuu "	- 51	Elokuu "	- 10
Syyskuu "	- 8	Syyskuu "	- 25
Lokakuu "	2	Lokakuu "	4
Marraskuu "	- 6	Marraskuu "	- 13
Joulukuu "	- 14	Joulukuu "	- 4
Yhteensä 2018	- 72	Yhteensä 2019	- 31

Väestön ikärakenne 31.12.

	0-6 v.	7-64 v.	65-74 v.	75- v.
2009	363	4098	686	815
2010	375	4010	710	828
2011	368	3901	743	835
2012	369	3815	753	830
2013	379	3669	793	815
2014	380	3530	802	831
2015	355	3456	844	827
2016	348	3360	837	818
2017	324	3293	859	793
2018	301	3194	875	788

Työttömyysprosentit

	Teuva	Etelä-Pohjanmaa	Koko maa
2010	9,3	8,7	10
2011	8	7,4	9,1
2012	8,6	7,6	9,4
2013	10,4	9,2	11,2
2014	11	9,9	12,4
2015	11,2	10,9	13,4
2016	10,5	10,5	13,2
2017	8,6	8,9	11,5
2018	6,6	7,3	9,7
2019	5,4	6,9	9,2

Työllisyyskatsaus tammikuu – joulukuu 2018 ja 2019 (Lähde: ELY-keskus)								
Kuukausi	Työttömät työnhaki- jat (ml. lomaute- tut)	Mie- hiä	Nai- sia	Alle 25- v. työt- tömät	Yli 50-v. työttö- mät	Pitkäai- kais- työttömät	Avoimia työpaikko- ja	Työttömyysas- te
Tammikuu 2018	193	111	82	22	95	34	10	8,6
Helmikuu ”	178	102	76	17	92	30	20	8,2
Maaliskuu ”	168	105	63	13	91	27	52	7,8
Huhtikuu ”	149	93	56	9	78	26	19	6,9
Toukokuu ”	113	65	48	12	54	19	14	5,2
Kesäkuu ”	128	71	57	19	58	20	13	5,9
Heinäkuu ”	138	77	61	13	63	19	9	6,4
Elokuu ”	126	67	59	14	62	17	9	5,8
Syyskuu ”	126	71	55	18	57	20	11	5,8
Lokakuu ”	131	74	57	22	57	18	17	6,0
Marraskuu ”	127	81	46	21	59	14	9	5,9
Joulukuu ”	152	96	56	16	78	15	11	7,0
Tammikuu 2019	136	85	51	15	69	14	31	6,5
Helmikuu ”	135	84	51	15	70	11	23	6,4
Maaliskuu ”	121	74	47	14	60	10	23	5,8
Huhtikuu ”	111	68	43	12	59	10	13	5,3
Toukokuu ”	93	57	36	10	41	8	20	4,4
Kesäkuu ”	104	56	48	15	43	9	11	5,0
Heinäkuu ”	111	61	50	15	48	9	22	5,3
Elokuu ”	95	57	38	8	48	7	13	4,5
Syyskuu ”	94	58	36	13	48	8	16	4,5
Lokakuu ”	104	61	43	11	53	9	22	5,0
Marraskuu ”	118	75	43	13	61	9	18	5,6
Joulukuu ”	143	91	52	18	70	11	18	6,8

1.5.1. Tulos

Vuoden 2019 tilinpäätöksessä tulos on **592 658 euroa**, mikä on noin 585 000 euroa parempi kuin edellisenä vuonna 2018. Vuosikate on 2,09 miljoonaa euroa. Taseeseen kertynyt alijäämä on 4,69 miljoonaa euroa.

Sosiaali- ja terveystoimenot nousivat 1,58 prosenttia 21,65 miljoonaan euroon. Kunnan muut kuin sosiaali- ja terveystoimintoihin kohdistuvat toimintamenot nousivat 2,08 prosenttia eli noin 313 000 euroa.

Verotuloja kertyi 16,59 miljoonaa euroa, mikä oli noin 794 000 euroa enemmän kuin edellisenä vuonna 2018. Valtionosuuksia maksettiin 18,47 miljoonaa euroa. Edelliseen vuoteen 2018 verrattuna kasvua oli noin 450 000 euroa. Teuvan kunta haki harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta 900 000 euroa. Sitä myönnettiin 710 000 euroa.

Velan määrä laski 3,98 miljoonaa euroa. Pitkäaikaisten lainojen määrä laski 15,28 miljoonaan euroon. Lyhytaikaisen rahoituksen määrä kuntatodistusten muodossa oli vuoden vaihteessa 5,5 miljoonaa euroa.

1.5.2. Henkilöstökulut

Teuvan kunnan henkilöstökulut olivat kokonaisuudessaan 9,15 miljoonaa euroa vuonna 2019. Henkilöstökulut nousivat 110 000 euroa (1,21 prosenttia) edelliseen vuoteen verrattuna. Henkilöstökulut ylittyivät talousarvioon nähden noin 40 000 euroa, joka on noin 0,4 prosenttia. Maksettujen palkkojen määrä laski noin 52 000 euroa (0,81 prosenttia) ollen noin 6,38 miljoonaa euroa. Henkilösivukulut nousivat vuonna 2019 noin 16 000 eurolla (0,74 prosenttia). Sairausvakuutus- ja tapaturmakorvauksia kunnalle maksettiin noin 93 000 euroa.

Vuonna 2019 henkilöstökulut muodostivat noin 60 prosenttia kunnan omista toimintamenoista.

1.5.3. Investoinnit

Investointisuunnitelma talousarviossa 2019

Tilahallinnon suurimpana investointina vuodelle 2019 on Sipilän päiväkodin peruskorjaus tai uuden päiväkodin rakentaminen. Hankkeesta on tehty hankesuunnitelma, josta ilmenevät esiselvitystyöt ja perustelut.

Vesihuoltolaitoksen tärkein investointi on sadevesiviemäröinnin toteuttaminen Orrentien varteen ja Orrentien itäpuoliselle alueelle. Tavoitteena on saada vuotovesien määrä vähentymään ja ohjata hu- levedet hallitusti pois asuntoalueelta.

Varaudutaan vedenhankinnan omavaraisuuden lisäämiseen tutkimalla mahdollisuutta Pappilankan- kaan vedenottamon uudelleen käyttöönottoon.

Säntinkadun ja Koulukujan perusparantamisella ja päällystämällä saadaan hankalat lyhyet sorapin- taiset osuudet helppohjoitsemmiksi.

Vähäisiä päällystystöitä tehdään lähinnä liikenneturvallisuuskyselyssä saadun palautteen pohjalta eli painopiste on edelleen kevyenliikenteenväylillä.

Kulttuuritalo Orrela täyttää 95 vuotta vuonna 2019. Rakentamisohjelmassa varaudutaan Orrelan maa- laukseen ja kattoremonttiin huonokuntoisen pellityksen osalta.

Suupohjan koulutuskuntayhtymän investointiosan painopisteenä on vuosina 2018 ja 2019 rakennus-saneeraus, joka on aloitettu vuonna 2016 Oppitien A-rakennuksen ulkoiseinänsaneerauksena. Saneeraustyö koostuu sekä oppimisympäristöjärjestelyinä että talotekniikan saneeraus- ja uudistustyönä. Rakennusinvestoinnin tavoitteena on jatkossa saada oppimisympäristöt ns. kahden kampuksen malliin. Näin saataisiin kiinteistöt ja niiden oppimisympäristöt mahdollisimman taloudelliseen ja tehokkaiseen käyttöön. Teuvan kunnan maksuosuus investointeihin on 35 000 euroa vuonna 2019.

Suomen Yrittäjäopiston ja Teak Oy:n koulutustoimintojen yhdistyttyä 1.1.2019 alkaen Teak Oy:ä kehitetään kehitysyhtiönä, joka omistaa myös kiinteistöjä. Omistajaohjauksen kannalta on tarkoituksenmukaista siirtää Suomen Yrittäjäopiston kannatus Oy:n osakkeiden omistus Teak Oy:ltä Teuvan kunnalle. Talousarviossa on tähän tarkoitukseen varattu 560.000 euron määräraha. Tämä huomioiden investointimenot talousarviossa 2019 ovat yhteensä 2 669 000 euroa.

Sipilän päiväkodin peruskorjauksesta luovuttiin ja päätettiin rakentaa uusi päiväkotikoti Syreenin koulun tontille. Kunnanhallitus nimesi työryhmän valmistelemaan hankintaa. Se on kokoontunut elokuun loppuun mennessä kaksi kertaa. Hanke alkoi vanhan koulun purku-urakoitsijan valinnalla. Koulun purkamisen aloitettiin toukokuussa ja purku-urakka päättyi heinäkuun lopussa. Kunnanhallitus päätti 14.5.2019 (§ 82) päiväkodin hankintamenettelyksi neuvottelumenettelyn, mutta hankinta keskeytettiin 9.9.2019 (§ 146) puutteellisten tarjousten vuoksi.

Kesän aikana 95-vuotiaan Kulttuuritalo Orrelan katto maalattiin ja seinät pestiin homepesulla, jonka lisäksi seinistä maalattiin länsi- ja pohjoissivut.

Sadevesiviemäroinnin urakkatarjouksia pyydettiin huhtikuussa, mutta tarjouksia tuli vain kaksi kappaletta, jotka molemmat saapuivat myöhässä. Tarjouksia pyydetään uudelleen sen jälkeen kun viemärin linjauksia on tarkistettu ja tarkennettu. Linjauksia on tutkittu ja päädyttiin esittämään kunnanhallitukselle että, sadevesiviemärintä suunniteltaisiin uudestaan. Suunnitelmassa voitaisiin ottaa huomioon myös mahdollisuus pumppaamon käyttöön sekä pääpaino olisi kattovesien poisjohtamisessa.

Viemäriverkoston kaivoja on korjattu yhteensä 26 kappaletta huhtikuun aikana. Kaivoista neljässä oli putki tai kansi rikki. Muista vaihdettiin tiivisteet. Elokuussa korjattiin neljä kaivoa lisää.

Pappilankankaan vedenottamon uudelleen käyttöönotosta on käyty alustava keskustelu terveystarkastajan kanssa.

Aurinkosähköpaneeleista on saatu tarjoukset huhtikuussa. Huhtikuun lopussa lähetettiin tukihakemus Työ- ja elinkeinoministeriöön. Aurinkosähköjärjestelmä asennettiin yhtenäiskoulun ja lukion katolle. Järjestelmä kytkettiin sähköverkkoon heinäkuun lopulla. Mittauspäivänä kuukaudessa 39950 kWh eli 5993 euroa. Aurinkosähköpaneelien tukihakemus meni täysimääräisenä läpi vielä isommalla 25 % tukiprosentilla. Projektiin saatu tuen osuus oli 5975 euroa, jolloin omarahoitusosuus on 17 925 (alv 0%) euroa.

INVESTOINTIMENOT	Talous-arvio	Talousarvio muutos	Talousarvio yhteensä	Toteutuma	Tot-%
Asuinrakennukset	54 000		54 000	0	0,00
Sosiaali- ja terveystalot	22 000		22 000	0	0,00
Hyvinvointipalvelujen rakennukset	1 457 000		1 457 000	89 988	6,18
Liikennealueet	159 000	-13 000	146 000	15 177	10,40
Urheilu- ja liikunta-alueet		13 000	13 000	0	0,00
Puistot, istutukset ja leikkipaikat	15 000		15 000	2 659	17,73
Vesi- ja viemärilaitos	300 000		300 000	11 663	3,89
Muut (irtaimisto, maksuosuudet)	102 000		102 000	34 344	33,67
Osakkeet ja osuudet	560 000		560 000	0	0,00

INVESTOINTIMENOT	2 669 000	0	2 669 000	153 831	5,76
INVESTOINTITULOT			0		
-käyttöomaisuuden myynti				118 951	
-rahoitusosuudet				5 975	
INVESTOINTITULOT	93 500		93 500	124 926	133,61
INVESTOINNIT NETTO	-2 669 000	0	-2 669 000	-28 905	1,08

1.5.4. Talouden tasapainottamisohjelma ja sen täytäntöönpano

Joulukuussa 2017 kunnanvaltuusto hyväksyi kunnan talouden tasapainottamisohjelman, joka kokonaisuudessaan leikkaa menoja noin 1,1 miljoonaa euroa ja korottaa veroja 0,4 miljoonaa euroa. Valtiovarainministeriö seuraa ohjelman toteutumista ja talouden kehitystä. Kunta raportoi viimeistään 30.9.2018 Valtiovarainministeriölle tilanteesta. Osavuosikatsauksessa tasapainottamisohjelman täytäntöönpano on värikoodattu siten, että vihreällä esitetyt toimenpiteet on toteutettu, keltaisella esitetyt ovat valmistelussa. Valkoisella esitetyt toimenpiteet ei ole vielä käynnistetty. Lisäksi toimenpiteistä on esitetty yksityiskohtainen kirjallinen selvitys. Talouden tasapainottamisohjelma on päivitetty kunnanvaltuustossa 30.9.2019. Tästä on laajempi selvitys aiemmin kappaleessa 1.5.

SÄÄSTÖKOHDDE	TAVOITE VRT TA2017 LUKUI-HIN	HENKILÖSTÖSÄÄSTÖ	KIINTEISTÖSÄÄSTÖ	MUU SÄÄSTÖ	SÄÄSTÖ- TAVOITE 2018	TOTEU- TUMA TA2017 VRT TP2018	TOTEU- TUMA TP2017 VRT TP2018	SÄÄSTÖ- TAVOITE 2019	ARVIO TOTEUTU- MASTA 2019	TOTEU- TUMA TA2017 VRT TP2019			
HALLINTO													
Hallinnon keskittäminen yksiiin tiloihin	43 000	30 000	13 000		6 500	2 706	2 706	30 000	15 000	20 000			
Avustusten poistaminen													
Siivouspalvelusetelit	20 000			20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000			
Kesätyösetelit	10 000			10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000			
4H -kerho	16 000			16 000	16 000	16 000	16 000	16 000	16 000	16 000			
Seurakunnan päiväkerho	10 000			10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000			
Pirttilahja/Vaipparaha	14 000			14 000	6 000	3 328	3 328	14 000	14 000	14 000			
Asiointiliikenteen lopettaminen	27 000			27 000	27 000	27 000	27 000	27 000	27 000	27 000			
Toimistosihteerin eläköityminen	12 000	12 000			12 000	12 000	12 000	12 000	12 000	12 000			
Henkilöstön hyvinvointi- sekä liikunta- ja kulttuuriseteleiden poistaminen	10 000			10 000	10 000	8 480	8 480	10 000	10 000	10 000			
IT-kulut	10 000			10 000	10 000	7 500	7 500	10 000	10 000	10 000			
	172 000				127 500	117 014	117 014	159 000	144 000	149 000			
HYVINVOINTIPALVELUT													
Koulukuljetusten tehostaminen (perusopetus ja lukio)	53 000			53 000	17 500	50 000	-507	53 000	50 000	73 667			
Koulunkäynninohjaajan eläköityminen	10 000	10 000			10 000	12 000	12 932	10 000	12 000	8 514			
Norin ryhmäpäivähoitoyksikön lakkauttaminen	67 000	30 000	14 000	23 000	26 500	56 700	23 252	67 000	69 000	83 150			
Sipilän saaneeraus ja laajennus	57 000	57 000			0	0	0	28 500	0	0			
Kansalaisopiston kurssitarjonnan vähentäminen	10 000	10 000			10 000	10 400	3 221	10 000	10 400	16 630			
Kirjastotoimen johtajajärjestely Kauhajoen kanssa	17 000	17 000			0	0	0	17 000	0	0			
Kirjaston aineistohankintojen vähentäminen	10 000			10 000	10 000	9 500	7 362	10 000	10 000	9 336			
Kirjaston henkilöstösäästö	35 000	35 000			20 000	40 000	40 081	35 000	40 000	32 579			
Eskarikuljetusten uudelleenjärjestely	10 000			10 000	5 000	24 700	11 045	10 000	25 000	31 892			
Vapaa-aikatoimen avustusten vähentäminen	20 000			20 000	20 000	24 100	19 800	20 000	20 000	23 400			
Uimakoulukuljetusten lakkauttaminen	6 500			6 500	6 500	6 300	6 305	6 500	6 300	6 300			
Uimahallin aukioloaikojen supistaminen	11 750	11 750			11 750	12 200	12 211	11 750	10 000	9 867			
Pururatojen valaistuksen vähentäminen	3 500			3 500	3 500	1 300	-852	3 500	1 300	1 573			
Nuorisotyön uudelleenjärjestelyt	9 600		9 600		4 800	5 200	2 400	9 600	9 600	9 600			
Latujen hoitokorvauksen poistaminen	6000			6 000	6 000	6 000	5 400	6 000	6 000	6 000			
	326 350				151 550	258 400	142 649	297 850	269 600	312 508			

YHDYSKUNTARAKENNE												
Yksityistiet / hoidon uudelleenorganisointi	100 000			100 000	16 000	13 580	3 660	100 000	100 000	95 000		
Parran latujen hoito itse	10 000			10 000	3 000	2 500	2 500	10 000	10 000	10 000		
Kiinteistösuunnitelman toteutus	300 000	45 000	255 000		215 511	225 118	115 743	287 457	261 700	261 700		
Vesi- ja viemärlaitoksen valvonnan/valvonnan ja päivystyksen uudelleenjärjestely	52 000	52 000			39 000	0	0	52 000	39 000	38 492		
Työaikapankki	10 610	10 610			4 000	0	0	10 610	0	0		
Led valot	12 000			12 000	6 000	2 100	6 554	12 000	12 000	12 000		
Ruokapalvelupäällikkö osa-aikaeläkkeelle	14 000	14 000			14 000	14 078	11 670	14 000	14 000	14 000		
Ruokapalveluista henkilö eläkkeelle	39 000	39 000			39 000	40 592	26 277	39 000	40 592	40 592		
Tilahallinnosta henkilö eläkkeelle	29 000	29 000			29 000	29 763	29 763	29 000	29 763	29 763		
Talonmiesten auto/ruokakuljetukset	20 000			20 000	20 000	8 333	9 778	20 000	20 000	19 992		
	586 610				385 511	336 064	205 945	574 067	527 055	521 539		
TULOJA												
Uimahallin pääsymaksujen korotus	20 000				20 000	-13 683	-8 627	20 000	8 000	534		
Kansalaisopiston kurssimaksujen korotus	6 000				2 000	4 052	3 837	6 000	4 000	1 066		
Kaukolämpöyhtiö: yhteistyö polttoaineen myynti	8 500				8 500	4 776	4 776	8 500	4 600	4 600		
	34 500				30 500	-4 855	-15	34 500	16 600	6 200		
VEROTUS												
Vakituisen asumisen kiinteistöveron korotus 0,05 %	51 000				51 000	50 000	50 000	51 000	51 000	51 000		
Yleisen kiinteistöveron korotus 0,05 %	22 000				22 000	21 000	21 000	22 000	22 000	21 000		
Muun kuin vakituisen asumisen kiinteistövero 0,30 %	12 000				12 000	11 000	11 000	12 000	12 000	12 000		
Kunnallisveron korotus 0,50 %	305 000				305 000	299 000	299 000	305 000	305 000	357 000		
	390 000				390 000	381 000	381 000	390 000	390 000	441 000		
YHTEENSÄ	1 509 460				1 085 061	1 087 623	846 594	1 455 417	1 347 255	1 430 247		

- **Kunnanvaltuustossa hyväksytty talouden tasapainottamisohjelma on laadittu TA2017 lukuihin nähden.**
- **Taulukon värikoodaus on tehty toimenpiteiden toteutumisen seurannan helpottamiseksi. Vihreä väri kertoo asian olevan toteutuksessa toimenpiteiden osalta, jotka on esitelty yksityiskohtaisesti tässä selostusosassa. Keltainen väri kertoo, että toimenpiteitä tehdään vielä/toimenpide on kesken.**
- **Taulukon otsikointia on tarkennettu selkiyttämään talouden tasapainottamisohjelman toteutumista sekä vuositasolla että kokonaisuutena suhteessa tavoitteeseen.**

Hallinto

Hallinto ja asiointipiste siirtyvät nykyisistä tiloista TEAK:n kiinteistöön

- Nykyiset tilat myydään tai vuokrataan. Tilojen ylläpitokustannukset ovat 17 500 euroa vuodessa (vesi + sähkö 8 000 euroa, vastike 9 500 euroa)
- Uusista tiloista maksetaan vuokraa noin 6 euroa m²/kk, jolloin 60 m²:n vuokra olisi noin 360 euroa/kk eli 4 320 euroa vuodessa.
- Toimistosuhteiden varamiesjärjestelyt tehostuvat hallinnon työtehtävissä ja asiakaspalvelupisteen miehityksessä.
- Asiointipisteen asiakkaat asioivat jatkossa TEAK:ssa, joka on kaukana keskustan muista palveluista.
- Nousevan Kuohun kiinteistössä sijaitsevan tilan myynnistä tai vuokraamisesta on päätetty kunnanhallituksessa 18.6.2018 (111 §). Tilan myyntiä tai vuokrausta hoitaa kiinteistövälitystoimisto. Kunnanhallitus päätti kokouksessaan 3.9.2018 (148 §) käynnistää hallinnon muuttovalmistelut Teakin kiinteistöön. Teuvan kunnan ja Teak Oy:n välinen vuokrasopimus on hyväksytty kunnanhallituksessa 5.11.2018 (181 §).
- Hallinnon muutto Teak Oy:n tiloihin on toteutunut 1.11.2018 alkaen.
 - o Hallinnon vuokra tiloissa on 996,80 euroa/kk eli 1.11.–31.12.2018 välisenä aikana – 1 993,60 euroa
 - o Hallinnon vuokra tiloissa 996,80 euroa/kk eli 1.1.–31.12.2019 välisenä aikana - 11 961,60 euroa.
- Yhdyskuntarakennepalveluiden seurannasta saadut Nousevan Kuohun kustannukset ovat
 - o Vuonna 2016 - 32 895 euroa
 - o Vuonna 2017 - 27 445 euroa
 - o Vuonna 2018 - 20 406 euroa
 - o Vuonna 2019 - 33 113 euroa
- Toimenpiteet Nousevan Kuohun kiinteistön suhteen.
 - o Hallinnon käytössä oli kokonaisuudessaan 392 m².
 - o Kokoustila (67 m²) siirtyi yrityskäyttöön 1.5.2018 alkaen.
 - o Hallinnon muutettua pois tiloista vuokrasi Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri 88 m².
 - o Vuoden 2019 alusta lukien tiloissa on vuokralaisena myös Promedi Oy 78 m² osalta.
 - o Vapaana on vielä tilaa 96 m².

Vuokratulot näistä tiloista vuonna 2018 yhteensä 4 700 euroa.

Vuokratulot näistä tiloista vuonna 2019 yhteensä 32 513 euroa

Nousevan Kuohu/vuokratulot	4 700,00 euroa
Teak Oy vuokra	- 1 993,60 euroa
Muuton vaikutus 31.12.2018	2 706,40

Nousevan Kuuhu/vuokratulot	32 513 euroa
Teak Oy vuokra	-11 962 euroa
Muuton vaikutus 31.12.2019	20 551 euroa

Avustusten poistaminen

- Siivouspalveluseteleistä luopuminen
 - o Myönnetään noin 80- 90 vanhukselle vuosittain.
 - o Avustuksen määrä on asiakkaasta riippuen 5 – 16 euroa yhtä siivouskertaa kohden.
 - o Vanhuksille tarjottavista siivouspalvelutöistä syntyvät kustannukset siirtyvät asiakkaalle maksettavaksi.
- Kesätyöseteleistä luopuminen (nuorten työllistämisavustus)
 - o Myönnetään noin 30 nuorelle vuosittain.
 - o Määrä on 300 euroa per työpaikka.
 - o Nuorten kesätyöpaikat voivat vähentyä.
- 4H – kerhon avustuksen poistaminen
 - o Kerhon toiminta todennäköisesti lakkaa.
- Seurakunnan päiväkerhon avustuksen poistaminen
 - o Päiväkerho jatkaa toimintaansa muun rahoituksen avulla tai toiminta lakkaa.
- Pirttilahja/Vaipparahasta luopuminen
 - o Jaetaan noin 40 – 50 perheelle vuosittain.
 - o Pirttilahja on 200 euroa ja vaipparaha 150 euroa.
 - o Perheiden avustaminen vähenee.
- Kaikki ylläluetellut avustukset on poistettu vuoden 2018 talousarviosta. *Vuonna 2017 myönnettyjä vaipparahoja on maksettu vielä vuonna 2018, koska niiden käyttöaika on myöntämisestä yksi vuosi eteenpäin. **Viimeiset vaipparahat on myönnetty joulukuussa 2017, käytetty viimeistään joulukuussa 2018, kaupat kuitenkin laskuttaneet heinäkuussa 2019.

Talouden toteutuma	TA2017	TP2017	TP2018	1.1.-31.12.2019
4728 Siivouspalveluseteli	-20 000	- 21 217,16	0,00	0,00
4754 Kesätyöseteli	-10 000	-8 400,00	0,00	0,00
4H-kerhon avustus	-15 000	-15 000,00	0,00	0,00
Seurakunnan päiväkerho	-10 000	-10 000,00	0,00	0,00
4730 Pirttilahja/vaipparaha	-10 000	-15 288,56	-2 671,79*	-567,65**

Asiointiliikenteen lopettaminen

- Matkoja oli 1.7.2016 – 30.6.2017 noin 300 eli kustannus per matka on noin 85 euroa.
- Keskustaajaman ulkopuolelta keskustaan kulkevat henkilöt maksavat matkansa itse.
- Vaihtoehtoisesti asiakkaat voivat käyttää koulukuljetuksia.
- Asiointiliikenne on lopetettu.

Talouden toteutuma	TA2017	TP2017	TP2018	1.1.-31.12.2019
241 Joukkoliikenne	-10 000	-27 453,98	0,00	0,00

Toimistosihteerin eläköityminen

- Eläkkeelle jääneen toimistosihteerin tilalle ei palkata uutta henkilöä. Toimiston varamiesjärjestelyjä vahvistetaan toistaiseksi palkkatuetulla työntekijällä.
- Toimistosihteeri on eläköitynyt keväällä 2017, uutta henkilöä ei ole palkattu.

Tilanteessa 31.8.2018 verrattiin vakinaisen henkilöstön palkkoja. Kokonaisia vuosia verrattaessa tilanne täytyy hahmottaa laajempaan, koska hallinnon henkilöstössä on tapahtunut näiden vuosien välillä useita muutoksia. Hallintosihteeri oli palkattuna vakinaiseen virkasuhteeseen, mutta hän irtisanoutui tehtävästä vuoden 2017 aikana. Talouden tilastoinnin vuoksi kunnanjohtajan palkkakustannukset kirjataan eri kustannuspaikalle kuin vuonna 2017. Lisäksi hallintojohtajan tehtävää hoidettiin vuonna 2018 sekä vakinaisena että määräaikaisena.

Toimistosihteerin palkkakustannukset olivat

vuonna 2016	- 40 280 euroa
vuonna 2017	- 20 019 euroa (eläkkeelle 1.7.2017 alkaen)

Palkkatuettu työntekijä (palkkauskustannukset		palkkatuki 50 %)
Vuonna 2017	- 15 600 euroa (1.5.2017 alkaen)	- 7 800 euroa
Vuonna 2018	- 30 790 euroa	- 15 395 euroa
Vuonna 2019	- 17 124 euroa	-8 562 euroa
(1.1.-30.6. työaika 100 %, 1.-31.8. työaika 40 %)		

Henkilöstön hyvinvointi- sekä liikunta- ja kulttuuriseteleiden poistaminen

- Henkilöstön virkistäytymiseen/hyvinvointiin varatut määrärahat pienenevät.
- Poistettu käytöstä.

Talouden toteutuma	TA2017	TP2017	TP2018	2019
4428 Henkilöstön liikunta- ja kulttuurisetelit	-10 475	-8 620,56	-560,00*	0,00
4429 Henkilöstön hyvinvointipalvelusetelit	-950	-2 705,00	-960,00*	0,00

*Käyttöaika on myöntämisestä vuosi, joten kustannuksia on vielä muodostunut vuodelle 2018.

IT-kulut

- Cloudia-kilpailutusjärjestelmästä luopuminen vähentää kustannuksia.
- Sopimus on irtisanottu hallintojohtajan viranhaltijapäätöksellä 27.10.2017 (§ 4)

Cloudia-kilpailutusjärjestelmä on hankittu Suupohjan Seutupalvelukeskus Oy:n kautta yhteistyössä Kauhajoen kaupungin kanssa. Kustannukset vuositasona noin 10.000,00 euroa. Palvelu on irtisanottu lokakuussa 2017, jonka jälkeen laskutus on jatkunut sopimuskauden loppuun 28.2.2018. Kustannuksia on tästä syystä tullut vielä vuodelle 2018 yhteensä 2.535,88 euroa, jonka jälkeen palvelu on päättynyt lopullisesti.

Hyvinvointipalvelut

Koulukuljetusten tehostaminen (perusopetus ja lukio)

- Koulukuljetusvuoroja perusopetuksessa ja lukiossa vähennetään panostamalla yhä enemmän lukujärjestysten ja erityisopetuksen järjestelyiden suunnitteluun. Järjestely vaatii koulukuljetusperiaatteiden muuttamista pidentämällä 1-2 luokkalaisten kulkumatkaa (1 km -> 2km) sekä 4-6 luokkalaisten kulkumatkaa (3-4 lk:n oppilailla 2 km, 5-6 lk:n oppilailla 2,5 km -> 3km) autoon-nousupaikalle.
- Koulukuljetusperiaatteiden päivitys on hyväksytty kunnanhallituksessa 16.4.2018
- Kuljetuksia on yhdistetty ja karsittu suunnitelmien mukaisesti lukuvuodelle 2018–19. Oppilaiden odotustunteja on lisätty lain puitteissa, reittejä on yhdistetty, jolloin oppilaiden autossaoloaika pidentyy, mutta kuljetusjärjestely tehostuu.
- Reittimuutokset ovat astuneet voimaan elokuun alusta.
- Koulukuljetuksien tehostamiseen on panostettu useampana viime vuotena ja säästöt ovat toteutuneet etupainotteisesti. Talouden tasapainotusohjelman laadinnan aikaan oli käytettävissä tilinpäätös 2016 luvut, niihin verrattuna säästö vuoden 2018 toteutumaan on koulukuljetusten kokonaiskustannuksissa 82 000 €. Vuoden 2018 aikana toteutettujen toimenpiteiden lisäsäästö jäi arvioitua pienemmäksi mm. indeksikorotuksen ja erityistuen tarpeessa olevien oppilaiden kuljetusten vuoksi. Vuoden 2018 aikana säästöä muodostui esikoulukuljetusten yhteydessä. Vuoden 2019 aikana tehostamistoimia jatkettiin, ja kustannuksia saatiin laskettua edelleen.

Talouden toteutuma	TA2017	TP2017	TP2018	TP2019
Kuljetuspalvelut perusopetuksen ja lukion osalta	-401 000	-350 627,88	-351 135,23	-327 333,22

Koulunkäynninohjaajan eläköityminen

- Vakituinen ohjaaja eläköityy 2017 kesällä, tilalle tarvittaessa määräaikainen vähemmällä tuntimäärällä.
- Tilalle on tarvittu tässä vaiheessa määräaikainen ohjaaja, mutta vähemmällä tuntimäärällä.

Talouden toteutuma	TP2016	TP2018	TP2019
Palkkakustannukset ko.hlö'n osalta	-26 184,00	- 13 252,00	- 17 670,27

Norin ryhmäpäivähoitoyksikön lakkauttaminen

- Pienen yksikön lakkauttaminen siten, että lapset sijoitetaan olemassa oleviin yksiköihin ja yksikön vakituinen työntekijä sijoittuu toiseen yksikköön korvaten määräaikaisen työntekijän.
- Viranhaltijapäätös yksikön lakkauttamisesta tehty 17.4.2018 ja yksikön toiminta on päättynyt 4.6.2018.
- Määräaikaisen työntekijän palvelussuhde on päättynyt 31.7.2018.
- Kiinteistön osalta asia on edelleen valmistelussa. Kiinteistö on osa kiinteistösuunnitelmaa, jossa se myydään tai laitetaan kylmilleen.

Talouden toteutuma	TA2017	TP2017	TP2018	TP2019
Koko ryhmiksen kustannukset	-83 150	- 49 725,41	- 26 473,73	0
varhaiskasvatuksen osalta				

Sipilän saneeraus ja laajennus

- Keskustassa sijaitseva 80-luvulla rakennettu Sipilän päiväkoti remontoidaan ja sen kylkeen rakennetaan uudisosa. Perhepäivähoitajien eläköityessä sekä nykyisin hajallaan olevista pienistä yksiköistä voidaan siirtyä isompaan yksikköön, joka on varhaiskasvatuksen käyttöön suunniteltu ja tehostaa henkilökunnan käyttöä merkittävästi.
- Kunnanhallitus on päättänyt arkkitehti- ja pääsuunnittelutyön toteuttajan 15.1.2018. Alustavat piirustukset on esitelty johtoryhmässä maaliskuussa ja sen jälkeen pyydetty näkemyksiä henkilökunnalta suunnitelmiin.
- Valiokuntien yhteiskokouksessa on esitelty kohteen piirustuksia elokuussa.
- Hallituksen iltakoulun evästyksen jälkeen on kartoitettu myös uuden päiväkodin rakentamisen vaihtoehtoa, jonka seurauksena valtuusto on joulukuussa hyväksynyt uuden päiväkodin hankesuunnitelman. Rakentaminen etenee kilpailutukseen alkuvuoden 2019 aikana.
- Tarjouspyyntöä on valmisteltu laaja-alaisena yhteistyönä.
- Syreenin koulun purku-urakoitsijaksi valittiin kunnanhallituksessa 8.4.2019 Suomen Purkuexpertit Oy.
- Kunnanhallitus on toukokuussa hyväksynyt hankintamenettelyn sekä nimennyt hankintatyöryhmään luottamushenkilöiden edustajat. Työryhmä on kokoontunut kahdesti 17.6. ja 23.8. Ensimmäisessä kokouksessaan työryhmä käsitteli neuvottelumenettelyyn valittavat tarjoajat ja toisessa kokouksessaan esityksen hankintamenettelyn keskeytyksestä.
- Suunnittelua jatkettiin syksyllä kunnan omana työnä.

Kansalaisopiston kurssitarjonnan vähentäminen

- Kansalaisopiston kurssitarjontaa vähennetään leikkaamalla tuntiopettajien palkkoihin kohdistettua määrärahaa. Vähennys merkitsee noin 14 %:n vähennystä kurssitarjontaan.
- Kurssitarjontaa on vähennetty ja toteutuma vuonna 2018 on talousarvioluvun 2018 mukainen tuntiopettajien osalta (59 000€). Tasapainotusohjelman säästö on laskettu talousarvion 2017 pohjalta. Käytännössä tuntiopettajien osalta säästöä on siten syntynyt myös jo etupainotteisesti vuoden 2017 aikana.

Talouden toteutuma	TA2017	TP2017	TP2018	TP2019
Tuntiopettajien	-70 000	- 62 802,36	- 59 581,63	- 53 370,54
palkkakustannukset				

Kirjastotoimen johtajajärjestely Kauhajoen kanssa

- Suupohjan seudullisena hankkeena suunnitellaan yhteistyössä seudullisia sekä kuntien välisiä johtamisjärjestelyjä eri sektoreilla. Kauhajoen kirjastonjohtaja on eläköitymässä lähiaikoina ja asia on ajankohtainen ja neuvotteluja on käyty.
- Pilottihankkeen työryhmä on kokoontunut kevään ajan ja työryhmän esitys on esitelty seutu-johdolle kesäkuussa ja seutufoorumille elokuussa. Seutufoorumin linjauksen mukaisesti työ-ryhmä kokoontui syksyllä kerran ja päätti lopettaa pilottihankkeen, mutta sopi käyvänsä vielä kuntienvälistä neuvottelua palvelujen ostamisesta yli kuntarajojen. Samassa kokouksessa Kauhajoki pyysi tarjoustä Teuvalta kirjastonjohtamispalveluista. Tarjous toimitettiin Kauhajoelle 22.10.2018. Kauhajoki ei ole vastannut tarjoukseen, mutta on uudistanut organisaatoraken- nettaan yhdistämällä kirjastonjohtamistehtävät hyvinvointijohtajan tehtäviin. Muista kunnista ei ole tullut yhteydenottoja.

Kirjaston aineistohankintojen vähentäminen

- Kirjaston aineistohankintojen määrärahoissa vähennys kohdistetaan ensisijaisesti AV-aineistoon (musiikki ja elokuvat). Vähennys merkitsee noin 17 %:n vähennystä koko aineisto- määrärahoista.
- Määrärahoja on leikattu vuoden 2018 talousarviossa tavoitteen mukaisesti.

Talouden toteutuma	TP2017	TP2018	TP2019
Kirjastoaineisto/kirjat	-37 963,96	-34 657,84	- 34 917,31
Kirjastoaineisto/muut	-19 416,76	-15 360,54	- 15 246,54

Kirjaston henkilöstösäästö

- Kirjaston yksi vakituista työntekijöistä on jäänyt aiemmin osa-aikaeläkkeelle ja siihen liittyen on palkattu määräaikainen osa-aikainen työntekijä. Kyseinen vakituinen työntekijä jää eläk- keelle elokuussa ja samalla myös hänen työtehtäviinsä liittynyt määräaikaisen työntekijän työ- suhde päättyy. Yhteensä vähennys merkitsee kirjaston henkilökunnassa vuoteen 2017 verrat- taessa 4 htv:n vähenemistä 3 htv:een.
- Vakituinen työntekijä on eläköitynyt elokuussa ja määräaikaisen työntekijän työsuhte on päät- tynyt vuoden 2017 lopussa.

Talouden toteutuma	TP2017	TP2018	TP2019
Palkkakustannukset vakituinen hlöstö	-113 870	-89 866	-97 368
Määräaikaisten osalta	- 16 077	-0	- 0

Eskarikuljetusten uudelleenjärjestely

- Esioppilaiden kuljetuksia on mahdollista tehostaa muuttamalla esikoululaisten lukujärjestyksiä siten, että jatkossa esikoululaiset kulkevat muihin koulukuljetuksiin yhdistettynä. Järjestely vaatii koulukuljetusperiaatteiden muuttamista pidentämällä esikoululaisten kulkumatkaa au- toon nousupaikalle (200m -> 1 km).
 - Koulukuljetusperiaatteita on päivitetty hallituksessa 16.4.2018.
 - Esioppilaiden kuljetuksia on tehostettu jo lukuvuoden 2017–18 aikana ja syksyllä 2018 ne on yhdistetty kokonaisuudessaan muihin koulukuljetuksiin.
 - Talouden toteutuma
TA 2017	TP2017	TP2018	TP2019	
Kuljetuspalvelut esikoulun osalta	-67 000	-53 324,89	-42 280,36	-35 108,23

Vapaa-aikatoimen avustusten vähentäminen

- Vapaa-aikatoimen jakamia liikunta-, nuoriso, ja kulttuuriavustuksia vähennetään. Vähennys merkitsee yhteensä 42 %:n vähennystä jaettaviin avustuksiin.
- Avustusmäärärahoja on leikattu vuoden 2018 talousarvioon suunnitellusti.
- Avustukset on yhdistetty yhdeksi kokonaisuudeksi talousarvioon 2019 ja ne on jaettu touko- kuussa.

Talouden toteutuma	TA2017	TP2017	TP2018	TP2019
Liikunta	-29 000	-25 800,00	-16 000,00	-24 100,00
Nuoriso	- 11 000	-8 500,00	-4 000,00	
Kulttuuri	-7 500	-8.900,00	-3.400,00	

Uimakoulukuljetusten lakkauttaminen

- Kunta on maksanut kesäkuun uimakouluihin kuljetuksia keskustan ulkopuolelta kulkeville lapsille. Kuljetuksia ei jatkossa järjestetä. Samalla osa uimakouluista muutetaan pidettäväksi kouluvuoden aikana halukkaille koulun jälkeen.

Talouden toteutuma	TP2017	TP2018	TP2019
Uimakoulukuljetukset vuositasolla	-6 305,00	-0,00	-0,00

Uimahallin aukioloaikojen supistaminen

- Uimahallin aukioloaikoja supistetaan aamuvuorojen osalta sekä koko uimahalli suljetaan heinäkuuksi. Säästö syntyy aamuvuorojen sekä kesätyöntekijöiden palkkakustannusten kautta.
- Uimahallin aukioloaikoja on supistettu 1.1.2018 alkaen viranhaltijapäätöksellä. Uimahalli on ollut suljettuna heinäkuun.
- Hyvinvointivaliokunnan ohjeistuksen mukaisesti uimakoulujen määrää kasvatettiin kesälle 2019, mikä edellytti kesätyöntekijöiden palkkaamista.

Talouden toteutuma	TP2017	TP2018	TP2019
Aamu-uinnin uinninvalvoja palkkakulut	-4 251	0,00	-0,00
Kesätyöntekijät palkkakulut	- 8 838	-878	-3 222,00

Pururatojen valaistuksen vähentäminen

- Pururatojen valaistuksen rajoittaminen ilta-aikaan.
- Valaistusaikaa on rajoitettu jo vuodesta 2017 lähtien. Sähkön hinnan nousun vuoksi säästö kaventunut TP2017 ja TP2018 välillä. Talousarvioon 2017 lukuun nähden tavoite toteutunut osittain.

Talouden toteutuma	TA2017	TP2017	TP2018	TP2019
Sähkö	-8 000	- 5 806,94	- 6 658,45	- 6 426,56

Nuorisotyön uudelleenjärjestelyt

- Nuorisotila toimii tällä hetkellä ulkopuoliselta vuokratussa tilassa. Nuorisotiloille etsitään uudet tilat kunnan omista kiinteistöistä.
- Nuorisotilat ovat muuttaneet kunnan omaan kiinteistöön kesäkuun aikana eli asiassa on edetty alkuperäisten suunnitelmien mukaisesti.
- Osa vuoden 2017 vuokrasta on kirjattu virheellisesti vuoden 2018 puolelle.

Talouden toteutuma	TA2017	TP2017	TP2018	TP2019
Vuokratulot	- 10 000	-7 200,00	-4 800,00	-0,00

Latujen hoitokorvauksen poistaminen

- Vapaa-aikatoimi ei jatkossa jaa avustuksia korvaukseksi latujen hoitamisesta. Kunta hoitaa latuja itse omien resurssien puitteissa.
- Korvauksiin ei varattu määrärahaa talousarvioon 2018.

Talouden toteutuma	TA2017	TP2017	TP2018	TP2019
Avustukset	- 6 000,00	-5 400,00	-0,00	-0,00

Yhdyskuntarakenne

Yksityistiet / hoidon uudelleenorganisointi

- Tällä hetkellä kunnan 100 %:n avustuksen piirissä 153 km yksityisteitä. Yksityisteiden hoito maksaa noin 165 000 – 175 000 euroa (v. 2015 ja 2016). Tiehoitokunnan pitää herättää henkiin ja muuttaa hoitosopimusta niin että se kattaa vain talvihoidon.
- Yksityistieinfot on pidetty, tiekunnat ovat jo pitäneet kokouksia. Irtisanomisilmoitus lähetetty. Uusi hoitosopimusmalli on hyväksytty. Sopimuksia on laadittu 5.3.2019 mennessä 84 kpl.
- Suolatilaus tehty ensi vuodelle kunnan "oma" tarve pienentyi vähintään 80 tn. (Ennen hoitosopimusten päättämistä normaali suolan tilausmäärä oli noin 120 tn vuodessa).
- Suola on kuitenkin maksettu kokonaisuudessaan vuonna 2018. Yksityisteille myytävän suolan määrä on noin 60 tn. (60 tn*219 euroa=13 260 euroa).
- Laskelmassa on otettu huomioon vain suolan hinta. Suolan levitystä ei ole laskettu.
- Säästöä kokonaisuutena pystytään arvioimaan ensimmäisen kerran 31.8.2019.
- Säästöä näyttäisi tulevan 95 000€, aurauksen yksikkökustannukset ovat nousseet 20 %.

Parran latujen hoito itse

- Nykyinen latusopimus Rivakan hiihtojaoston kanssa on voimassa vuoden 2018 kevääseen. Ladut on tehty tähänkin asti kunnan omistamalla moottorikelkalla. Sopimus on kattanut Parran ja reitistön ladut. Ladut tehdään omana työnä. Hoidon taso saattaa laskea.
- Rivakan hoitosopimus on päättynyt. Aikaisemmin laskutettu 4 erässä; 2500/erä.
- Talousarviossa 2017 latujen hoitoon oli varattu 10 000 euroa, joka on säästötavoite.
- Vuonna 2018 Rivakka on laskuttanut 7 500 euroa. Vuoden 2018 säästö on yksi laskutuserä eli 2 500 euroa.
- Jatkossa säästö toteutuu vuosittain kokonaisuudessaan.

Kiinteistösuunnitelman toteutus

- Kiinteistösuunnitelman toteuttaminen on aloitettu vuonna 2017 ja suurimmat säästövaikutukset ajoittuvat vuoden 2018 osalle. Alkuperäisestä C-salkusta on päätökset tekemättä muutamasta kiinteistöistä. Osakkeiden myynti aloitettu. Alkuperäisen suunnitelman mukaisista kiinteistöistä säästö 229 000 € ja kiinteistökulujen optimoinnilla (esim. Nummiranta lämpöjä pudotettu) säästöjä 27 000 €.
- Kiinteistösuunnitelman päivitys on tehty, keskitytään asunto-osakkeiden myyntiin laittoon ja rivitalojen käytöstä poistamiseen.
- Tilanne 5.3.2019: Äystöltä on myyty kaksi osaketta. Kuohusta yksi osake on myynnissä. Kaksi kiinteistöä (Lehtiharjun sairaala ja Otto Syreenin talo) oli myynnissä huutokauppa.comissa, mutta se ei johtanut kaupankäyntiin. Lehtiharjun sairaalasta on laitettu kylmilleen. Yksi asunto-osake (Pankkitalo) on myyty tammikuussa 2019.
- Kiinteistösuunnitelmaa on päivitetty useita kertoja. Talouden tasapainottamisohjelman säästötavoitetta verrataan alkuperäiseen kiinteistösuunnitelmaan, jonka mukaan tavoite 300 000 euroa on asetettu.
- Kiinteistösuunnitelmaa lähdettiin toteuttamaan heti vuoden 2017 alussa. Päivitysten jälkeen kiinteistökulujen optimoinnilla ja osakkeiden myynnillä on lisäksi saatu säästöjä 34 780 euroa (Mm. Heikinhoivi, Äystönrivi, Nummiranta lämpöjä pienennetty ja/tai lämmitystä optimoitu). Konsernitasolla (Teuvan Vuokratalot Oy) Teuvan Sato on laitettu kylmilleen vuoden 2018 keväällä. Kustannukset vuonna 2017 olivat noin 40 500 euroa, vuonna 2018 noin 24 700 euroa. Säästöä noin 15 800 euroa.
- As Oy Äystönrivin osakkeet on myyty. Kuohussa oli yksi osake ja autotalli uudestaan myynnissä. Autotalli myytiin syyskuussa.

Vesi- ja viemärlaitoksen valvonnan/valvonnan ja päivystyksen uudelleenjärjestely

- Nykykäytännössä on kaksi päällekkäistä päivystystä: tilahallinnon ilta- ja yöpäivystys sekä vesi- ja viemärlaitoksen ilta- ja yöpäivystys. Yhdistetään päivystä siten, että iltavuoroa tekevä valvoo myös vesi- ja viemärlaitoksia. Saadaan isompi joukko päivystykseen ja henkilökunnan kuormitus vähenee. Vaatii koulutusta molempien sektorien osalta. Kaukolämmön päivystys on kohteista eniten ammattitaitoa vaatia, joten koulutukseen on panostettava siltä osin eniten tai kaukolämmön päivystyksestä on luovuttava kokonaan.
- Laajempi koulutussuunnitelma on laadittu ja suunnitelman toteutus käynnissä.
- Tilanne 5.3.2019: Titania-työvuorosuunnitteluohjelma on otettu käyttöön ja siihen on koulutettu käyttäjiä. Ohjelman avulla pystytään optimoimaan työvuorosuunnittelua.
- Päivystys on käynnistynyt 25.3.2019. Valmistuneen ylityöselvityksen mukaan säästöä vuonna 2019 yhteensä 38 492 euroa.

Työaikapankki

- Talonmiesten ja laitosmiesten ylityömäärä oli yhteensä 1 436 tuntia. Vaihtamalla osa tehdyistä ylityöistä vapaaksi pidettäväksi hiljaiseen aikaan saavutetaan säästöjä. Päivystysjärjestelmän muutos on tuonut automaattisesti helpotusta ylityömäärään.
- Ei vielä toimenpiteitä, mutta työaikapankkia suunnitellaan toteutettavaksi koko kunnan henkilöstölle.

Led-valot katuvaloihin

- Katuvalojen vaihto ledeiksi tuo säästöä sähkönkulutukseen ja myös sulakekokoja on mahdollista tarkastaa. Vastaavasti aikaisemmin sammutettujen valojen sytytys osaltaan tuo kustannuksia lisää.
- Led-valojen himmennysohjelmointi on tehty ja asennus aloitetaan heti. Led-valot on asennettu ja sähkönkulutuksen väheneminen on tuonut vuodelle 2018 yhteensä 6 554 euron säästöt.
- Säästöjen pitkäaikaisessa toteutumisessa täytyy huomioida sähkön hinnan nousu, aiemmin sammutettujen katuvalojen uudelleen käyttöönotto. Säästä koostuu sähkön kulutuksen vähenemisestä. Katuvalojen sähkönkulutus oli vuonna 2017 oli 234 611 kWh. Vuonna 2018 kulutus oli 190 917 kWh. Vuonna 2019 kulutus oli 138 742 kWh.

Ruokapalvelupäällikkö osa-aikaeläkkeelle

- Joustavalla työaikajärjestelyllä on mahdollistettu osa-aikaeläkkeelle siirtyminen. Vastuuta on siirretty keittiöesimiehille.
- Ruokapalvelupäällikkö on osa-aikaeläkkeellä 1.11.2017 alkaen.

Talouden toteutuma	1-12/2017	1-12/2018
	-41 261	-29 593

Toteutunut säästö v 2018 14079 €, vuonna 2017 toteutui jo 2410 €

Ruoka- ja puhtauspalveluista 1 henkilö eläkkeelle

- Tilalle ei palkata uutta henkilöä. (säästö vuositasona yhteensä 40 592). Henkilö jäi eläkkeelle 31.8.2017. Tilinpäätöksessä vuonna 2017 palkkakulut olivat 26 277 euroa.
- Tilinpäätöksessä vuonna 2018 palkkakuluja ei enää ollut, joten säästö oli kokonaisuudessaan 40 592 euroa.

Tilahallinnosta henkilö eläkkeelle

- Tilalle ei palkata uutta henkilöä.
- Henkilö on jäänyt eläkkeelle 1.1.2018.
- Säästö vuonna 2018 on -30.000 euroa

Talonmiesten auto/ruokakuljetukset

- Talonmiesten nykyinen auto on heikkokuntoinen ja vuosittaiset korjauskustannukset ovat noin 3 000 euroa. Ruokapalvelut maksavat vuosittain ruuan kuljetuksesta noin 20 000 euroa. Hankkimalla uuden joko omalla rahalla tai leasing-rahoituksella sellainen auto, jolla voi kuljettaa myös ruokaa, voidaan ruokakuljetukset organisoida niin että kuljetukset tehdään omana työnä.
- Uusi auto hankittu leasing-rahalla ja otettu käyttöön 7.5.2018.
- Tilanne 5.3.2019: Tilinpäätöstietojen valmistuttua säästö vuodelle 2018 oli yhteensä 9778 euroa.
- Säästötavoite tarkastelujaksolla koko talouden tasapainottamisohjelmassa oli 20 000 euroa/vuosi. Elokuusta 2018 saakka tämä on toteutettu omana työnä eli 5 kk*1666 euroa=8333 euroa. Vuoden 2019 aikana 12 kk*1666 =19 992 euroa.

TULOJA**Uimahallin pääsymaksujen korotus**

- Uimahallin pääsymaksuja korotetaan n. 20 % nykyisestä.
- Korotus on toteutettu 1.1.2018 alkaen
- Uimahallin lastenallas on ollut poissa käytöstä vuoden neljä ensimmäistä kuukautta vesivahingon vuoksi.
- Sekä uimahalli- että kuntosaliasiakkaiden määrä on vähentynyt myös hintojen korotuksen vuoksi.
- Valiokunta on käsitellyt asiaa ja ohjannut, että hinnat pidetään ennallaan, mutta kuntosalille järjestetään kampanjoita asiakkaiden houkuttelemiseksi.

Talouden toteutuma	TA2017	TP2017	TP2018	TP2019
Pääsymaksut	66 000	60 943,92	52 316,69	66 534,21

Kansalaisopiston kurssimaksujen korotus

- Opiston kurssimaksuja korotetaan n. 23 % nykyisestä.
- Korotus on toteutettu 1.1.2018 alkaen

Talouden toteutuma	TA2017	TP2017	TP2018	TP2019
Opintomaksut	20 000	20 215,50	24 052,00	21 066,19

Kaukolämpöyhtiö, yhteistyö polttoaineen myynti

- Kunta myy omistuksessaan olevaa haketta Kaukolämpöyhtiölle.
- Kunta myynyt yksityiselle toimijalle 3400€ ja lisäksi 1360 € suuruisen erän rankoina Metsänhoitoyhdistykselle. Sovittu vuodelle 2019 4600 € erä.
- Myyty yksityiselle toimijalle 4600 erä

Verotulot

Laskelmat tehty vuoden **2018** Kuntaliiton verotustiedoilla siten, että rinnakkaislaskelma on tehty siitä, että veroprosentit olisi pidetty vuoden 2017 tasolla.

Vakituisen asumisen kiinteistöveron korotus

0,55	0,60
551 000	601 000
Korotuksen tavoite	51 000 euroa
Toteutuma 2018	50 000 euroa

Yleisen kiinteistöveron korotus

1,00	1,05
425 000	446 000
Korotuksen tavoite	22 000 euroa

	Toteutuma 2018	21 000 euroa
Muun kuin vakituisen asumisen kiinteistövero	1,00	1,30
	37 000	48 000
	Korotuksen tavoite	12 000 euroa
	Toteutuma 2018	11 000 euroa
Kunnallisveron korotus	22	22,5
	13 489 000	13 788 000
	Korotuksen tavoite	305 000 euroa
	Toteutuma 2018	299 000 euroa

Laskelmat tehty vuoden **2019** Kuntaliiton verotustiedoilla siten, että rinnakkaislaskelma on tehty siitä, että veroprosentit olisi pidetty vuoden 2017 tasolla.

Vakituisen asumisen kiinteistöveron korotus

0,55 %	0,60 %
556 000	607 000
Korotuksen tavoite	51 000 euroa
Toteutuma 2019	51 000 euroa

Yleisen kiinteistöveron korotus

1,00	1,05
418 000	439 000
Korotuksen tavoite	22 000 euroa
Toteutuma 2019	21 000 euroa

Muun kuin vakituisen asumisen kiinteistövero

1,00	1,30
38 000	50 000
Korotuksen tavoite	12 000 euroa
Toteutuma 2019	12 000 euroa

Kunnallisveron korotus

22 %	22,5 %
14 201 000	14 561 000
Korotuksen tavoite	305 000 euroa
Toteutuma 2019	357 000 euroa

1.6. Sisäisen valvonnan järjestäminen

Yleisohjeen kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta (Kirjanpito-lautakunnan kuntajaosto 2017) mukaan kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä selkoa, miten kunnan sisäinen valvonta ja siihen sisältyvä riskienhallinta on kunnassa järjestetty sekä miten konsernivalvonta on kuntakonsernissa järjestetty, onko valvonnassa havaittu puutteita kuluneella tilikaudella ja miten valvontaa on mainituilla kohdealueilla tarkoitettu kehittää voimassa olevalla talous-suunnittelukaudella.

Teuvan kunnan hallintosäännön 83 §:n mukaan sisäisen valvonnan järjestämisestä vastaa kunnan-hallitus. Kuntakonsernin tarkastuksesta ja valvonnasta säädetään Teuvan kunnan konserniohjeessa (Kvalt 18.12.2007). Teuvan kunnan sisäinen valvonta on sisällöllisesti ohjeistettu kunnanvaltuuston 15.12.2014 hyväksymällä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeella.

Pyrkimyksenä on sisällyttää ohjeen tavoitteet osaksi jokapäiväistä toimintaa. Tämä edellyttää kaikessa toiminnassa laaja-alaista riskitietoisuutta, tavoitteiden tuntemista ja niihin sitoutumista. Päätöksellään kunnanvaltuusto on sitoutunut kaikkiin kunnan sisäisen valvonnan ohjeisiin. Samoin toimialojen johto ja kunnan johto seuraavat lainsäädännön ja asetusten muutoksia, hankkeiden toteutumista ja määrärahojen riittävyyttä. Lisäksi toimialojen toimintaa ohjeistetaan kunnan sisäisillä ohjeilla. Tarkastuslautakunta arvioi, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet. Tarkastuslautakunnalla on oikeus tutustua tytäryhteisöjen toimintaan ja saada tarvittaessa selvityksiä toiminnasta.

Asioiden käsittelyvastuu kuuluu johtavien viranhaltijoiden toimivaltaan. Vireillä olevista ja päättyneistä prosesseista raportoidaan säännöllisesti. Sopimukset on viety diaariin ja niiden eräpäiviä ja voimassaoloaikoja seurataan. Valvontavastuu on esimiehillä. Diarisointia kehitetään ja tehostetaan, arkistonmuodostussuunnitelmaa on viimeksi päivitetty uuden asianhallintaohjelmiston käyttöönoton yhteydessä.

Tavoitteiden toteutumista arvioidaan pääsääntöisesti toimintakertomuksen ja talousarvion toteutumisvertailun avulla. Lisäksi muutoksista raportoidaan tarvittaessa viranhaltijatasolle.

Toiminnan tuloksellisuutta seurataan toimintakertomuksen, talouden toteutumaraporttien, välitilinpäätöksen ja tilinpäätöksen avulla. Lisäksi käytetään maakunnallisia ja valtakunnallisia vertailuja arvioinnin pohjana.

Kunnan vakuutukset kattavat henkilöriskit tapaturmien osalta, omaisuusriskit kiinteän ja irtaimen omaisuuden osalta, toiminnan riskit on vakuutettu keskeytysvakuutuksella sekä vastuuvakuutuksella. Ajoneuvoille on omat vakuutukset.

1.7. Tilikauden tulos

Tuloslaskelman tehtävänä on osoittaa, riittääkö tuottoina kertynyt tulorahoitus palvelujen tuottamisesta aiheutuneiden kulujen kattamiseen. Tuloslaskelma palvelee kunnan oman johtamisen lisäksi eri sidosryhmiä, jotka varojen käyttöä valvoessaan ja tulonsiirtoihin perustuvan rahoituksen tarvetta arvioidessaan joutuvat muodostamaan käsityksen kunnan taloudesta.

TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT 1.1. - 31.12.2019			1.1. - 31.12.2018
TOIMINTATUOTOT			
Myyntituotot	1 628 828		1 594 642
Maksutuotot	465 717		460 037
Tuet ja avustukset	219 127		229 035
Muut toimintatuotot	1 722 923		1 729 380
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	4 036 595		4 013 093
TOIMINTAKULUT			
Henkilöstökulut	-9 154 221		-9 044 446
Palvelujen ostot	-25 010 942		-24 500 297
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 641 256		-1 634 203
Avustukset	-361 003		-456 020
Muut toimintakulut	-769 593		-701 512
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-36 937 015		-36 336 479
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-32 900 419		-32 323 386
Verotulot	16 590 982		15 797 232
Valtionosuudet	18 471 023		18 020 568
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkotuotot	39 595		37 472
Muut rahoitustuotot	74 472		75 625
Korkokulut	-187 107		-203 241
Muut rahoituskulut	-2 028		-4 187
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-75 067		-94 331
VUOSIKATE	2 086 518		1 400 083
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 404 808		-1 394 160
Kertaluonteiset poistot	-87 875		
Arvonalentumiset	-1 177		
Poistot ja arvonalentumiset	-1 493 860		-1 394 160
TILIKAUDEN TULOS	592 658		5 923
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	592 658		5 923
Tuloslaskelman tunnusluvut:			
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	10,93 %		11,04 %
Vuosikate/Poistot, %	139,67 %		100,42 %
Vuosikate, €/asukas	411,22		271,54
Asukasmäärä	5074		5156

Tuloslaskelman toimintakate ilmoittaa, paljonko toimintamenoista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla. Toimintakate parani edelliseen vuoteen verrattuna 577 000 euroa ollen -32,90 miljoonaa euroa. Toimintatuottojen osuus toimintakuluista on 11 prosenttia. Tunnusluku osoittaa, paljonko toiminnan kuluista saadaan katetuksi palvelusuoritteiden myynti- ja maksutuloilla sekä muilla varsinaisen toiminnan tuotoilla. Saatu prosenttiosuus vähennettynä sadasta (89 %) osoittaa taas, paljonko toimintakuluista jää rahoitettavaksi verotuloina ja valtionosuuksina.

Käyttökate osoittaa varsinaisen toiminnan tuloksen ennen rahoituseriä ja poistoja. Verotulot ja käyttötalouden valtionosuudet ovat kunnan toimintamenojen kattamiseen tarkoitettua säännöllistä tulorahoitusta, jonka jälkeen käyttökate tulisi olla ylijäämäinen. Vuoden 2019 käyttökate osoittaa 2 086 518,11 euroa ylijäämää.

Vuosikatetta eli kunnan rahoitustulosta tulee arvioida sekä tuloksen muodostumisen että rahoituksen riittävyyden kannalta. Tuloslaskelmassa vuosikatteen tulisi kattaa vähintään poistot eli pitkävaikutteisten tuotantotekijöiden käytöstä aiheutuneet kustannukset. Vuoden 2019 vuosikate osoittaa 2 086 518 euron ylijäämää. Poistojen ja arvonalentumisten määrä on -1 404 808 euroa, jolloin vuosikatteen määrä on 139,67 prosenttia poistojen määrästä. Asukasta (5074) kohti vuosikate on 411,22 euroa.

Tilikauden tulos on tilikaudelle jaksetettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan omaa pääomaa. Tilikauden tuloksen jälkeen esitettävät erät ovat tuloksen käsittelyeriä. Ylijäämäinen tilikauden tulos voidaan siirtää varauksiin, rahastoida tai liittää tilinpäätöstä seuraavan vuoden tilinpäätöksessä edellisiltä vuosilta kertyneeseen yli- tai alijäämään.

Tilikauden tulos vuonna 2019 on 592 658 euroa ylijäämäinen.

1.8. Toiminnan rahoitus

Rahoituslaskelma on keskeinen osa kunnan tilinpäätöstä. Rahoituslaskelmalla osoitetaan, kuinka paljon kunnan varsinaisen toiminnan ja sen investointien nettokassavirta on ylijäämäinen tai alijäämäinen. Rahoitustoiminnan kassavirralla osoitetaan, miten alijäämäinen nettokassavirta on rahoitussellisesti katettu tai miten ylijäämä on käytetty rahoitusaseman muuttamiseen. Rahoituslaskelma samoin kuin tuloslaskelma on kunnan kokonaistaloutta kuvaava laskelma. Rahoituslaskelma esitetään tilinpäätöksessä pakollisena informaationa, joka täydentää tuloslaskelman, taseen ja niiden liitetietojen antamaa kuvaa tulo- ja rahoituksen riittävyydestä, investoinneista, sijoituksista, pääomarahoituksesta sekä rahoitusaseman muutoksista.

Kunnan rahoituslaskelma esitetään ns. kassavirtalaskelmana, jossa erikseen on nähtävissä varsinaisen toiminnan ja investointien nettokassavirralliset, jotka käsittävät tulo- ja rahoituksen ja investointierät. Rahoituslaskelmasta käy erikseen ilmi rahoitustoiminnan nettokassavirta. Sitä varten rahoitustoiminnan kassavirtalaskelmassa esitetään ensin antolainojen ja lainakannan muutokset. Niiden jälkeen esitetään maksuvalmiuteen vaikuttavat omien pääomien muutokset. Kunnan rahoituslaskelma laaditaan suoriteperusteisesti.

RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT	2019	2018
Toiminnan ja investointien rahavirta		
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	2 086 518	1 400 083
Tulorahoituksen korjauserä	27 906	23 447
Toiminnan rahavirta yhteensä	2 114 424	1 423 530
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-153 831	-774 638
Rahoitusosuudet investointimenoihin	5 975	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	118 951	65 377
Investointien rahavirta yhteensä	-28 905	-709 261
Toiminnan ja investointien rahavirta yhteensä	2 085 518	714 270
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten vähennys	128 333	171 667
Antolainauksen muutokset yhteensä	128 333	171 667
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-4 610 620	-1 836 215
Lyhytaikaisten lainojen muutos	3 050 000	-300 000
Lainakannan muutokset yhteensä	-1 560 620	-2 136 215
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	127 642	-1 556
Vaihto-omaisuuden muutos	-99	2 772
Saamisten muutos	190 366	414 530
Korottomien velkojen muutos	-395 211	664 982
Muut maksuvalmiuden muutokset yhteensä	-77 302	1 080 727
Rahoituksen rahavirta	-1 509 589	-883 821
Rahavarojen muutos	575 930	-169 551
Rahavarat 31.12.	1 141 044	565 115
Rahavarat 1.1.	565 115	734 666
Rahavarojen muutos yhteensä	575 930	-169 551
Rahoituslaskelman tunnusluvut		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä		
5 vuodelta, milj. euroa	1,2	-3,30
Investointien tulorahoitus	1411,2 %	180,7 %
Laskennallinen lainanhoitokate	0,8	0,5
Rahavarat 31.12.	1 141 044	565 115
Kassasta maksut	41 890 600	39 154 760
Kassan riittävyys, pv	9,94	5,27
Asukasmäärä	5074	5156

Rahoituslaskelman tunnusluvut

Toiminnan ja investointien rahavirta oli 21, miljoonaa euroa ja sen kertymä viideltä vuodelta on yhteensä 1,19 miljoonaa euroa.

Rahoituslaskelman välitulos Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvuoden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvuonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulo-rahoitusprosentti oli 1411,2 %.

Investointien tulo-rahoitus -tunnusluku kertoo kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulo-rahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli käyttöomaisuuden myynnillä, lainalla tai kassavarojen määrää vähentämällä.

Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman käyttöomaisuusinvestointeja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

Pääomamenojen tulo-rahoitusprosentti oli 42,6 %

Pääomamenojen tulo-rahoitus on tunnusluku, joka osoittaa vuosikatteen prosenttiosuuden investointien omahankintamenojen, antolainojen nettolisäyksen ja lainanlyhennysten yhteismäärästä.

Antolainojen nettolisäys voi kaavassa olla myös negatiivinen, jos lyhennykset ovat lainanantoa suuremmat. Lainanlyhennyksillä tarkoitetaan kaavassa rahoituslaskelman mukaisia pitkäaikaisten lainojen lyhennyksiä.

Laskennallinen lainanhoitokate oli 0,8 vuonna 2019, kun vuonna 2018 se oli 0,5

Laskennallinen lainanhoitokate kertoo kunnan tulo-rahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Jos kunnan lainakannasta enemmän kuin 20 prosenttia on kertalyhenteisiä lainoja, otetaan lyhennyksen määräksi tunnuslukua laskettaessa laskennallinen vuosilyhennys, joka saadaan jakamalla edellä mainittu lainakanta 31.12. kahdeksalla.

Tulo-rahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on yksi tai suurempi. Jos tunnusluvun arvo on alle yksi, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään kassavaroja.

Maksuvalmius

Kassavarat 31.12. olivat 1 141 044,42 euroa (565 115 euroa vuonna 2018). Kassavaroihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset. Kassasta maksut olivat 41,9 miljoonaa euroa.

Kassan riittävyys oli 9,9 päivää. Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivinä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan kassavaroilla.

1.9. Rahoitusasema ja sen muutokset

Tasetarkastelu

Kunnan rahoituksen rakennetta kuvataan taseen ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoitusasemassa tilikaudella tapahtuneet muutokset kuten sijoitukset, pääoman lisäykset ja palautukset käyvät ilmi rahoituslaskelmasta.

Toimintakertomuksessa tasetiedot tulee esittää siten eriteltynä, että niistä voidaan laskea taseen tunnusluvut. Kuntajaoston tasetarkastelusta antaman yleisohjeen mukaisesti tarkemmin eritelty, sentin tarkkuudella laadittu tase esitetään tasekirjan tilinpäätöslaskelmat osassa.

TASE JA SEN TUNNUSLUVUT	2019	2018
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	6 126	9 323
Muut pitkävaikutteiset menot	14 715	18 472
Aineettomat hyödykkeet	20 842	27 795
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	2 700 208	2 724 745
Rakennukset	17 966 862	19 317 582
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 043 739	2 242 386
Koneet ja kalusto	20 575	39 933
Muut aineelliset hyödykkeet	30 661	30 661
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	25 325	85 838
Aineelliset hyödykkeet	22 787 369	24 441 144
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	11 226 162	11 315 314
Muut lainasaamiset	2 774 158	2 902 491
Sijoitukset	14 000 319	14 217 805
PYSYVÄT VASTAAVAT	36 808 530	38 686 745
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot		
Lahjoitusrahastojen varat	134 537	145 755
Muut toimeksiantojen varat	21 844	24 473
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	156 382	170 228
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus	56 041	55 941
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset	4 238 781	4 636 337
Lyhytaikaiset saamiset	1 462 307	1 224 043
Siirtosaamiset	78 027	109 102
Saamiset	5 779 115	5 969 481
Rahat ja pankkisaamiset	1 141 044	565 115
VAIHTUVAT VASTAAVAT	6 976 200	6 590 537
VASTAAVAA	43 941 112	45 447 510

VASTATTAVAA**OMA PÄÄOMA**

Peruspääoma	22 881 275	22 881 275
Edellisten tilikausien yli/alijäämä	-5 281 809	-5 030 712
Tilikauden yli-/alijäämä	592 658	5 923
OMA PÄÄOMA	18 192 124	17 856 486

TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT

Lahjoitusrahastojen pääomat	399 708	283 284
Muut toimeksiantojen pääomat	21 844	24 473
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	421 552	307 757

VIERAS PÄÄOMA**Pitkäaikainen**

Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	15 283 850	19 262 870
Pitkäaikainen	15 283 850	19 262 870

Lyhytaikainen

Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	6 502 820	4 084 420
Ostovelat	2 138 195	1 773 062
Muut velat	206 128	224 330
Siirtovelat	1 196 443	1 938 585
Lyhytaikainen	10 043 586	8 020 397
VIERAS PÄÄOMA	25 327 436	27 283 267

VASTATTAVAA**43 941 112 45 447 510**

Taseen tunnusluvut:

Omavaraisuusaste, %	41,4	39,3
Suhteellinen velkaantuneisuus %	64,8	72,1
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 euroa	-4 689	-5 025
Kertynyt yli-/alijäämä, euroa/asukas	-924	-975
Lainakanta 31.12.,1000 euroa	21 787	23 347
Lainakanta 31.12., euroa/asukas	4 294	4 528
Lainat ja vastuut, 31.12., 1000 euroa	21 982	23 553
Lainat ja vastuut, 31.12. euroa/asukas	4 332	4 568
Lainasaamiset 31.12., 1000 euroa	2 774	2 902

Asukasmäärä	5074	5156
-------------	------	------

Taseen tunnusluvut:

Omavaraisuus-% 41,4 %

=100x (oma pääoma + poistoero ja vapaaehtoiset varaukset)/(koko pääoma-saadut ennakot)

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäimellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää kuntatalouden keskimääristä 70 prosentin omavaraisuutta. 50 prosenttia tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee suurta velkaantuneisuutta.

Rahoitusvarallisuus euro/asukas -3 628 euroa

= (saamiset + rahoitusarvopaperit + rahat ja pankkisaamiset)-(vieras pääoma-saadut ennakot)/asukasmäärä

Tunnusluku osoittaa likvidien varojen riittävyyden vieraan pääoman takaisinmaksuun.

Suhteellinen velkaantuneisuus-% 64,8 %

=100x (vieras pääoma-saadut ennakot)/käyttötulot

Tunnusluku kertoo kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku kuntien välisessä vertailussa, koska käyttöomaisuuden ikä, käyttöomaisuuden arvostus tai poistomenetelmä ei vaikuta tunnusluvun arvoon.

Kertynyt alijäämä, 1000 euroa -4 689**Kertynyt alijäämä euroa/asukas -924****Lainakanta 31.12. 21 786 670 euroa**

=vieras pääoma-(saadut ennakot + ostovelat + siirtovelat + muut velat)

Lainat euroa/asukas 4 294 euroa/asukas

Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa.

Lainasaamiset 31.12. 2 774 158

= Sijoituksiin merkityt jvk-lainasaamiset ja muut lainasaamiset

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista oli 64,8

= 100 * (Vieras pääoma - Saadut ennakot + Vuokravastuut) /Käyttötulot

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun, silloin kun vieraaseen pääomaan rinnastetaan myös vuokravastuut.

KUNNAN KOKONAISTULOT JA -MENOT

TULOT	1 000 €	MENOT	1 000 €
Toimintatuotot	4 037	Toimintakulut	36 937
Verotulot	16 591	Korkokulut	187
Valtionosuudet	18 471	Muut rahoituskulut	2
Rahoitustuotot ja -kulut		Tulorahoituksen korjauserät	
Korkotuotot	40	-Pysyvien vastaavien	
Muut rahoitustuotot	74	hyödykkeiden luovutustappiot	-47
Tulorahoituksen korjauserät		Investoinnit	
- Pysyvien vastaavien		Investointimenot	154
hyödykkeiden luovutusvoitot	-19	Rahoitustoiminta	
Investoinnit		Pitkäaikaisten lainojen vähennys	4 611
Rahoitusosuuksien investointimenoihin	6		
Pysyvien vastaavien luovutustulot	119		
Rahoitustoiminta			
Antolainasaamisten vähennys	128		
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	3 050		
Oman pääoman lisäys			
Kokonaistulot yhteensä	42 497	Kokonaismenot yhteensä	41 844

1.10. Kuntakonsernin toiminta ja talous

Kuntalain 114 §:n perusteella kunnan, joka tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin, tulee laatia ja sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätös. Konsernitilinpäätös laaditaan konserniyhteisöjen taseiden ja tuloslaskelmien sekä niiden liitetiedostojen yhdistelmänä. Konsernitilinpäätökseen sisällytetään lisäksi konsernin rahoituslaskelma, jossa annetaan selvitys kuntakonsernin varojen hankinnasta ja niiden käytöstä tilikauden aikana. Konsernitaseen laadinnassa noudatetaan soveltuvin osin kirjanpitolakia. Kunnan konsernirakenne sekä konsernitase ja sen tunnusluvut esitetään toimintakertomuksen liitteenä.

Teuvan kuntakonserniin kuuluu seitsemän tytäryhtiötä, joista merkittävimmät ovat Teuvan Kaukolämpö Oy, Teak Oy ja Teuvan Vuokratalot Oy. Kuntakonsernin taseen loppusumma on yhteensä 57,2 miljoonaa euroa. Toimintakulut olivat 74,1 miljoonaa euroa ja toimintatuotot 41,7 miljoonaa euroa. Konsernin toimintakate oli -32,5 miljoonaa euroa, kun se kunnan osalta oli -32,90 miljoonaa euroa. Konsernin vuosikate oli 3,3 miljoonaa euroa. Poistot ja arvonalentumiset olivat 4,1 miljoonaa euroa. Tulos ennen tilinpäätössiirtoja oli -821 873 euroa. Taseen loppusumma laski vuoteen 2018 verrattuna 2,2 miljoonaa euroa. Konsernin lainat euroa/asukas ovat 6 011 euroa (6 055 euroa vuonna 2018).

1.11. Toimenpiteet toimintavuoden tuloksen johdosta

Tilikauden tuloksella tarkoitetaan kunnan tuloslaskelman tulosta ennen varauksia ja rahastosiirtoja. Kunnanhallituksen esitys tuloksen käsittelystä voi tarkoittaa investointivarausten poistoeron tai rahaston lisäystä. Yksityiskohtaisia säännöksiä tai kuntajaoston ohjeita tuloksen käsittelystä ei ole. Lisäysten käsittelemistä nettomääräisesti siten, että lisäyksiä vähentäviä eriä ovat varausten, kertyneen poistoeron ja rahaston vähennykset, voidaan kuitenkin pitää perusteltuna.

Tilikauden tulos osoittaa 592 657,86 euroa ylijäämää.

Kunnanhallitus esittää, että vuoden 2019 tilikauden tulos 592 657,86 euroa kirjataan omaan pääomaan edellisten tilikausien yli-/alijäämäerään.

Taseen alijäämäksi muodostuu edellä esitetyn kirjauksen seurauksena – 4 689 151,32 euroa. Asukasta kohden (31.12.2019 asukasluku on 5 074 henkilöä) laskettu kertynyt alijäämä on 924 euroa.

Kuntalain 115 §:n mukaan, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi.

Teuvan kunnan talouden tasapainottamiseksi on laadittu valtuuston hyväksymä talouden tasapainottamisohjelma, joka on sisällytetty vuoteen 2025 asti ulottuvaan taloussuunnitelmaan. Taloussuunnitelmassa tilikauden tulos on ylijäämäinen myös vuonna 2020, jonka jälkeen tuloskehitys jatkuu suotuisana. Taustalla olevina oletuksina ovat säästöt niin kunnan omassa toiminnassa kuin sosiaali- ja terveyspalveluiden kustannuksissa sekä valtionosuuksien ja verotulojen myönteinen kehitys. Suunnitelman mukaan taseeseen kertynyt alijäämä pystytään kattamaan kokonaisuudessaan suunnitelmakaudella.

Vuoden 2019 tuloslaskelmassa toimintamenot nousivat 1,65 prosenttia eli noin 0,6 miljoonaa euroa. Sosiaali- ja terveystoimenot nousivat 1,58 prosenttia.

2. Talousarvion toteutuminen

2.1. Käyttötalous

KÄYTTÖTALOUS TOIMIALAT	Tilinpäätös 2018	Budjetti+ muutosbudj.	Tilinpäätös 2019	Käyttö- %
Ylin päätöksenteko ja valvonta				
Toimintatuotot	9 361	18 000	18 416	102,30
Toimintakulut	-92 187	-110 000	-86 409	78,60
Toimintakate/jäämä	-82 826	-92 000	-67 993	73,90
Hallinto				
Toimintatuotot	541 805	493 601	540 805	109,60
Toimintakulut	-23 789 835	-24 417 521	-24 228 727	99,20
Toimintakate/jäämä	-23 248 030	-23 923 920	-23 687 922	99,00
Hyvinvointipalvelut				
Toimintatuotot	589 888	606 000	616 585	101,70
Toimintakulut	-7 574 860	-7 545 700	-7 636 693	101,20
Toimintakate/jäämä	-6 984 972	-6 939 700	-7 020 108	101,20
Yhdyskuntarakenne				
Toimintatuotot	2 872 040	2 807 190	2 860 790	101,90
Toimintakulut	-4 879 598	-4 721 551	-5 035 407	106,60
Toimintakate/jäämä	-2 007 558	-1 914 361	-2 174 618	113,60
Teuvan kunta yhteensä				
Toimintatuotot	4 013 093	3 924 791	4 036 595	102,80
Toimintakulut	-36 336 479	-36 794 772	-36 987 236	100,50
Toimintakate/jäämä	-32 323 386	-32 869 981	-32 950 641	100,20

Sisäiset erät 1-12/2019		Ylin päätöksenteko	Hallinto	Hyvinvointi-palvelut	Yhdyskunta-rakenne	Yhteensä
Sisäiset	toimintatuotot					
3010	Liiketoiminnan myyntituotot					
3006	Sisäiset vesi- ja jätevesimaksut				48 721	
3007	Sisäiset vesihuollon perusmaksut				21 700	
3010	Liiketoiminnan myyntituotot yhteensä				70 421	70 421
3141	Sisäiset muut myyntituotot		105	942		
3207	Sisäiset kopiointimaksut				316	
3237	Sisäinen keittiöpalvelusten myynti				28 776	
3276	Sisäiset pääsymaksut			5 469		
3296	Sisäiset ateriamaksut				25 149	
3299	Sisäinen siivouspalvelujen myynti				426 387	426 387
3531	Sisäiset tuotot/taloushallinto		89 764			
3532	Sisäiset tuotot/henkilöstöhallinto		58 170			
3533	Sisäiset tuotot/ tietohallinto		205 398			
3534	Sisäiset tuotot/ liikunta-alueet				64 839	
3536	Ruokapalvelujen vyörytystulot				479 389	
3001	Myyntituotot yhteensä		353 436	6 411	1 095 275	1 455 123
3421	Sisäiset muiden tilojen vuokrat			19 147	76	
3535	Kiinteistökust. Vyörytystulot				670 358	
3410	Sisäiset vuokratuotot yhteensä				670 358	689 581
3537	Sisäiset tuotot/poistot				680 678	680 678
3400	Muut toimintatuotot yhteensä			19 147	1 351 112	1 370 259
3000	TOIMINTATUOTOT		353 436	25 558	2 446 388	2 825 383
Sisäiset	toimintakulut					
4411	Sisäiset ravitsemuspalvelut	-546	-5 154	-872	-1 464	
4441	Sisäiset koulutus- ja kulttuuripalvelut			-5 694	-495	
4946	Ruokapalvelujen vyörytys			-453 560	-46 595	
4949	Sisäiset siivouspalvelut			-379 378	-47 009	-426 387
4471	Sisäiset muut palvelut		-10	-327	-306	
4300	Palvelujen ostot yhteensä	-546	-5 164	-839 831	-95 869	-941 409
4521	Sisäiset elintarvikkeet			-25 123		
4574	Sisäiset vesimaksut				-70 421	
4500	Aineet, tarvikkeet ja tavarat yhteensä			-25 123	-70 421	-95 544
4821	Sisäiset rak. ja huoneist. vuokrat	-76	0		-19 147	
4945	Kiinteistökustannusten vyörytykset		-20 049	-591 667	-58 642	
4801	Sisäiset vuokrat yhteensä	-76	-20 049	-591 667	-77 789	-689 581
4941	Taloushallinnon kust. vyörytys		-53 706	-17 800	-18 258	
4942	Henkilöstöhallinto kust. vyörytys		-2 850	-40 370	-14 950	
4943	Tietohallinnon kust. vyörytys		-114 406	-49 501	-41 490	
4944	Liikunta-alueiden kust. vyörytys			-64 839		
4947	Muut sisäiset/poistot		-510	-658 632	-21 537	-680 678
4900	Muut toimintakulut yhteensä		-171 473	-831 142	-96 234	-1 098 849
4000	TOIMINTAKULUT	-622	-196 685	-2 287 763	-340 313	-2 825 383

TALOUSARVION TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMISVERTAILU

	Talousarvio 2019	Talousarvio muutos 2019	Talousarvio +muutos	Tilinpäätös 2019	Käyttö- %	Poik- keama
TULOSLASKELMA						
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	1 638 034	-24 000	1 614 034	1 628 828	100,9	14 794
Maksutuotot	386 113		386 113	465 717	120,6	79 604
Tuet ja avustukset	120 251		120 251	219 127	182,2	98 876
Muut toimintatuotot	1 804 393		1 804 393	1 722 923	95,5	-81 470
TOIMINTATUOTOT	3 948 791	-24 000	3 924 791	4 036 595	102,8	111 804
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut	-9 081 567	-33 000	-9 114 567	-9 154 221	100,4	-39 654
Palvelujen ostot	-24 626 706	-473 000	-25 099 706	-25 010 942	99,6	88 764
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 521 459		-1 521 459	-1 641 256	107,9	-119 797
Avustukset	-428 700		-428 700	-361 003	84,2	67 697
Muut toimintakulut	-630 340		-630 340	-769 593	122,1	-139 253
TOIMINTAKULUT	-36 288 772	-506 000	-36 794 772	-36 937 015	100,4	-142 243
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-32 339 981	-530 000	-32 869 981	-32 900 419	100,1	-30 438
Verotulot	16 904 000	-294 000	16 610 000	16 590 982	99,9	-19 018
Valtionosuudet	17 733 658	102 000	17 835 658	18 471 023	103,6	635 365
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot	25 000		25 000	39 595	158,4	14 595
Muut rahoitustuotot	44 500		44 500	74 472	167,4	29 972
Korkokulut	-386 500		-386 500	-187 107	48,4	199 393
Muut rahoituskulut	-3 000		-3 000	-2 028	67,6	972
Rahoitustuotot ja -kulut	-320 000		-320 000	-75 067	23,5	244 933
VUOSIKATE	1 977 677	-722 000	1 255 677	2 086 518	166,2	830 841
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 400 000		-1 400 000	-1 404 808	100,3	-4 808
Kertaluonteiset poistot				-87 875	-100	-87 875
Arvonalentumiset				-1 177	-100	-1 177
Poistot ja arvonalentumiset	-1 400 000		-1 400 000	-1 493 860	106,7	-93 860

TILIKAUDEN TULOS	577 677	-722 000	-144 323	592 658	736 981
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-1 400 000	-722 000	-144 323	592 658	736 981

	Talousarvio 2019	Ta-muutos 2019	Ta + muutos 2019	Toteutuma 2019	Poikkeama
--	-----------------------------	---------------------------	-----------------------------	---------------------------	------------------

Verotulot

Kunnan tulovero	14 816 000	-294 000	14 522 000	14 563 887	41 887
Kiinteistövero	1 136 000		1 136 000	1 104 168	-31 832
Osuus yhteisöveron tuotosta	952 000		952 000	922 927	-29 073
Verotulot yhteensä	16 904 000	-294 000	16 610 000	16 590 982	-19 018

	Talousarvio 2019	Ta-muutos 2019	Ta+muutos 2019	Toteutuma 2019	Poikkeama
--	-----------------------------	---------------------------	---------------------------	---------------------------	------------------

Valtionosuudet

Yleinen valtionosuus	17 733 658	102 000	17 835 658	17 997 606	161 948
Kunnan opetus- ja kult.toim. valtionos.				-464 203	
Harkinnanvarainen valtionosuus				710 000	
Verotulomenetysten kompensatio				227 620	
Valtionosuudet yhteensä	17 733 658	102 000	17 835 658	18 471 023	635 365

Tulovero ja kiinteistövero %-vertailu

Kunnan tulovero	Tulovero %	Verotettava tulo 1 000 €			Muutos %			
2014	22,0	73 631						
2015	22,0	72 009			-2,2			
2016	22,0	73 681			2,3			
2017	22,0	70 651			-4,1			
2018	22,5	71 619			1,4			
2019	22,5							
2020	22,5							
Kiinteistöveroprosentit		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Yleinen kiinteistövero-%		0,80	0,90	0,95	1,00	1,05	1,05	1,05
Vakituisen asumisen %		0,50	0,50	0,50	0,55	0,60	0,60	0,60
Muiden asuinrakennusten %		0,80	0,90	0,95	1,00	1,30	1,30	1,30
Voimalaitoksen %		0,80	0,90	0,95	1,00	3,10	3,10	3,10

**TALOUSARVION RAHOITUSOSAN TO-
TEUMISVERTAILU**

	Talousarvio 2019	Ta-muutos 2019	TA+muuto s 2019	Toteutuma 2019	Käyttö- %	Poikkeama
Toiminnan ja investointien rahavirta						
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	1 977 677	-722 000	1 255 677	2 086 518	166,17	830 841
Tulorahoituksen korjauserät				27 906		
Toiminnan rahavirta	1 977 677	-722 000	1 255 677	2 114 424	168,39	858 747
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-2 669 000		-2 669 000	-153 831	5,76	2 515 169
Rahoitusosuuden investointimenoihin				5 975		
Pysyvien vast. hyödykkeiden luov.tulot	93 500		93 500	118 951	127,22	25 451
Investointien rahavirta	-2 575 500		-2 575 500	-28 905	1,12	2 546 595
Toiminnan ja investointien rahavirta	-597 823	-722 000	-1 319 823	2 085 518	-158,01	3 405 341
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten vähennys	112 333		112 333	128 333	114,24	16 000
Antolainauksen muutokset	112 333		112 333	128 333	114,24	16 000
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 400 000		1 400 000			-1 400 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 000 000		-2 000 000	-4 610 620	230,53	-2 610 620
Lyhytaikaisten lainojen muutos				3 050 000		
Lainakannan muutokset	-600 000		-600 000	-1 560 620	260,10	-960 620
Muut maksuvalmiuden muutokset						
Toimeksiantojen varojen ja po: muutos				127 642		
Vaihto-omaisuuden muutos				-99		
Saamisten muutos				190 366		
Korottomien velkojen muutos				-395 211		
Muut maksuvalmiuden muutokset				-77 302		
Rahoituksen rahavirta				-1 509 589		
Rahavarojen muutos	-1 085 490	-722 000	-1 807 490	575 929	-31,86	2 383 419

2.2. Ylin päätöksenteko ja valvonta

Ylin päätöksenteko ja valvonta sisältävät menomäärärahat vaalitoimielimille, kunnanvaltuustolle, hyvinvointi- ja yhdyskuntarakennevaliokunnille sekä tarkastustoimelle.

Kunnan strategiset painopisteet on esitelty tilinpäätöksen kappaleessa 1.

Vuoden 2019 talousarviossa toimintamenot ovat 110.000 euroa. Toteutuma oli -86 409 euroa.

YLIN PÄÄTÖKSENTEKO JA VALVONTA KÄYTTÖTALOUS	Tilinpäätös 2018	Budjetti+ muutos	Tilinpäätös 2019	Käyttö-%
TOIMINTATUOTOT	9 361	18 000	18 416	102,30
Sisäiset				
TOIMINTAKULUT	-92 187	-110 000	-86 409	78,60
Sisäiset	-434		-622	
Tulos	-83 260	-92 000	-68 615	74,58

2.2.1. Keskusvaalilautakunta

Vuoden 2019 eduskuntavaalien vaalipäivä oli sunnuntai 14.4.2019.

Keskusvaalilautakunta piti eduskuntavaaleja koskien kolme kokousta, jonka lisäksi pidettiin yksi kokous, jossa valmisteltiin europarlamenttivaaleja.

Kunnanhallitus päätti, että yleisenä ennakkoäänestyspaikkana toimivat kunnan toimitilat osoitteessa Rasintie 1 A (Teak). Ennakkoäänestys kotimaassa oli 3. - 9.4.2019. Keskusvaalilautakunta nimesi yleisen ennakkoäänestyksen vaalitoimijoiksi Minna Latomäen ja Marjo Nevalan sekä varalle Sirkka Koiviston, Tuija Pullin, Stefan Suurosen ja Mailis Syväluoman. Lisäksi järjestettiin koti- ja laitosaänessykset.

Varsinaisena vaalipäivänä Teuvan kunnassa on yksi äänestysalue (Keskustaajaman äänestysalue) ja äänestyspaikka oli Teakin toimitiloissa. Teuvalla annettiin ennakoon 2062 ääntä ja varsinaisena vaalipäivänä 1028 ääntä. Äänestysprosentti oli 73,4.

Eduskuntavaalien ennakkoäänestyksessä olivat vaalityössä mm. toimistosihteeri Minna Latomäki ja etualalla oleva toimistovirkailija Sirkka Koivisto.

Vuoden 2019 europarlamenttivaalien vaalipäivä oli sunnuntai 26.5.2019.

Keskusvaalilautakunta piti europarlamenttivaaleja koskien kokonaisuudessaan kolme kokousta.

Kunnanhallitus päätti, että yleisenä ennakkoäänestyspaikkana toimivat kunnan toimitilat osoitteessa Rasintie 1 A (Teak). Ennakkoäänestys kotimaassa oli 15. - 21.5.2019. Keskusvaalilautakunta nimesi yleisen ennakkoäänestyksen vaalitoimijoiksi Minna Latomäen ja Marjo Nevalan sekä varalle Sirkka Koiviston, Tuija Pullin, Stefan Suurosen ja Mailis Syväluoman. Lisäksi järjestettiin koti- ja laitosaänekset.

Varsinaisena vaalipäivänä Teuvan kunnassa on yksi äänestysalue (Keskustaajaman äänestysalue) ja äänestyspaikka oli Teakin toimitiloissa. Teuvalla annettiin ennakoon 955 ääntä ja varsinaisena vaalipäivänä 655 ääntä, yhteensä 1610 ääntä. Äänestysprosentti oli 38,5.

2.2.2. Kunnanvaltuusto

Kunnanvaltuustolla oli vuonna 2019 yhteensä viisi kokousta.

Maaliskuun kokouksessa kunnanvaltuusto käsitteli Vasemmistoliiton valtuustoaloitteen nuorisovaltuuston osallistuminen kunnanvaltuuston kokouksiin, tarkastuslautakunnan selvityspyynnön arviointikertomuksen 2017 havaintoihin, Teuvan kunnan hyvinvointikertomuksen vuodelta 2018 sekä Teuvan kunnan henkilöstöraportin vuodelta 2018.

Ennen valtuuston 4.3.2019 kokousasioiden käsittelyä luovutettiin Tasavallan Presidentin itsenäisyyspäivänä 6.12.2018 myöntämät ansiomerkit Jorma Saarikoskelle, Kari Uusitalolle, Hannu Aholle, Seija Salolle ja Heikki Tuomelalle.

Kesäkuun kokouksessa kunnanvaltuuston käsittelyssä olivat seuraavat asiat:

- Tilikauden 2018 tilinpäätös, tilintarkastuskertomus, arviointikertomus ja vastuuvapaus
- Kunnanvaltuuston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajien valitseminen
- Kunnanhallituksen asettaminen
- Talousarvion osavuosisikatsaus 30.4.2019
- Poistosuunnitelman päivittäminen
- Teollisuushallin rakentaminen Kafiaarin yhteyteen
- Suupohjan Seutupalvelukeskus Oy:n ja Järvinet Oy:n sulautuminen
- Pohjavesialueiden suojelusuunnitelma, lisäselvitys
- Suupohjan jätelautakunnan johtosäännön muuttaminen
- Selvitys aloitteista 2019.

Kokouksessa kunnanvaltuuston puheenjohtajaksi valittiin Ville Heikkilä, KD.

Syyskuun kunnanvaltuuston kokouksen asialistalla olivat:

- Eronpyyntö luottamustoimesta, yhdyskuntarakennevaliokunta
- Etelä-Pohjanmaan rautatieyhdistyksen rahoitusesitys Teuvan lastausraiteen pidentämiseksi
- Anomus katuvalaistuksen rakentamisesta Mäntypuiston alueelle
- Kannanotto Etelä-Pohjanmaan SOTE
- Lausunto terveydenhuollon järjestämissuunnitelman päivityksestä 2019-2021
- Teuvan kunnan talouden tasapainottamishjelman päivittäminen
- Talousarvion osavuositarkastus 31.8.2019

Kunnanvaltuuston kokous 30.9.2019 oli ensimmäinen Teuvalla livestriimattu valtuuston kokous.

Marraskuun kunnanvaltuuston kokouksessa käsiteltiin seuraavia asioita:

- Muutokset vuoden 2019 talousarvioon
- Kunnan tuloveroprosentti ja kiinteistöveroprosentit vuodelle 2020
- Perussuomalaisten valtuustoryhmän aloite koskien tonttimyyntiä
- Seinäjoen koulutuskuntayhtymän perussopimuksen päivittäminen
- Järvinet Oy:n ja Suupohjan Seutupalvelukeskus Oy:n fuusioituminen, peruuntuminen

Joulukuun kunnanvaltuustossa päätettiin seuraavista asioista:

- Terveystalo-hankkeen suunnittelukustannusten alaskirjaus
- Vuoden 2020 talousarvio ja taloussuunnitelma vuosille 2021-2025
- Elinkeino- ja kehittämispalveluiden uudelleen organisointi
- Eronpyyntö luottamustoimista, tarkastuslautakunta ja yhteistoimintalautakunta
- Sidonnaisuusilmoitukset

Teuvan kunnanvaltuusto 100 vuotta

Vuonna 2019 tulee kuluneeksi 100 vuotta Teuvan kunnanvaltuuston ensimmäisestä kokouksesta. Tätä juhlistettiin ennen kunnanvaltuuston 3.6.2019 kokousta.

Juhlissa Helkyt kanteleet esiintyvät, kunnanvaltuuston puheenjohtaja Sakari Varala piti juhlapuheen, valtuustoryhmät kertoivat lyhyesti omat tapansa osallistua 100 hyvää tekoa Teuvalla –haasteeseen ja istutettiin Teuvan nimikkopuu pihlaja. Lopuksi juotiin kahvit Teuva 150 vuotta –juhlaleivonnaisen kera.

Vuonna 2019 tuli kuluneeksi 100 vuotta Teuvan kunnanvaltuuston ensimmäisestä kokouksesta. Juhlavuoteen ideoitin haastekampanja Teuvan kunnanvaltuusto 100 vuotta – 100 hyvää tekoa Teuvalla. Tempauksen ajatuksena oli olla lahja, joka on suunnattu kaikille kuntalaisille. Valtuustoryhmät haastettiin tekemään hyviä tekoja juhlavuoden kunniaksi. Valtuustoryhmät kertoivat kesäkuun alussa valtuuston juhla kokouksessa omat tapansa osallistua kampanjaan. Mukaan haastettiin edelleen yhdistyksiä, yrityksiä tai yksittäisiä kuntalaisia. Näin haasteketju lähti leviämään. Hyviä tekoja oli monenlaisia. Hyvä teko saattoi olla rahaa, aikaa tai talkootyötä. Ainoa raja oli, että hyvän teon tulee tapahtua Teuvalla tai kohdistua Teuvalle. Kokoon saatiin huikeat 133 hyvää tekoa.

Kaikki teot on koottu kunnan verkkosivuille. Hyvien tekojen kampanja kiinnosti myös Teuvaa laajemmin. Yle Pohjanmaa kertoi siitä syksyllä uutispalvelussaan. Lisäksi Turun yliopiston Muutoskitkasta elinvoimaa-hankekokonaisuus nosti julkaisussaan kampanjan yhdeksi esimerkiksi kansalaisyhteiskunnan osallisuuden ja toiminnan tukemisesta.

Teuvan SPR:n tarjoama ilmainen Hätäensiapukurssi osana 100 hyvää tekoa Teuvalla haastekampanjaa

2.2.3. Hyvinvointivaliokunta

Hyvinvointivaliokunnan strategiset kehittämiskohteet 2018-2021	
Kehittämiskohde	Toteuttamissuunnitelma
1. Perheiden hyvinvoinnin edistäminen	- Hyvinvointikertomuksen, kyselyjen ja mitareiden seuraaminen ja toiminnan ohjaaminen tulosten perusteella. - Lasten ja nuorten äänen kuuleminen. - Palveluiden esittelyfoorumin edellytysten luominen.
2. Yhteistyön kehittäminen	- Tutustuminen eri sektorien palveluihin ja yhteistyön kehittäminen kunnan, seutukunnan sekä 3. sektorin kesken.
3. Harrastusmahdollisuuksien parantaminen	- Matalan kynnyksen harrastusten mahdollistaminen. - Hyvien toimintatapojen etsiminen yli kuntarajojen.
4. Kunnan vetovoiman edistäminen	- Valiokunnan toiminnasta tiedottaminen - keskustelun herättäminen - hyvien asioiden esiin nostaminen - palautekanavien luominen - keskeisten palveluiden turvaaminen.

Hyvinvointivaliokunnan tehtävänä on seurata hyvinvoinnin kehitystä ja ohjata palveluiden järjestämistä asiakaslähtöisesti palvelutarpeita ja käytettävissä olevia resursseja yhteen sovittaen.

Hyvinvointivaliokunnan strategisiksi kehittämiskohteiksi 2018-2021 on valittu perheiden hyvinvoinnin edistäminen, yhteistyön kehittäminen, harrastusmahdollisuuksien parantaminen ja kunnan vetovoiman edistäminen.

Hyvinvointivaliokunnan tehtävät ovat toteutuneet mm. ohjaamalla kunnanhallituksen päätettäväksi menevien asioiden valmistelua, kuulemalla asiantuntijoita, tutustumalla olemassa olevien kuntapalveluiden nykytilaan ja ohjaamalla yhteisöjen avustuksia koskevien asioiden valmistelua.

Hyvinvointivaliokunta on käsitellyt kokouksissaan urheilijoiden stipendijärjestelmän päivytystä, liikunnan, nuorison ja kulttuurin toiminta-avustusten painopistealueita, hyvinvointikertomusta vuodelta 2018, tutustunut Eskaritalon arkeen, Perälän ja Äystön kouluun ja liikuntasalien käyttöasteeseen sekä perehtynyt kouluruokailuun ja sitä sääteleviin normeihin. Valiokuntaa on lisäksi pidetty ajan tasalla hyvinvointipalveluiden talouden tilasta ja esitelty tilinpäätös vuodelta 2018.

Hyvinvointivaliokunta on ottanut kantaa palveluiden järjestämiseen mm. kuntalaisaloitteen käsittelyn yhteydessä omatoimikirjastoasiassa. Lisäksi valiokunta on esikäsittellyt osallistuvaan budjetointiin saapuneet 47 ideaa yhdistämällä vaikuttavimmat ja strategian mukaiset ehdotukset jatkovalmisteluun sekä määritellyt lopulliset viisi vaihtoehtoa äänestyskohteiksi. Tehtäviensä mukaisesti valiokunta on yhdyskuntarakennevaliokunnan kanssa pitämässään yhteiskokouksessa itsearviointi toimintaansa kuluneena vuonna sekä käynyt Osallisuuspuheen muodossa keskustelua osallisuuden eri muodoista kunnassa.

Itsearviointin perusteella päätettiin toteuttaa kuntalaisraati järjestöyhteistyöstä Ikäihmisten liikkuvan palvelumallin esiselvityshankkeen järjestämisen Hyvinvointi-iltamien yhteydessä. Valiokunnassa käsiteltyyn osallisuusohjelmaan liittyen pyydettiin kuntalaisraadissa osallistujilta myös ideoita osallisuuden muodoista kunnassa. Nuorisovaltuuston edustaja osallistui jokaiseen kokoukseen.

2.2.4. Yhdyskuntarakennevaliokunta

Yhdyskuntarakennevaliokunnan strategiset kehittämiskohteet 2018-2021	
Kehittämiskohde	Toteuttamissuunnitelma
1. Uudenaikaisen senioriasumisen kehittäminen	- kaavoitus - esteettömyys - kunnan vuokratalojen remontointi - tulevaisuusseminaarin järjestäminen
2. Kyläinfra	- vesihuollon varmistaminen - tiestön ylläpito - tietoverkot
3. Kiinteistöstrategia	- Teuvan Vuokratalot Oy:n/kunnan omistuksessa olevan kiinteistökannan yhdistäminen - vapaiden teollisuuskiinteistöjen ja –toimitilojen aktiivinen markkinointi - kunnan kiinteistökannan mitoittaminen todellista tarvetta vastaavaksi
4. Kuntalaisten hyvinvoinnin tukeminen	- harrastustilat, -paikat, liikennejärjestelyt - yhteistyö hyvinvointivaliokunnankanssa - viihtyvyyden lisääminen/”markit komiaksi”

Yhdyskuntarakennevaliokunnan tehtävänä on seurata yhdyskuntarakenteen kehitystä ja ohjata palveluiden järjestämistä asiakaslähtöisesti ja käytettävissä olevia resursseja yhteen sovittaen ja ohjata kunnan infran kehittämistä ja kunnossapitoa kunnan strategialinjausten mukaisesti. Yhdyskuntarakennevaliokunta kokoontui vuonna 2019 yhteensä 10 kertaa. Käsiteltyjä asioita oli yhteensä 46 kappaletta.

Yhdyskuntarakennevaliokunta ohjasi kunnan lanojen luovuttamista yhdistysten käyttöön sekä osallistui Joet esille Suupohjassa -hankkeen selvitystyöhön. Lisäksi valiokunta ohjasi liikenneturvallisuussuunnitelma perusteella tehtäviä toimia Teuvan keskustassa. Lisäksi valiokunnalle esiteltiin toimialan tilinpäätöstä sekä talouden tasapainottamisohjelmaa. Valiokunta kävi läpi Elinvoimainen taajama-hankkeen asukasillan web-liittymä vastukset. Kevään aikana kävi ympäristösihteeri puhumassa jäte-veisäädöksistä ja ideoitiin Teakin puistoa. Valiokunta pohti myös hallitusohjelmassa mainittua fossiilisen öljyn käyttö kunnan kiinteistössä. Kesäkuussa tutustuttiin MDI:n väestöennusteeseen Teuvan kunnan osalta, työtä jatkettiin vielä syyskuussa. Elokuussa suoritettiin itsearviointi, jonka tuloksia purettiin syyskuun kokouksessa. Lokakuun kokouksessa käytiin läpi ideapankkiin saapuneet ehdotukset, tilannekatsaus kiinteistösuunnitelman toteutumiseen ja kuntastrategiasta nouseviin valiokunnan tavoitteisiin. Marraskuun kokouksessa paneuduttiin tieasioihin Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen antaman korjauskelvottomien tieosuuksien tiedotteen pohjalta sekä annettiin lausunto osallisuusohjelmaan. Vuoden viimeisessä kokouksessa keskityttiin uuteen päiväkotiin, vuoden 2020 talousarvioon, kiinteistöjen korjaus- ja kunnossapitosuunnitelmaan sekä suunnitelmaan uusiutuvan energian kohdistamisesta Teuvan kunnan kiinteistöihin.

2.2.5. Tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja

Tarkastuslautakunta kokoontui yhteensä yhdeksän kertaa.

Teuvan kunnan tilintarkastusyhteisö on KPMG Julkishallinnon Palvelut Oy. Tilintarkastaja on JHT-, HT –tilintarkastaja Ilari Karhu.

2.3. Hallinto

Hallinnon tavoitteet vuodelle 2019

- Talouden tasapainottamisohjelman toteuttaminen ja seuranta
- Yhdyskuntarakenteen ja hallinnon yhteistyönä toteutettava omaisuuskartoitus
- Maakunta- ja sote-uudistukseen valmistautuminen
- Yritysvaikutusten arvioinnin käyttöönotto päätöksenteossa
- Lapsivaikutusten arvioinnin käyttöönottoa edesautetaan lisäkoulutuksin ja toteutetaan vuoden mittaan päätöksenteon yhteydessä soveltuvien osin.
- Vuoden 2019 vaalien toimittaminen
- Toimintojen ja palvelujen keskittäminen kunnan sisällä, johon kuuluu selvityksen toteuttaminen toimistopalvelujen uudelleen organisoimiseksi
- Kunnan viestintään kohdistuvat toimenpiteet
- Toimialarajat ylittävän (työnimeltään Aktiivinen Teuva) – tapahtuman järjestäminen

Talous

Hallinnon käyttötalousosan ulkoisten toimintakulujen toteutuma oli 24 213 036 euroa. Summa sisältää Suupohjan peruspalveluliikelaitoskuntayhtymältä (LLKY) tilattavat sosiaali-, terveys- ja ympäristöpalvelut, jotka muodostivat 89,4 prosenttia hallinnon kustannuksista. Teuvan nettomaksuosuudeksi vuonna 2019 oli LLKY:n talousarviossa määritetty 21,12 miljoonaa euroa. Kunnanvaltuusto myönsi sosiaali- ja terveyspalveluihin 472 235 euron lisämäärän, joten maksuosuus oli tämä huomioiden yhteensä 21 592 235 euroa.

Teuvan kokonaismaksuosuudeksi muodostui 21 646 703 euroa. LLKY:stä saadun selvityksen mukaan Teuvan koko vuoden toteuma ylittää 54 473 euroa. Lisätalousarviossa Teuvalle kohdennettiin sosiaalipalveluihin 330 575 euroa ja erikoissairaanhoidon 141 660 euroa eli yhteensä 472 235 euroa. Vammaispalvelut ylittävät tasaisesti, kehitysvammapalveluiden ylitys johtuu pääosin Luppokodon, Päivänsiiven ja Kaislakodin ylityksistä. Erikoissairaanhoidon ylittää 66 366 euroa.

Teuva

Tuotteistuslaskelman toteuma 12/2019 Maksuosuudet	Teuvan palvelut yhteensä						
	TP 2018	TA 2019	Muutos	TA+m 2019	12/2019	Poikk.%	Poikk. €
Lapsiperheiden sosiaalipalvelut	1 020 361	805 015	227 000	1 032 015	982 680	95,2 %	-49 335
Aikuissosiaalitoimen palvelut	662 412	717 796		717 796	719 223	100,2 %	1 426
Vammaispalvelut	989 041	865 509	103 575	969 084	1 067 739	110,2 %	98 655
Kehitysvammapalvelut	1 688 240	1 500 685		1 500 685	1 656 044	110,4 %	155 359
Sosiaalipalvelut	4 360 054	3 889 005	330 575	4 219 580	4 425 685	104,9 %	206 105
Polikliininen toiminta	2 055 294	2 064 892		2 064 892	2 112 109	102,3 %	47 216
Suun terveydenhuolto	680 766	668 984		668 984	669 078	100,0 %	94
Ymp.vuorokautinen hoito ja hoiva	4 142 739	4 254 286		4 254 286	3 986 729	93,7 %	-267 556
Ikäihm. kotona asumista tukevat p.	2 501 036	2 661 222		2 661 222	2 692 958	101,2 %	31 728
Hoidon ja hoivan palvelut	9 379 835	9 649 384		9 649 384	9 460 874	98,0 %	-188 517
Ympäristöpalvelut	215 687	223 271		223 271	193 782	86,8 %	-29 489
Erikoissairaanhoidon	7 353 462	7 358 340	141 660	7 500 000	7 566 366	100,9 %	66 366
Yhteensä	21 309 038	21 120 000	472 235	21 592 235	21 646 708	100,3 %	54 473

Alla olevassa taulukossa esitetään LLKY:n maksuosuuksien kehitys vuodesta 2013 eteenpäin.

Kunta	TP 2013	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019
Isojoen kunta	9 793 840	9 621 813	9 740 489	9 207 381	9 565 115	9 955 860	9 693 504
Karijoen kunta	5 509 213	5 654 940	5 458 756	5 451 189	5 675 235	6 136 572	6 377 545
Kauhajoen kaupunki	48 959 780	49 707 594	53 298 070	52 664 854	50 430 758	52 959 718	53 723 942
Teuvan kunta	22 015 560	22 600 518	22 175 741	22 840 102	21 799 876	21 309 038	21 646 708
Maksuosuudet yht.	86 278 393	87 584 865	90 673 056	90 163 526	87 470 984	90 361 188	91 441 699

Lisäksi ennen kuntayhtymään siirtymistä syntyneet sosiaali- ja terveystalouden henkilöstön eläkevastuut olivat 396 252 euroa (1,67 prosenttia) hallinnon menoista.

Hallinnon talousarviossa ovat mukana LLKY:n lisäksi muut merkittävät seudulliset palvelutuottajat kuten Suupohjan Seutupalvelukeskus Oy (SPK) ja Suupohjan elinkeinotoimen kuntayhtymä (SEK).

Kokonaisuudessaan hallinnon toimintakatteen toteuma budjettiin nähden oli 98,9 prosenttia.

Teuvan kunnassa toteutettiin Qvalia Oy:n toimesta tilikausien 2016-2018 ostolaskujen tarkastus, jonka tavoitteena oli mm. identifioida ja eritellä kirjanpidon tositteet ko. tilikausilta, jotka ovat virheellisiä esim. arvonnäkökulman tai järjestelmien suhteen. Vastaava tarkastus on toteutettu aiemmin tilikausilta 2012-2014. Kolmen vuoden tutkimuksesta oikaisuja verottajalle tuli tehtäväksi yhteensä noin 2.700 euroa.

Suupohjan kunnat järjestivät yhteistyössä seutukunnallisen kuntatalouspäivän 23.8.2019 Kauhajoen kaupungintalolla. Kuntatalouspäivässä käsiteltiin kuntatalouden ajankohtaisia aiheita Suomen Kuntaliiton asiantuntija Sanna Lehtosen johdolla. Iltapäivän aikana pureuduttiin verotulojen ja valtionosuuksien kehitykseen ja ennakointiin vuodelle 2020 ja kehyskaudelle. Lisäksi tarkasteltiin osallistujakuntien talouden kehitystä ja päivitettiin tiedot hallitusohjelmasta sekä meneillään olevista tai suunnitelluista uudistuksista.

Kunnanhallitus päätti kokouksessaan 28.8.2019 (§ 139), että Teuvan kunta hakee harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta 900 000 euroa vuodelle 2019, joka kohdistuu sosiaali- ja terveystalouden kustannuslaskuun. Valtiovarainministeriö oli ilmoittanut kunnille 10.5.2019 päivätyllä kirjeellään (VM/864/02.02.06.01/2019) kuntien harkinnanvaraisen valtionosuuden korotuksen hakemisesta vuonna 2019. Teuvan kunnan sosiaali- ja terveystalouden kustannukset ovat nousseet merkittävästi kuluvana vuonna. Nousu on tapahtunut Suupohjan perustaloudellisen kuntayhtymälle asetetuista säästötavoitteista huolimatta. Lisähaastetta kuntataloudelle antaa se, että kokonaisuudessa kuntien verotulojen kehityksen ennakointi on osoittautunut aiempia vuosia vaikeammaksi. Harkinnanvaraisen valtionosuuden korotuksella turvataan palveluiden saatavuutta Teuvalla.

Teuvan kunta sai Valtiovarainministeriöltä 21.11.2019 päivätyn päätöksen (VN/10825/2019) kuntien harkinnanvaraisen valtionosuuden korotuksen myöntämisestä vuonna 2019. Teuvan kunnalle myönnettiin 710 000 euroa. Kunnanhallitus merkitsi 2.12.2019 (§218) päätöksen tiedoksi ja totesi kunnan tyytyvän päätökseen.

Kunnanvaltuusto on kokouksessaan 17.12.2018 hyväksynyt Teuvan kunnan talousarvion ja -suunnitelman vuosille 2019 – 2024. Siinä on todettu, että talouden tasapainottamisohjelma päivitetään vuoden 2019 aikana. Kunnanhallitus ja johtoryhmä käynnistivät lisäsäästöjen etsimisen. Johtoryhmä työsti päivitystä eteenpäin kohti päätöksentekoa. Vaikka talouden tasapainottamisohjelma on toteutunut hyvin ja tuottanut säästöjä, niin siinä on myös toimenpiteitä, jotka eivät tule toteutumaan tai toteutuvat osittain. Siksi päivitys oli tarpeen. Lisäksi ohjelmassa oli useita palveluiden leikkauksia, jotka on toteutettu yhdellä päätöksellä, joten niiden pysyväisluonteinen seuranta ei ole tarpeen. Voidaankin selkeästi todeta, että Teuvan kunnan omassa toiminnassa kunnan toimintakatetta ja -kuluja on saatu laskettua. Lisäsäästöjen löytyminen kunnan omasta toiminnasta on hyvin haasteellista. Oma toiminta on käyty läpi ja karsittu jo useaan kertaan yllä kuvatulla tavalla eri säästöohjelmissa. Siksi

talouden tasapainottamisohjelman päivityksen valmistelussa huomioitiin kauaskantoinen ja kehittäminenhenkinen ote. Näin toimenpiteet vaikuttavat erityisesti pitkällä aikavälillä ja uudistavat rakenteita. Kunnanvaltuusto hyväksyi talouden tasapainottamisohjelman päivittämisen 30.9.2019 (§ 35).

Yhdyskuntarakennepalveluiden ja hallinnon yhteistyönä on vuoden 2019 aikana valmisteltu omaisuuskartoitus. Kunnan omistamista maa- ja metsäalueista, joista voidaan luopua (eivät esimerkiksi sijaitse strategisesta tärkeillä alueilla) on tehty luettelo.

Maakunta- ja sote-uudistus

Hallinnon yhtenä tavoitteena talousarviossa 2019 on maakunta- ja sote-uudistukseen valmistautuminen. Tilanne on muuttunut olennaisesti, koska pääministeri Juha Sipilä pyysi 8.3.2019 hallituksensa eroa tasavallan presidentiltä. Hallituksen eronpyynnön vuoksi maakunta- ja sote-uudistuksen jatkovalmisteluun ei ollut enää edellytyksiä. Eronpyynnöstä lähtien maakunta- ja soteuudistustyö on suunnattu valmistelun päättämiseen, tehdyn työn dokumentointiin ja uudistuksen hallittuun alasajoon.

Maakunta- ja sote-uudistuksen valmistelun päätyttyä Etelä-Pohjanmaan sote-kokonaisuuden valmistelu on toteutettu kuntien sote-kokouksen 22.5.2019 päätöksen mukaisesti. 19.8.2019 kuntien sotekokous hyväksyi päätösehdotuksen: ”Kuntien kokous päätti, että kunnilta pyydetään kannanotto siihen, ovatko ne valmiita jatkamaan SOTE-kuntayhtymän valmistelua aikaisemmin esitetyn aikataulun mukaisesti.” Kunnanhallitus on päätti 9.9.2019 (§ 143) esittää kunnanvaltuustolle, että Teuvan kunta on mukana maakunnallisen sote-kuntayhtymän valmistelussa. Kunnanvaltuusto hyväksyi asian kokouksessaan 30.9.2019 (§ 33).

Hallinto

Vuonna 2019 kunnanhallituksella oli yhteensä 21 kokousta, joista neljä pidettiin sähköisenä päätöksentekomenettelynä. Kunnanhallitus käsitteli yhteensä 234 asiaa.

Kunnanhallitus toteutti valiokuntien tavoin itsearviointin, joka toteutettiin verkkokyselynä kunnanhallituksen 2017-2019 jäsenille ja valtuuston puheenjohtajistolle. Kysely on toteutettu valtuustokaudella 2013-2016 vastaavalle kokoonpanolle, joten tulokset ovat vertailtavia.

Itsearviointikyselyn tulosten perusteella kunnanhallitus piti 9.9.2019 työkokouksen, jossa käytiin läpi kevääseen 2020 saakka aikataulutettuna keskeisiä käsittelyyn tulevia asioita, vuosittaisia rutiineja sekä kyselyssä esiin nousseita teemoja, joihin halutaan syventyä tarkemmin.

Kunnan hallinnossa on työskennellyt vuoden aikana viisi henkilöä, joista kolme on vakituista viranhaltijaa tai työntekijää sekä kaksi määräaikaista. Kunnan hallinto on työskennellyt koko vuoden Teakin toimitiloissa. Muutto toteutettiin osana talouden tasapainottamisohjelman toimenpiteitä, joilla pyrittiin keskittämään toimintoja ja palveluja kunnan sisällä. Osana muuttoa toimistopalveluita on organisoitu uudelleen, josta konkreettisena esimerkkinä on mm. hallinnon ja rakennusvalvonnan yhteinen toimistosihteeri.

Vaikuttamistoimielimet vanhus- ja vammaisneuvosto sekä nuorisovaltuusto

Hallinnon talousarvio sisältää hyvinvointi- ja yhdyskuntarakennevaliokunnan sekä kahden vaikuttamistoimielimen eli nuorisovaltuuston ja vanhus- ja vammaisneuvoston kustannukset.

Teuvan kunnan vanhus- ja vammaisneuvosto on toiminut vuonna 2019 aktiivisesti pitäen vuoden aikana kolme kokousta. Neuvoston vieraina ovat vuoden aikana olleet kotihoidon johtaja Eila Runsala Suupohjan peruspalveluliikelaitoskuntayhtymästä, kunnanjohtaja Veli Nummela ja projektipäällikkö Marjo Kiuru-Sundberg. Runsala esitteli mm. Ikäluotsin toimintaa ja tehostettua kotikuntoutusta. Nummela esitteli mm. Teuvan kunnan talousarviota vuodelle 2020, osallistuvaa budjetointia kohdistuen ikäihmisiin, teknisten palveluiden yhtiöittämisselvitystä sekä LLKY:n suunnitelmia koskien Teuvan

kuntoutusosastoa. Kiuru-Sundberg esitteli ikäihmisten palvelutarvetta selvittävän esiselvityshankkeen ajankohtaistarkastuksen.

Vanhus- ja vammaisneuvosto tutustui vuoden aikana Attendo Tuokkoon, joka on 18- paikkainen mielenterveyskuntoutujien tehostetun palveluasumisen palvelukoti, jonka asukkaalla voi lisäksi olla päihdeongelmaa tai kehitysvammaisuutta.

Maakunnallisen vanhusneuvoston ja maakunnallisen vammaisneuvoston ajankohtaiset asiat käydään läpi joka kokouksessa. Maakunnallisessa vanhusneuvostossa on Teuvan edustajana Irma Harjula. Maakunnallisessa vammaisneuvostossa Teuvaa edustaa Paula Käkelä.

Valtakunnallista vanhustenviikkoa vietettiin lokakuussa teemalla "Varaudu vanhuuteen." Vanhus- ja vammaisneuvosto ideoi Teuvan kirjaston kanssa SeniorSurf-tapahtuman, jonka teemana olivat äänikirjat ja muut kirjaston tarjoamat kuuntelupalvelut. Vanhustenviikolla paikallislehti Tejuka julkaisi lehtijutun vanhus- ja vammaisneuvoston toiminnasta. Lisäksi tehtiin yhteistyötä Voimaa vanhuuteen-työryhmän kanssa Pappilankankaalla järjestetyn vanhustenviikon ulkoilutapahtuman merkeissä. Vanhus- ja vammaisneuvosto käsitteli myös omalta osaltaan osallisuusohjelmaa, sekä osallistui Kauhajoen vanhusneuvoston järjestämään seutukunnallisen tapaamisen marraskuun lopussa.

Nuorisovaltuusto kokoontui elokuun loppuun mennessä kahdeksan kertaa. Lisäksi nuorisovaltuuston vaalipaneelityöryhmä kokoontui kaksi kertaa, rosakampanjatyöryhmä kerran ja Aktiivinen Teuva – tapahtumatyöryhmä kaksi kertaa. Nuorisovaltuusto järjesti eduskuntavaaliehdokkaille suunnatun paneelikeskustelun Teuvan yhtenäiskoulun auditorioon, jossa 9-luokkalaisten ja lukiolaisten saivat olla mukana. Tilaisuudessa esitettiin ehdokkaille opiskelijoiden tekemiä kysymyksiä. Lisäksi nuorisovaltuusto on järjestänyt fanitapaamisen Teuvafestin artistien kanssa rosakampanjatyöryhmän voittajille sekä pohtinut kokouksissa kuinka Teuvan Nuorisovaltuustoa voisi kehittää.

Elokuun lopun jälkeen nuorisovaltuusto on osallistunut Aktiivinen Teuva- tapahtumaan, osallistunut 100 hyvää tekoa -kampanjaan tarjoamalla teuvalaisille nuorille ilmaisen elokuvan Kino-Kuvassa, järjestänyt infotilaisuuden Yhtenäiskoulun yläkoululle ja Teuvan Lukiolle sekä järjestänyt avoimen kokouksen, jonne kaikki olivat tervetulleita seuraamaan nuorisovaltuuston kokousta. Kokouksia on ollut yhteensä elokuun lopusta joulukuun loppuun kuusi, kun avoin kokous lasketaan mukaan. Työryhmän kokoontumisia on ollut yksi.

Pääasioita, joita nuorisovaltuusto on vuoden aikana tehnyt ovat erilaisten tilaisuuksien (esim. vaalipaneeli, infotilaisuus, avoin kokous) järjestäminen sekä rosakampanjan. Myöskin 100 hyvää tekoa -kampanjaan ja Aktiivinen Teuva -tapahtumaan osallistuminen sekä nuorisovaltuuston edustaminen erilaisissa kokouksissa (esim. valiokunnat, kunnanvaltuusto ja kunnanhallitus) ovat olleet osa nuorisovaltuuston vuotta. Yksi tärkeä asia, jonka eteen nuorisovaltuusto on tehnyt vuoden aikana töitä, on ollut tietoisuuden lisääminen vaikuttamisesta ja nuorisovaltuustosta ylipäättänsä. Nuorten mielipiteitä on yritetty ottaa huomioon ja ensi kautta varten on tehty ideaboksi, jossa on nuorten ideoita siitä, mitä nuorisovaltuusto voisi järjestää.

Henkilöstö

Alkuvuoden aikana esimerkiksi laadittiin henkilöstöraportti vuoden 2018 toiminnasta, koulutuskorvaushakemus ja korvaushakemus työterveyshuollon kustannuksista edelliseltä vuodelta.

Henkilöstöraporttia käsiteltiin kunnanvaltuustossa 5.3.2019. Raportti antaa tietoa henkilöstövoimavarojen arvioinnista ja käytöstä ja niiden muutoksista. Se on suunnittelun ja johtamisen väline päättäjille, kunnan johdolle, esimiehille ja henkilöstölle. Henkilöstöraportoinnissa havainnollistetaan ja analysoidaan niitä muutos- ja kehityssuuntia, joilla arvioidaan olevan vaikutusta henkilöstön toimintakykyyn. Raportissa kuvataan toteutunutta henkilöstötilannetta, mutta henkilöstöraportoinnin tehtävä on kiinnittää huomiota myös tulevaisuuteen ja siihen varautumiseen. Kunnan menestykseen ja tuloksellisuuteen vaikuttaa ratkaisevasti se, kuinka osaavaa, motivoitunutta ja työkykyistä henkilöstöä sillä on. Positiiviseksi todettiin suuntaus, jossa sairauslomien määrä oli saatu kääntymään laskusuuntaan.

Teuvan kunnan yhteistoiminta- ja työsuojeluryhmän (YTR) helmikuun kokouksessa käsiteltiin työterveyshuollon korvaushakemus vuoden 2018 kustannuksiin, Teuvan kunnan henkilöstöraportti vuodelta 2018, raporttia henkilöstön kouluttautumisesta vuonna 2018 ja työsuojelun toimintaohjelmaa vuodelle 2019. YTR:n kesäkuun kokouksessa käsiteltiin korvaavan työn mallin käyttöönottoa Teuvan kunnassa sekä muutoksia työsuojeluvaltuutettujen kokoonpanossa. YTR kokoontui vuoden kolmanteen kokoukseensa lokakuussa, jolloin käsiteltiin varhaisen tuen mallin ja päihdeohjelman päivitystä.

Kunta-alan virka- ja työehtosopimukseen 2018–2019 sisältyi paikallinen järjestelyerä, jonka mukaan palkkoja korotettiin 1. tammikuuta 2019 alkaen. Erän suuruus vaihtelee sopimusaloittain ja se laskeaan sopimusalan palkkasummasta mahdollisimman tavanomaiselta kuukaudelta. Teuvan kunnassa järjestelyerän laskelmassa käytettiin marraskuuta 2018. Paikallisen järjestelyerän käyttämiseen ja kohdentamiseen on kullakin sopimusallalla omat määräykset ja ohjeet.

Teuvan kunnan ja järjestöjen edustajien neuvottelut paikallisesta järjestelyerästä päättyivät tammikuun lopussa. Neuvotteluissa annettiin ohjeistuksen mukaisesti henkilöstölle tosiasiallinen vaikutusmahdollisuus ja pyrittiin yksimielisyyteen kuulemalla tasavertaisesti neuvotteluosapuolia. Neuvottelut päättyivät yksimielisinä. Neuvottelun lopputuloksena OVTES:n osalta sovittiin määräaikaaisuudesta 1.1. – 31.7.2019. Järjestelyvaraerä jaettiin uudelleen 1.8.2019 alkaen TVA-jaon yhteydessä. Kunnanhallitus hyväksyi paikallisen järjestelyerän jaon kokouksessaan 18.2.2019.

Lisäksi KVTES:n mukaisesti palkkoihin tuli sopimuksen perusteella korotus, jossa viranhaltijan/työntekijän tehtäväkohtaista palkkaa tai siihen rinnastettavaa kuukausipalkkaa korotettiin 1.4.2019 lukien 1,0 %:n yleiskorotuksella.

Teuvan kunnan henkilöstön työterveyshuoltopalveluiden toimijana on 1.1.2019 alkaen toiminut Promedi Oy. Teuvan kunta ja Promedi laativat yhteistyössä työterveyshuollon toimintasuunnitelman vuodelle 2019–2022. Kunnanhallitus hyväksyi suunnitelman kokouksessaan 25.3.2019. Lisäksi kunnanhallitus nimesi kokouksessaan 18.2.2019 työterveyshuollon seurantaryhmän, joka käy säännöllisesti läpi yhdessä asetettuja tavoitteita, niiden toteutumista sekä kustannuksia. Promedi Oy:n puolesta seurantaryhmään kuuluvat vastaava työterveyshoitaja, asiakasvastaava sekä tarpeen mukaan muita edustajia. Teuvan kunnan edustajina ovat kunnanhallituksen jäsen Ville Heikkilä, joka toimii työryhmän puheenjohtajana sekä hallintojohtaja ja työsuojelupäällikkö. Työryhmä kokoontui vuoden 2019 aikana kolme kertaa. Lisäksi 6.8.2019 pidettiin koko kunnan henkilöstölle avoin tiedotustilaisuus työterveyshuollon palveluista.

Seimedi Oy ja Promedi Oy yhdistyivät 1.11.2019 toteutuneella osakekaupalla osaksi Mehiläistä. Teuvan kunnan saaman tiedotteen mukaan, yritysjärjestelyllä ei ole vaikutuksia henkilökunnan työsuhteisiin tai asiakassopimuksiin.

Teuvan kunnan nuorille suunnatut kesätyöpaikat olivat avoinna helmi-maaliskuussa.

Koko henkilöstön tehtävien-/toimenkuvaukset päivitettiin vuoden 2019 aikana. Vuosittaisille kehityskeskusteluille varattiin hieman normaalivuotta väljempi aikataulu toukokuun loppuun saakka tämän toteuttamiseksi niiden yhteydessä.

Teuvan kunnalla oli yhteensä 23 kesätyöntekijää pääasiassa kesä-heinäkuun aikana. Kesätyöntekijöille tehtiin ensimmäisen kerran palautekysely. Tuloksista voidaan oppia mm. rekrytointiprosessin kehittamisestä ja viestinnästä, jolla kesätyöpaikoista kerrotaan nuorille.

Vuoden 2019 aikana pidettiin yhteensä yhdeksän esimiespalaveria. Teemoina ovat olleet Promedi Oy:n esittäytyminen, varhaisen tuen mallin päivitystarpeet, motivaatio ja innostaminen sekä korvaavan työn malli. Toukokuussa ryhmädyttiin ja etsittiin palautumisen ja vertaistuen keinoja Luonto-Parrassa. Kesäkuussa esimiehet ja kunnan viestintätiimi kuuntelivat ja keskustelivat webinaarialustuksen pohjalta haastavista tilanteista sosiaalisessa mediassa. Elokuun esimiespalaveri oli pitkälti ajankohtaisasioiden info, mutta työsuojelupäällikkö alusti myös työyhteisötaitojen kiertueesta sekä korvaavan työn mallin jalkauttamisesta kaikkiin kunnan työpisteisiin. Syyskuussa perehdyttiin tietosuoja-asioihin tietosuojavastaava Petri Borénin alustamana. Lokakuun esimiespalaverin teemana oli motivaatio ja innostaminen. Aiheesta oli luennoimassa yritystoiminnan kouluttaja Tarja Ranto Suomen Yrittäjäopistosta. Vuoden viimeisessä esimiespalaverissa joulukuussa nautittiin jouluglögeistä Laurilan Wisitissä, mutta tehtiin myös yhteistyössä muutoksia kehityskeskustelulomakkeen rakenteeseen.

Johtoryhmä piti vuoden 2019 aikana yhteensä 41 kokousta. Johtoryhmän ensimmäinen kehittämispäivä oli 3.6.2019, jolloin keskityttiin koko päivän ajan talouden tasapainottamisohjelman päivittämiseen. Toinen kehittämispäivä oli 18.9.2019, jolloin valmisteltiin vuoden 2020 talousarviota.

Kunnanhallitus hyväksyi kokouksessaan 17.6.2019 (§ 121) korvaavan työn mallin käyttöönoton Teuvan kunnassa. Nykyisin kunta-alalla nähdään yhä useammin, että työntekijän sairaus tai tapaturma ei vaadi poissaoloa työpaikalta, vaan työntekijä voi tiettyjen edellytysten täytyessä antaa työpanoksensa korvaavan työn mallin mukaan. Korvaava työ on hyvä vaihtoehto sairauspoissaololle silloin, kun sairaus tai tapaturma ei vaadi työntekijää olemaan kotona, vaan työntekijällä on työkykyä edelleen jäljellä. Näkökulma kääntyy sairaudesta tai työkyvyn alenemasta siihen, miten jäljellä olevaa työkykyä voidaan turvallisesti hyödyntää. Päätöksen korvaavan työn osoittamisesta tekee työnantaja työterveyshuollon lääketieteellisesti perustellun kannanoton pohjalta. Fyysisissä sairauksissa tai vammoissa korvaava työ voi tapahtua myös kotona silloin, kun sairaus tai vamma ei estä esimerkiksi toimistotyön tyypeistä työtä. Korvaava työ tukee työntekijän työmotivaatiota ja mahdollistaa työssä jatkamisen. Se myös luo mahdollisuuden oman työn kehittämiseen ja säilyttää ammattitaidon. Lisäksi korvaavan työn käyttö vähentää työntekijän sairauspoissaolopäiviä ja sairauspäiväraha-oikeuden enimmäisaika siirtyy. Työntekijä saa palkan sovitulta korvaavan työn jaksolta. Korvaava työ on vapaaehtoista työntekijälle, se perustuu työntekijän ja työnantajan yhteiseen neuvotteluun ja työntekijän suostumukseen työkykynsä rajoitteiden mukaiseen työhön. Korvaava työ on lyhytkestoista, 1 - 60 kalenteripäivää. Jos kyseessä on lyhyt sairauspoissaolo, kuten flunssa, kuume tai vatsatauti ei korvaavan työn prosessia käynnistetä.

Myös Teuvan kunnan päihdeohjelma päivitettiin vuoden 2019 aikana. Sen tavoitteena on tukea työntekijöiden työkykyä, ehkäistä päihdehaittoja sekä ohjata tarkoituksenmukaiseen toimintaan päihdehaittatilanteissa. Näillä tarkoitetaan tilanteita, joissa alkoholin tai muun päihteen vaikutus uhkaa tai haittaa yksilön omaa tai toisen työntekijän työtä, työturvallisuutta, työpaikan ilmapiiriä, työtuloksia tai työnantajan mainetta. Teuvan kunnan periaate on, että päihdehaittatilanteissa asia käsitellään viipymättä, rakentavasti ja tasapuolisesti. Organisaation näkökulmasta puuttuminen päihdeongelmiin tai riskikäyttöön on vastuullista, taloudellisesti järkevää ja eettisesti oikein.

Teuvan kunta on sitoutunut varmistamaan turvallisen, terveellisen ja tuottavan työpaikan koko henkilöstölle. Tätä tarkoitusta varten on laadittu Teuvan päihdeohjelma. Päihdeohjelma saatetaan jokaisen työntekijän tiedoksi, ja se koskee kaikkia Teuvan kunnan palveluksessa olevia henkilöitä.

Ohjeistuksen avulla työpaikalla voidaan ennaltaehkäistä ja hallita päihdehaittoja sekä vähentää päihdeiden riskikäytöstä aiheutuvia kustannuksia työpaikalle ja terveystaittoja yksilölle. Päihdeohjelmasta hyötyvät kaikki osapuolet. Sääntöjen yhteisellä sopimisella ja johdonmukaisella toiminnalla viestitään, että työpaikalla välitetään työntekijöiden hyvinvoinnista.

Kunnanhallitus myös päivitti 23.9.2019 (§165) Savuton Teuva-toimenpideohjelman henkilökunnan tupakasta vieroittamisen osalta.

Pelastusopisto järjesti Teuvalla 29.8.2019 seutukunnallisen kriisijohtamiskoulutuksen. Koulutuspäivän tavoitteina olivat perusteiden antaminen/kertaaminen, varautumis-/valmiussuunnittelutyön tukeminen ja osallistujien yhteisen käsityksen ja osaamisen kehittäminen. Koulutukseen osallistuivat kaikkien seutukunnan kuntien johtoryhmät, pelastuslaitos sekä LLKY:n ympäristöterveydenhuollon työntekijät.

Vuonna 2018 toteutetun varhaisen tuen mallin (VARTU) – kiertueen hyvän palautteen innoittamana myös vuonna 2019 järjestettiin koko henkilöstölle suunnattua yhteistä koulusta. Se toteutettiin useamman identtisen tilaisuuden muodossa eri työpisteissä. Näin mahdollistettiin kaikkien osallistuminen. Yhteistyössä työsuojelupäällikön kanssa sisällöksi suunniteltiin työyhteisötaidot.

Henkilöstölle järjestettiin hyvinvointi-iltapäivä 25.9.2020 yhtenäiskoululla. Työhyvinvoinnin teemoja käsiteltiin liikunnan, ravitsemuksen ja rentoutumisen ympärillä. Lisäksi työsuojelutiimi oli järjestänyt työsuojeluaiheista kisailua ja infopisteen. Koko henkilöstölle suunnattu, perinteinen joulupuuro ja elokuvanäytös oli 28.11.2019 nuorisoseuran tiloissa. Lisäksi kullakin tulosalueella on omaa työhyvinvointitoimintaa.

Työllisyydenhoidon palvelut

Työllisyydenhoidon palveluita on kehitetty yhteistyössä Vuoksi työllisyydenhoidon palveluiden kanssa. Palveluita esiteltiin kunnanvaltuustolle valtuustoseminaarissa 3.6.2019. Työn taloudellinen vaikutus tulee esiin kunnan osarahoittaman työmarkkinatuen säästöinä sekä työtoiminnan järjestämisestä maksettavina korvauksina.

Työttömien työnhakijoiden määrä on pitkän laskuvaiheen jälkeen joulukuussa 2019 lievässä nousussa. Ennen joulukuun 2019 tilannetta työttömyys on ollut edellisen kerran kasvussa toukokuussa 2016. Teuvan työttömyysprosentti 31.12.2019 oli 6,8. Työttömyysprosentti on alle Etelä-Pohjanmaan keskiarvon (vuoden 2019 joulukuussa 8,1 %).

Kunnat maksavat 50% 300 - 999 päivää työmarkkinatukea saaneiden työmarkkinatuesta ja 70 % 1000 päivää saaneiden työmarkkinatuesta. Suupohjan peruspalveluliikelaitoskuntayhtymä tekee aktivointisuunnitelmia yhdessä TE-toimen kanssa. Kunta on ostanut työttömille kuntouttavaa työtoimintaa Vuokselta. Kuntouttavaa työtoimintaa on ollut Suupohjan liikelaitoskuntayhtymän puolella Vuoksen lisäksi. Työllistymistä edistävän monialaisen yhteispalvelun palvelua (TYP) on ollut tarjolla työttömille. TYP:n toimintaan osallistuvat TE-toimisto, Kela ja kunta. Sosiaaliohjaaja ja Te-toimiston virkailija ottavat asiakkaan yhdessä vastaan, selvittävät asiakkaan palvelutarpeen, tekevät yhteisen suunnitelman, suunnitelmaa seurataan ja arvioidaan yhdessä.

Teuvan kunnan, kuten koko seutukunnan, työttömien terveydenhuollon hoitaa Suupohjan peruspalveluliikelaitoskuntayhtymä (LLKY). Työttömille on tehty terveystarkastuksia sairaanhoitajan toimesta ja hän tekee Teuvan lisäksi myös muiden LLKY:n alueen kuntien työttömien terveystarkastukset. Tarkastuksiin on ohjauduttu TYP:stä, TE-toimistosta ja joku asiakas on hakeutunut itse tarkastukseen. Jonotusaika palveluun on asian valmisteluhetkellä noin kaksi kuukautta. Lisäksi haasteeksi on muodostunut se, että palvelua on saatavilla vain Kauhajoella. Pitkäaikaistyöttömien kohdalla ollaan käynnistämässä toimintamalli, jossa työkykyselvitykset, asiakkaan tilanteen vaatiessa vahvempaa osaamista, järjestetään laajempaan moniammatillisena arviona. Promedi Oy:n kanssa on neuvoteltu puitesopimus, jossa Teuvan kunta lähettää asiakkaan työkykyselvitykseen otettuaan tältä kirjallisen sitoumuksen eläkeselvitys- tai työkykyselvitykseen sitoutumisesta ja suostumuksen tietojen luovutuksesta. Järjestely perustuu asiakkaan vapaaehtoisuuteen.

Reilun vuoden ajan on Teuvan kunnassa ollut toiminnassa malli, jossa kaikki työmarkkinatuen saajana vähintään 300 päivää olleet henkilöt kutsutaan palvelusuunnitelman laadintaan. Kunta on velvollinen osarahoittamaan työmarkkinatukea, joten heille tarjotaan työllistymistä edistävää toimintaa, joka voi olla esimerkiksi uravalmennusta tai työtoimintaan osallistumista.

Työtoimintaan osallistui vuoden 2019 aikana 16 henkilöä. Työtoiminnan taloudellinen vaikutus muodostuu säästöinä kunnan osarahoittaman työmarkkinatuen osalta, sekä työtoiminnan järjestämisestä maksettavista korvauksista.

Valmennustoiminnalla on kunnalle pitkäkestoinen taloudellinen vaikutus kuntien osarahoittaman työmarkkinatuen lisäksi verotuloina. Valmennukseen osallistuneista 18 henkilöä siirtyi avoimille työmarkkinoille työhön ja kolme henkilöä aloitti tutkintoon johtavan koulutuksen. Muihin toimenpiteisiin, esimerkiksi työkokeiluun, siirtyi 14 henkilöä.

Vuoden 2019 aikana Teuvan kunnalla oli palkkatuella työllistettynä yhteensä 10 henkilöä.

Suupohjan koulutuskuntayhtymä – Vuoksi työllisyysenhoidon palvelut

Suupohjan koulutuskuntayhtymä Vuoksi vastaa Suupohjan seutukunnan alueella Kauhajoen kaupungin, Teuvan, Isojoen ja Karijoen kuntien työllisyyspalveluista. Työllisyyspalvelut ovat muodostuneet vuosien saatossa merkittävään rooliin kuntien palvelukokonaisuudessa. Työttömyys sivuaa välillisesti kaikkia kunnan toimialoja ja kokonaisuuden huomioiminen osana kuntien tulevien toimintojen suunnittelua on tärkeää. Aktiivisella työllisyysenhoidolla voidaan vaikuttaa kunnille työttömyydestä aiheutuviin kustannuksiin ja edistää asiakkaiden tulevaisuuden suunnittelua. Työllisyyspalveluita kehitetään ja toteutetaan siten, että niillä voidaan vastata kasvaviin tarpeisiin. Yksilöllisesti räätälöidyillä palveluilla edistetään, sekä koulutukseen, että työmarkkinoille kiinnittymistä. Osana Suupohjan Koulutuskuntayhtymää työllisyyspalveluiden toimintaa on mahdollista entistä selkeämmin toteuttaa yhdessä koulutuspalveluiden kanssa. Tärkeää on myös tiivis yhteistyö kuntien elinkeinopalveluiden kanssa. Toiminnalla on taloudellinen vaikutus kunnille työttömyydestä aiheutuviin kustannuksiin.

Työllisyyspalvelut toimivat Suupohjan koulutuskuntayhtymässä omana tulosityksikkönään. Kunnille toteutettavat palvelut määritellään vuosittain vahvistettavalla ostopalvelusopimuksella. Teuvan kunta osti työllisyyspalveluita 124 000 eurolla vuonna 2019.

Asiakkaiden työmarkkina-aseman, työllistämistä edistävien toimenpiteiden ja niiden keston mukaisesti voidaan laskennallisesti määritellä toiminnan taloudellinen vaikutus, joka oli vuonna 2019 Teuvan kunnan osalta 195 390,87 euroa. Työpajatoiminnan taloudellinen vaikutus muodostuu säästöinä kunnan osarahoittaman työmarkkinatuen osalta, sekä työtoiminnan järjestämisestä maksettavista korvauksista. Työpajatoimintaan osallistui vuoden 2019 aikana 37 henkilöä.

Myös valmennustoiminnan osalta voidaan työnhakijoiden työmarkkina-aseman, työllistämistä edistävien toimenpiteiden sekä avoimille työmarkkinoille sijoittuneiden ja koulutukseen kiinnittyneiden asiakkaiden osalta laskennallisesti määritellä toiminnan taloudellinen vaikutus. Valmennustoiminnalla on kunnalle pitkäkestoinen taloudellinen vaikutus kuntien osarahoittaman työmarkkinatuen lisäksi myös verotuloina. Valmennukseen osallistuneista 18 henkilöä siirtyi avoimille työmarkkinoille työhön ja kolme henkilöä aloitti tutkintoon johtavan koulutuksen. Muihin toimenpiteisiin, esimerkiksi työkokeiluun, siirtyi 30 henkilöä. Valmennustoiminnan osalta taloudellinen vaikutus kunnalle on 527 432,57 euroa, josta Teuvan kunnan efektiivisen veroasteen mukainen arvio verotulosta on 60 004,8 euroa.

Nuorten työpajatoimintaan osallistui vuoden 2019 aikana seitsemän teuvalaista nuorta. Etsivän nuorisotyön asiakaskontaktien määrä Teuvan kunnan alueella oli vuoden 2019 aikana yhteensä 2095 kontaktia. Etsivän nuorisotyön toimintaan on kehitetty kuluneen vuoden aikana Teuvan kunnan alueella laajasti. Yhteistyötä on tehty mm. nuorisotoimen, yhtenäiskoulun sekä Teuvan lukion kanssa.

Vuoden 2019 loppupuolella Suupohjan koulutuskuntayhtymä vastasi Etelä-Pohjanmaan Seutukaupunkien työllisyyden kuntakokeiluhankkeen valmistelusta. Etelä-Pohjanmaan seutukaupunkien työllisyy-

syiden kuntakokeiluhankkeen keskeisenä tavoitteena on alueiden elinvoimaa tukevien kasvupalveluiden kehittäminen. Kasvupalveluilla tarkoitetaan työnhakijoiden, työnantajien ja yritysten palveluja. Näitä ovat esimerkiksi työnvälitys, työnhakijan osaamisen kehittäminen, rekrytointipalvelut ja yritysten liiketoiminnan kehittämiseen tarjottavat erilaiset asiantuntijuus ja tukipalvelut. Tavoitteen on selkeyttää palveluita ja lisätä asiakaslähtöisyyttä, edistää työnhakijoiden ja yritysten tarpeiden kohtaamista sekä turvata työvoiman saatavuutta. Hankkeen tavoitteiden mukaisesti työllisyyspalveluille etsitään entistä enemmän yhdyspintoja kuntien elinkeinopalveluiden kanssa, sekä alueellisten koulutuksenjärjestäjien kanssa. Lopullista tietoa kuntakokeilujen osalta odotetaan vuoden 2020 aikana.

Kaavoitus, maanhankinta ja asuminen

Paskoonharjun tuulivoimapuiston kaava on hyväksytty 15.12.2014. EPV Tuulivoima Oy:lle on myönnetty 23 tuulivoimalalle rakennuslupa 2015. Hankkeen kaksi voimalaa on rakennettu 2018 (T7 ja T15) jätekeskuksen läheisyyteen. Lopuille 21:lle voimalalle EPV Tuulivoima Oy on hakenut uudet luvat kaavan mahdollistaman 230 metrin kokonaiskorkeuden mukaisina. 2018 EPV Tuulivoima Oy haki vielä uudelleen luvat 230 metriä korkeille voimaloille (5,6 MW) joissa siivet pitenivät (136 m -> 150 m) ja napakorkeus laski (162 m -> 155 m). Kantatie 67 eteläpuolelle on luvitettu uusi sähköasema hanketta varten. Alueella on teiden teko menossa; tuulivoimaloiden nostot arvioidaan aloitettavan keväällä 2021 ja tuulivoimapuiston on arvioitu valmistuvan 2022. Tuulivoimapuiston vuotuisen tuoton arvioidaan olevan noin 400 000 megawattituntia.

Fingrid Oyj on rakentamassa 400 kV muuntoasemaa Teiriläntien varrelle. Muuntoaseman rakentamisella helpotetaan Paskoonharjun tuulivoiman liittämistä kantaverkkoon. Sähköasema rakennetaan Fingrid Oyj:n omistamien Kristinestad-Tuovila 400 kV ja Kristinestad-Tuovila 110 kV voimajohtojen viereen. Muuntoasemalla 110 kV jännitteinen sähkö muunnetaan 400 kV jännitteeksi, jolloin sähkö saadaan tehokkaimmin siirrettyä 400 kV voimajohdossa kulutusalueille. Aluetta tarvittaisiin melko paljon (n. 31 ha), jotta yhtiö saisi sijoitettua myös muuntoasemalta lähtevät paalut omalle alueelleen. Fingrid Oyj on teettänyt Metsänhoitoyhdistyksellä arvion maanomistajille kaupan pohjaksi. Fingrid Oyj on tehnyt kunnalle tarjouksen 3,2 ha:n määräalasta tilan 846-403-100-114 pohjoisosasta; kyseisen tilan eteläosa on entistä kaatopaikkaa. Kunnanhallitus on hyväksynyt tarjouksen.

Saunamaan tuulivoimakaavahanke Viitassa muodostuu kahdeksan tuulivoimalan kokonaisuudesta. Valtuusto on hyväksynyt 15.12.2014 Saunamaan osayleiskaavan. Tuulivoimaloista viisi sijoittuu Teuvan ja kolme Kurikan puolelle. Megatuuli Oy:lle on myönnetty rakennuslupa viidelle voimalalle. Hanke on ollut mukana myös Viitin tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä; eli lisääkin voimaloita saattaa olla tulossa hankkeen jatkoksi Kurikan puolelle. Varsinainen luvan hakija Saunamaa Wind Farm Oy sai voimaloille muutosluvut 7.2.2018. Muutoksessa voimaloiden kokonaiskorkeus pysyy 210 metrissä, mutta roottorin halkaisija kasvaa 131 metristä 150 metriin. Voimaloiden syöttökaapeli sijoitusluvut on käsitelty viranomaislautakunnassa 23.5.2018 niiden metsänomistajien osalta, jotka eivät ole tehneet maanvuokrasopimusta. Alueella on tehty myös maanmittaustoimituksia tiealueilla tarvittavien tielevennysten tekemiseksi. Hanketta varten on luvitettu kaksi sähköasemaa. Tuulivoimaloiden johtavat tiet on rakennettu ja voimaloiden pohjatyöt on pääosin tehty.

Äystön uuden asuntoalueen laajennusalueella on tehty tilusvaihto rakennustarkastajan tekemien suunnitelmien pohjalta. Vaihto merkittiin alustavasti maastoon ja periaatteet sovittiin maastossa maanomistajien kanssa jo syksyllä 2018 ja viljelijät ovat jo 2019 viljelleet uusien alojen mukaan; tosin lopullista sopimusta / päätöstä ei ole vielä saatu maanmittarilta johtuen ilmeisesti Teuvan keskustaan liittyvästä ison tilusvaihdon työmäärästä. Tilusvaihdosta ovat hyötäneet sekä maanviljelijät, että kunta järkevämmän muotoisena tonttialueena.

Kunta on maanmittarin pyynnöstä luovuttanut myös tilan Erälä 3,5 ha Järvitien varresta tilusvaihtoon; vaihtomaa on ollut erittäin tarpeellista maanmittarille ison tilusvaihdon tekemiseksi kirkonkylän ympäristössä. Uudet rajat on juuri merkitty Maanmittauslaitoksen karttoihin, mutta lopullista sopimusta ei vielä ole, eikä kunta ei ole vielä saanut rahallista korvausta tilan Erälä luovutuksesta.

Uusia omakotitalon aloituksia ei tullut yhtäkään viime vuonna, mutta vanhoja taloja on laajennettu ja monia korjattu ja muutettu. Omakotitalot ovat vaihtaneet omistusta varsin mukavasti, useat jopa ilman julkista myyntiä. Pihasaunoja ja katoksia rakennetaan kiitettävästi.

Teollisuuden laajennuksia on rakenteilla ja suunnitteilla. Maatalouteen on luvitettu uusi iso pihattonavetta ja toinen korjattu perusteellisesti. Maatalouteen on rakennettu myös isoja varastotiloja.

Elinkeinojen edistäminen

Elinkeinopalvelut ostetaan Suupohjan elinkeinotoimen kuntayhtymältä (SEK). Kuntayhtymän rahoitukseen on vuoden 2019 talousarviossa varattu 157.000 euroa, jonka lisäksi on varattu erillishoidetus elinkeinoasiamiehen palkkauskustannuksiin. Teuvalla elinkeinoasiamiehenä toiminut Sakari Varala irtisanoutui tehtävästään 1.1.2019 lukien. Suupohjan elinkeinotoimen kuntayhtymän kanssa sovittiin, että erillissopimusta ei sovelleta samasta päivästä alkaen. Kunnanhallitus päätti kokouksessaan 21.2.2019 irtisanoa Suupohjan elinkeinotoimen kuntayhtymän kanssa tehdyn erillissopimuksen elinkeinoasiamiespalveluista päättymään 31.8.2019 lukien.

SEK:ssä on ollut koko vuoden ajan käynnissä selvitys elinkeinotoimen uudelleenorganisoinnista seudulla. Kunnanjohtaja Veli Nummela on osallistunut selvitystyöhön aktiivisesti.

Teak Oy:n koulutustoiminta siirtyi 1.1.2019 lähtien osaksi Suomen Yrittäjäopiston toimintaa. Jatkossa Teak Oy omistaa, hallinnoi, ylläpitää ja vuokraa toimitiloja. Lisäksi Teak Oy:llä tulee olemaan Teuvan elinvoiman kehittämiseen liittyviä tehtäviä.

Kunnanhallitus päätti valita Teak Oy:n yhtiöjärjestyksen mahdollistaman suurimman eli kahdeksan henkilön hallituksen uuden toiminnan käynnistymisen murroskaudeksi. Uuden hallituksen yksi keskeisistä tehtävistä on strategian laatiminen, johon hallituksen laaja-alainen osaaminen on eduksi.

Teak Oy:n yhtiöjärjestyksen mukaan valitessaan hallituksen jäsenet, yhtiökokous valitsee myös hallituksen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Kunnanhallitus evästi yhtiökokousedustaja Anu Mäntylän siten, että Teak Oy:n hallitukseen edellytettiin valittavaksi Aho Hannu, Kittilä Marianne, Kiuru-Sundberg Marjo, Leppäniemi Johanna, Nevala Anna-Kaisa, Ollikkala Ari, Puskala Heikki ja Tamsi Sakari. Kunnanhallitus edellytti valittavan Ari Ollikkalan puheenjohtajaksi ja Sakari Tamsin varapuheenjohtajaksi. Lisäksi kunnanhallitus edellytti, että Teak Oy:n hallituksen kokouksissa on läsnäolo-oikeus kunnanjohtajalla sekä kunnanvaltuuston ja kunnanhallituksen puheenjohtajilla. Hallituksen kokouksiin kutsutaan tarvittaessa asiantuntijaksi aiempi toimitusjohtaja ja rehtori Ari Maunuksela.

Yrittäjien aamukahvit on järjestetty vuoden 2019 aikana yhteensä neljä kertaa. Yhteistyössä Teuvan yrittäjien kanssa valitaan kuukauden yrittäjä.

Kunnanhallitus ja Teuvan Yrittäjät ry:n hallitus tapasivat 4.2.2019. Illan alustuksena yrittäjien ja kunnan välisestä yhteistyöstä avasi ajatuksiaan Ilmajoen kunnan yritysasiamies Rami Mattila.

Teuvan kunta oli yhtenä kumppanina mukana järjestämässä SYO-ajassa tilaisuutta, joka järjestettiin Teakilla 21.3.2019. Illan pääesiintyjä oli tulevaisuudentutkija Ilkka Halava.

Yritysvaikutusten arvioinnin käyttöönotto päätöksenteossa

Kuntien päätöksillä on vaikutuksia yrityksiin ja niiden toimintaedellytyksiin. Päätösten systemaattisella etukäteisarvioinnilla kunta voi edesauttaa yritysten menestymismahdollisuuksia kunnan alueella. Yksi Teuvan kuntastrategian kärkihankkeista on yritysvaikutusten arvioinnin käyttöönotto. Se myös nostettiin yhdeksi vuoden 2019 toiminnan tavoitteeksi. Yritysvaikutusten arviointiin tutustuttiin mm. valtuustoseminaarissa 16.9.2019 Suomen Yrittäjien edustajan Janika Tikkanen johdolla.

Teuvan kunnanhallitus asetti kokouksessaan 17.6.2019 (114 §) hankintafoorumin toimikaudekseen 2019 - 2021 nimeten siihen Kaj Erlandsin, Jukka Leppäniemen ja Irma Harjulan. Teuvan Yrittäjät nimisivät edustajikseen Ari Ollikkalan, Ilpo Saksan, Ville Heinolan ja Pasi Sántin. Foorumi valitsi jäsen-

tensä keskuudesta puheenjohtajaksi Pasi Sántin. Foorumin sihteerinä toimii hallintojohtaja. Kokoonkutsujana toimii kunnanjohtaja.

- Hankintafoorumin tehtävänä on
- seurata kunnan hankintastrategian laadintaa
- ottaa kantaa hankintastrategian painotuksiin
- tutustua ennalta kunnan lähiaikojen hankintatarpeisiin
- edistää markkinoiden kehittymistä alueella
- seurata hankintakriteerien toteutumista hankinnoissa.

Näihin tehtäviin peilaten hankintafoorumin rooliin sopi yritysvaikutusten arvioinnin käyttöönoton valmistelu Teuvan kunnassa, joten kunnanhallitus antoi 23.9.2019 (§ 164) hankintafoorumille tehtäväksi valmistella Teuvan kunnan toimintamallin yritysvaikutusten arvioinnille. Hankintafoorumi kokoontui loppuvuoden aikana kaksi kertaa.

Selvitys Suupohjan matkailualan yhteistyön kehittämiseksi

Teuvan yrittäjiltä saadun yhteistyöehdotuksen pohjalta päätettiin toteuttaa selvitys, jonka kohteena oli Suupohjan matkailualan yhteistyön kehittäminen. Tavoitteena oli toteuttaa niin konkreettinen suunnitelma matkailualan kehittämiseksi, että selvityksen tulokset ja yhteistyöehdotus voidaan esitellä Teuvan lähialueen kunnille (alustavan suunnitelman mukaan Karijoki, Närpiö, Kristiinankaupunki, Kaskinen). Nämä kunnat ovat valikoituneet alustavan suunnitelman mukaan siksi, että matkailualueina Teuva, Karijoki ja rannikko eroavat selkeästi toisistaan luontonsa puolesta. Matkailuyhteistyö alueiden ja yrittäjien kesken on vähäistä tai sitä ei ole lainkaan.

Taustana selvitykselle oli se, että matkailualaa pyrittiin kehittämään Teuvalla, mutta myös laajemmin Suupohjassa, perustamalla kansainvälisille markkinoille tähtäävä yhtiö. Työnimeltään yhtiö oli RNT Oy (Relax Nature Travel), jonka toiminnan käynnistämiseen kerättiin tarvittavaa alkupääomaa osakeannilla. Tavoitteena oli sadan osakkeen merkintä, jossa kustakin osakkeesta 50 euroa menee osakepääomaan ja tuhat euroa SVOP-rahastoon, johon kertyisi osakeannin myötä 100 000 euroa. Osakeanti suljettiin 60 prosentin kohdalla, kun kävi ilmi, että hanke ei vedä toivotusti.

Matkailualan kehittämisen tarve ei kuitenkaan poistunut, vaikka osakeanti ei toteutunut suunnitellusti. Suupohjan alueella on matkailualan toimijoita, mutta ne kaikki toimivat itsenäisesti, toimijat ovat toisistaan erillään ja markkinointi hajallaan. Matkailuasioiden koordinointi ei ole yksissä käsissä. Alustavissa suunnitelmissa ei ole uusien matkailupalveluiden tuottaminen, vaan tuoda olemassa oleva palvelutarjonta esiin.

Suupohjan elinkeinotoimen kuntayhtymä (SEK) toteutti vuonna 2019 yrityspalvelut Teuvan kunnalle seuraavasti:

o Teuvan kunnan maksuosuus oli 128 809,36 euroa.

o SEK:n elinkeinoasiamiehillä oli Teuvalla yhteensä 111 asiakastapaamista.

o Teuvalle perustettiin 25 uutta yritystä, joista viiden perustamisessa SEK oli mukana.

o Teuvalaisille yrityksille hyväksyttiin viisi yritystukihakemusta. Hankkeiden koko oli yhteensä 570 000 euroa, josta tuen osuus noin 147 000 euroa.

o Teuvalla järjestettiin kaksi tilaisuutta, joissa oli yhteensä 55 kuulijaa. Tilaisuudet olivat Teuvan yritysilta ja OV-info

o Teuvalle myönnettiin kaksi konsulttisekkiä.

o Teuvalla toteutui yksi yrityskauppa, jossa SEK oli mukana. Tämän lisäksi yksi yrityskauppa on vielä vireillä.

o Teuvalaisia yrityksiä oli mukana seuraavissa hankkeissa:

- Yrittäjyyden tutkimushanke
- Elintarvikekehityksen tutkimushanke
- Kuluttajakäyttäytyminen elintarvikealalla
- Digitaalisuuden uudet tuulet
- Logistiikan tutkimushanke
- Kasvua myyntiin sähköisen liiketoiminnan ja markkinoinnin kehittämisellä –yritysrhythmanke

- Omistajanvaihdoksesta kasvua
- MobiiliÄppi-hanke
- Yrityksen kasvun varmistaminen koulutetulla työvoimalla
- Tulevaisuuden koulutusyhteistyö -hanke

Maaseutupalvelut

Maatalouden tukihaku päättyi 17.6.2019. Hakemuksia palautettiin 182 tilalta (vuonna 2018 185 tilaa). Sähköisten hakemusten osuus oli 98,35. Tukihakemuksilla ilmoitettu pinta-ala oli 10 875 ha eli n. 59,75 ha/maatila. EU- ja kansallisia tukia maksettiin kunnan kautta yhteensä n. 7.6 miljoonaa euroa ja ELY-keskuksen kautta n. 0,8 miljoonaa euroa.

Maanmittauslaitoksella valmistui Teuvan Komsin-Teerenpaikan sekä Korvenkylän tilusjärjestelyhankkeet ja keväällä viljelijät ottivat vaihtuneet peltolohkot viljelyyn. Uudet lohkot muodostettiin maanmittauslaitokselta saadun kartta-aineiston mukaisesti maaseutuhallinnon toimesta keväällä.

Hukkakauran osalta suoritettiin puhtaaksitarkastuksia, mutta todettiin myös uusia saastuntalohkoja. Loppuvuodesta käytiin toteamassa susien aiheuttamia petoeläinvahinkoja.

Kauhajoen kaupunki hallinnoi Isojoen, Karijoen, Kauhajoen sekä Teuvan muodostamaa yhteistoiminta-aluetta toimien isäntäkuntana valtioneuvoston päätöksen mukaisesti.

Viestintä

Teuvan kunnan viestintätiimi toimi koko vuoden ajan aktiivisesti. Alkuvuoden aikana keskityttiin erityisesti saavutettavuusdirektiivin vaatimuksiin. Teuvan kunnan verkkosivuston toteutuksessa on pyritty EU:n saavutettavuusdirektiivin vaatimuksiin. Sivusto on testattu WCAG 2.0 AA-tason mukaisesti kesäkuussa 2019 ja havaitut tekniset puutteet on korjattu. Verkkopalvelun saavutettavuus on arvioitu kohtuullisen hyväksi.

Kunnanhallitus hyväksyi 27.5.2019 (§ 101) Teuvan kunnan viestintäohjeen päivittämisen. Kunnanhallitus oli hyväksynyt edellisen viestintäohjeen vuonna 2007, jonka jälkeen on tullut mm. lainsäädännöllisiä uudistuksia. Nämä muutokset on päivitetty uudistettuun ohjeeseen. Ohje on pyritty tiivistämään mahdollisimman palvelevaksi työkaluksi. Kuntaviestintää ohjaavat keskeiset säädökset ja ohjeet on koottu keskitetysti ohjeeseen, mutta erityisesti on pyritty vastaamaan arkipäivän viestintätilanteissa esiin nouseviin kysymyksiin. Lisäksi ohjeen liitteeksi on koottu sosiaalisen median käytön muistilista Teuvan kunnan työntekijöille.

Teuva oli helmi- ja syyskuun ajan päivitysvuorossa omien sosiaalisen median kanavien lisäksi myös seutukunnallisista kanavista. Omien kanavien päivitysvastuuta on jaettu vuoroviikkosysteemiksi, joka pitää kanavat elävinä, mutta myös jakaa viestintävastuuta useammalle henkilölle.

Suupohjan seutuviestintätiimissä on kunnan edustajana toimistos sihteeri Marjo Nevala. Seutukunnallinen viestintätiimi on keskittynyt erityisesti suupohja.fi-verkkosivujen uudistamiseen sekä kesän tapahtumien koostamiseen. Seutukunnallinen viestintätiimi kokoontui toukokuussa Teuvalla Teuvan kunnan vieraana.

Viestintätiimissä seurataan ja tartutaan aktiivisesti digitaalisuutta edistäviin toimenpiteisiin. Niitä voidaan toteuttaa nopeallakin aikataululla usein ilmaiseksi tai hyvin pienin kustannuksin. Tästä on hyvä esimerkki maksuttomasti testattava mobiilisovellus, jota testattiin Teuvalla kesä-elokuussa postilaatikopyöräilyjen reiteillä.

Isojoelle, Karijoelle, Kauhajoelle ja Teuvalle julkaistaan omat, kuntakohtaiset mobiilisovellukset Suupohjan elinkeinotoimen kuntayhtymän hallinnoiman Mobiiliäppi-hankkeen tuella. Kuntien tiedot, palveluntarjoajat, yhdistykset, majoituspaikat, nähtävyydet, ruokapaikat yms. kootaan yhden sovelluksen

alle – syntyy kuntakohtaiset mobiilisovellukset. Sovelluksen käyttäjänä voi olla kuntalainen, matkailija tai mökkiläinen, joka etsii tietoa kunnan palveluista.

Hankkeen tavoitteena on parantaa maaseudulla toimivien palveluiden saatavuutta ja näkyvyyttä, ratkaista tiedonhallinnan perusongelma luomalla helppokäyttöinen ja nykYTEkniiKkaa tehokkaasti hyödyn-tävä työkalu tukemaan alueen kuntien kuntalaisten, matkailijoiden, mökkiläisten, yritysten ja yhdistys-ten viestintää, tiedottamista, tiedonhankintaa ja aktivointia, tasa-arvoistaa kuntalaisten tiedonsaantia, yksittäisen kunnan perusviestinnästä hankkeessa syntyvä työkalu eroaa sillä, että se kokoaa yhteen myös sellaiset toimijat ja tahot, jotka eivät ole pakollisena osana kuntaviestintää ja työkalu nostaa sekä yksittäisen kunnan että koko seutukunnan imagoa tarjoilemalla monipuoliset palvelut helposti näkyville. Teuvalla on mobiilisovellusta valmisteltu yhteistyössä yrittäjäjärjestön kanssa.

Teuvan kuntastrategiassa on strategisena painopisteenä kunnan vetovoiman ja elinkeinoelämän edis-täminen, tavoitteena positiivisen kuntakuvan luominen ja toimenpiteenä markkinoinnin lisääminen. Vuoden 2019 talousarviossa oli toimenpiteenä varauduttu kunnan markkinointisuunnitelman päivittä-miseen. Teuvan kunta pyysi tarjouksia kunnan markkinointisuunnitelman päivittämisestä ostopalvelu-na. Hankintaa työstettiin ennalta toukokuussa markkinointityöpajassa, jossa pohdittiin ohjatusti millai-nen Teuva on sekä mitä ja kenelle Teuvasta halutaan kertoa. Ennakkotyöstön tulokset ovat käytettä-vissä markkinointisuunnitelman valmistelussa. Tarjouspyynnössä markkinointisuunnitelman sisältö määriteltiin seuraavasti: ”tarvitsemme konkreettisen, arkipäivän työtämme auttavan markkinointisuun-nitelman, jossa tehdään analyysi nykytilastamme sekä määritellään Teuvan kuntamarkkinoinnin ta-voitteet ja toimenpiteet. Markkinointisuunnitelman tulee sisältää konkreettinen toimenpidesuunnitelma, mutta myös näkemys markkinoinnin seurannan toteuttamiseen. Markkinointisuunnitelman tulee koko-naisuudessaan tukea Teuvan kuntastrategian tavoitteita.” Markkinointisuunnitelman toteuttajaksi on valittu BSTR Luova Konttori Oy (hallintojohtajan viranhaltijapäätös 6/2019).

Markkinointisuunnitelmaa työstettiin BSTR Luova Konttori Oy:n kanssa syksyn aikana kahdessa työ-pajassa. Markkinointisuunnitelma valmistui siten, että sitä toteutetaan vuoden 2020 alusta lukien.

Osallisuuspilotti

Vuoden 2019 talousarvio sisälsi 10 000 euroa osallistuvaan budjetointiin. Talousarviossa todetaan, että osallisuus ja osallistaminen ovat keskeisiä teemoja toiminnassa vuonna 2019.

Kuntaliiton laatimassa osallistuvaa budjetointia esittelevässä materiaalissa kerrotaan, että osallistuva budjetointi on mielenkiintoinen, Suomessa vielä uusi tapa ottaa kuntalaiset mukaan kunnan talouden suunnitteluun. Kesäkuussa 2017 voimaan tullut kuntalain 22 § kannustaa sen soveltamiseen. Pykä-lässä sanotaan, että asukkaiden osallistumista ja vaikuttamista voidaan edistää järjestämällä mahdol-lisuuksia osallistua kunnan talouden suunnitteluun. Osallistuva budjetointi tarkoittaa talouden ja de-mokratian yhdistämistä. Asukkaat otetaan siinä mukaan pohtimaan ja myös päättämään siitä, mihin taloudelliset resurssit käytetään, mutta myös yhteisiä verovaroja koskevaan keskusteluun, suunnitte-luun ja päätöksentekoon. Osallistuvaan budjetointiin ei ole yhtä ainoaa oikeaa menetelmää. Sitä voi-daan toteuttaa monin eri tavoin.

Talousarviotekstin mukaisesti Teuvalla osallistuvan budjetoinnin pilotointi on suunniteltu toteutetta-vaksi siten, että talousarvioon varataan rahasumma, joka käytetään kuntalaisten pienten, yhteisölli-syyttä lisäävien ideoiden toteuttamiseen. Jotta kaikki pääsevät halutessaan vaikuttamaan, järjeste-tään kaikille avoin ideoiden kerääminen. Ideat tutkitaan ja niille määritellään kustannustaso. Tämän jälkeen järjestetään kunnan verkkosivuilla äänestys toteuttamiskelpoisista ideoista, joista budjetin rajoissa yksi tai useampi toteutetaan. Johtoryhmä valmisteli asiaa kokouksissaan 19.3.2019 ja 28.3.2019.

Kunnanhallitus päätti kokouksessaan 8.4.2019 toteuttaa osallistuvan budjetoinnin pilotoinnin Teuvan kunnassa vuonna 2019 seuraavasti.

1) Avoin ideahaku toteutettiin 10.4.–5.5.2019.

- 2) Ideoita haettiin Teuvan kuntastrategian painotuksen mukaisesti, eli niiden tuli kohdistua lapsiin ja nuoriin. Ideoiden toivottiin olevan hankkeita tai toimenpiteitä, jotka lisäävät yhteisöllisyyttä ja hyvinvointia.
- 3) Ehdotuksissa ideoiksi tuli ottaa huomioon, että niiden tulee toteutua Teuvalla ja tulee olla toteutettavissa enintään osallistuvan budjetoinnin 10 000 euron rahoituksella.
- 4) Teuvan hyvinvointivaliokunta toimii ideoiden käsittelyssä esiraatina. Tavoitteena on muodostaa ideoista toteuttamiskelpoisia projekteja, jotka etenevät äänestysvaiheeseen asti. Osa ideoista voi karsiutua tässä vaiheessa, mikäli ne eivät esimerkiksi vastaa osallistuvan budjetoinnin tavoitteita. Ideoille lasketaan myös karkea budjettiarvio.
- 5) Osallistuvan budjetoinnin äänestys toteutetaan Teuvan kunnan verkkosivuilla 5.-25.8.2019.
- 6) Kunnanhallitus hyväksyy eniten ääniä saaneen idean ja mahdollisesti muita ideoita määrärahan puitteissa.

Avoin ideahaku oli auki 10.4.–5.5.2019 välisenä aikana. Määräajan kuluessa tuli 47 ideaa. Hyvinvointivaliokunta toimi kahdessa kokouksessaan, 7.5.2019 ja 11.6.2019, ideoiden käsittelyssä esiraatina. Tavoitteena oli muodostaa ideoista toteuttamiskelpoisia projekteja, jotka etenevät äänestysvaiheeseen asti. Osa ideoista karsiutui tässä vaiheessa, koska ne eivät esimerkiksi vastanneet osallistuvan budjetoinnin tavoitteita tai talousarviovarausta.

Hyvinvointivaliokunta kävi jatkotyöstetyt ideat läpi ja hyväksyi seuraavat 10 000 euron ehdotukset äänestykseen:

1. Nuorisotoiminnan kehittäminen:

Palkataan nuoriso-ohjaaja kehittämään nuorisotoimintaa Teuvalla yhteistyössä seurakuntien ja yhdistysten kanssa.

2. Skeittiparkin parantaminen

Nykyiseen Skeittiparkkiin hankitaan kaksi uutta ramppia ja rakennetaan sadekatos.

3. Kunto-/elämysportaat

Rakennetaan kuntoportaat Parraan näköalapaikalle, joiden jyrkkyys on 33 % ja pituus 70 metriä.

4. Virkistyspaikka ja – reitti jokirantaan

Toteutetaan jokirannan läheisyyteen, keskustan alueelle noin kilometrin pituinen merkitty reitti, jonka varrelle rakennetaan esimerkiksi nuotiopaikka ja oleskelukatos.

5. Uimahalli- ja kuntosalikäynnit ilmaiseksi alle 18-vuotiaille

Kaikille alle 18-vuotiaille lapsille ja nuorille tarjotaan ilmainen sisäänpääsy Teuvan uimahalliin ja kuntosalille, määrärahan puitteissa arvioitu käyttöaika on noin puoli vuotta.

Osallistuvan budjetoinnin äänestys toteutettiin Teuvan kunnan verkkosivuilla 5.-25.8.2019. Ääniä annettiin yhteensä 714 kappaletta. Kunnanhallitus hyväksyi eniten ääniä saaneen idean toteutettavaksi. Siinä tehdään jokirannan läheisyyteen, keskustan alueelle noin kilometrin pituinen merkitty reitti, jonka varrelle rakennetaan esimerkiksi nuotiopaikka ja oleskelukatos. Jokirantareitti toteutetaan loppuun vuoden 2020 aikana.

Hanketoiminta

Meidän Teuva Yhdessä

Kunnan hallinnoimassa Meidän Teuva yhdessä (MTY) – hankkeessa keskeisenä tavoitteena oli markkinoida ja tuoda esille Teuvan keskustaa, sen toimijoita, kehittää palveluja ja tapahtumia yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Hankkeessa toimi neljä työryhmää, jotka keskittyivät eri osa-alueisiin. Työryhmät ovat kaupallinen, tapahtumat, taajama ja ympäristö. Hanke päättyi 31.3.2019.

Hankkeen loppuraportissa todetaan, että MTY –hankkeen aikana muodostuneet aktiiviset talkooryhmät järjestävät myös tulevaisuudessa varsinaisen MTY –hankkeen jälkeen vuosittain hankkeessa ideoituja tapahtumia. Niitä ovat mm. Teuvanjoessa järjestettävä ”Kuntalaiset kanootille” –tapahtuma toukokuulla. Elokuulla järjestetään Elostien yhteydessä ”Hulvaton huutokauppa” –tapahtuma, jonka erikoisuus on se, että sen järjestämiseen voi osallistua kuka tahansa kuntalainen. Tapahtuman avulla järjestetään kaikille tasapuolinen mahdollisuus päästä eroon itselleen tarpeettomiksi käyneistä tavaroista ja jokainen saa myös myyntituoton itselleen. Samalla idealla toteutetaan myös marraskuulla järjestettävä ”Kauppalauantai”, joka järjestetään Teuvan joulunavauksen yhteydessä. Tuo tapahtuma järjestetään puolestaan teuvalaisille yrityksille sekä yhteisöille täysin samalla periaatteella, kuin Hulvaton huutokauppa yksityishenkilöille elokuussa. Myös MTY –hanketta varten perustetut nettisivut www.meidanteuva.com sekä Meidän Teuva yhdessä Facebook-sivut jäävät toimimaan edellä mainittujen tulevien tapahtumien sekä järjestettävien talkoiden informaatiokanavaksi.

Etelä-Pohjanmaan maakuntakorkeakoulu

Etelä-Pohjanmaan maakuntakorkeakoulu on Seinäjoen ammattikorkeakoulun maakunnallista toimintaa, joka toimii myös Suupohjassa. Maakuntakorkeakoulu tarjoaa koulutusten lisäksi palveluita yritysten ja elinkeinoelämän kehittämiseen. Korkeakouluasiamiehet järjestävät yrityksille muun muassa seminaareja, koulutustilaisuuksia sekä työpajoja. Maakuntakorkeakoulu tarjoaa erilaisia koulutuksia. Korkeakoulukoordinaattori Pirjo-Leena Ketola on esitellyt toimintaa johtoryhmälle alkuvuoden aikana. Lisäksi maakuntakorkeakoulun kanssa tehdään viestintäyhteistyötä erilaisista koulutuksista ja tilaisuuksista.

Vanhus- ja vammaisneuvoston käynnistämä hankevalmistelu

Kunnanhallitus päätti kokouksessaan 18.2.2019 (34 §) hakea Leader Suupohjalta kehittämishankerahoitusta Teuvabiili-kehittämishankkeelle. Suupohjan Kehittämisyhdistys ry:n hallitus käsitteli hankekemusta kokouksessaan 14.3.2019. Rahoittajalta saadun palautteen perusteella hankkeen aiheita pidettiin tärkeinä, mutta kohderyhmien sitoutuneisuus ja tarpeet pitää selvittää ja tuoda suunnitelmassa esiin. Rahoittajan hallitus jätti hankkeen pöydälle ja jatkovalmisteltavaksi, mutta ehdotti, että hankkeen valmistelun edistämiseksi voi hakea esiselvityshanketta. Siinä selvitetään mm. mitä toimintaa ikäihmiset haluavat, sekä järjestöjen sitoutuneisuus.

Kunnanhallitus päätti kokouksessaan 8.4.2019 hakea esiselvitystä ikäihmisten liikkuvan aktivointi- ja palvelumallin pilotoinnista Teuvalla. Esiselvityshankkeen tavoitteena on selvittää toimintamalli ikäihmisten aktivoinnille Teuvalla ja selvittää liikkuvan palvelumallin toteuttaminen. Kuuden kuukauden pituisen esiselvityshankkeen kustannusarvio on 15 000 euroa. Rahoittajalle esitettiin hankemuodoksi yleistä kehittämishanketta 90 %:n tuella.

Esiselvityshanke sai hakemuksen mukaisen rahoituspäätöksen Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukselta 18.6.2019. Esiselvityshankkeen tavoitteena oli

1. Selvittää toimintamalli ikäihmisten aktivoinnille Teuvalla.
2. Selvittää liikkuvan palvelumallin toteuttaminen.

Hanke toteutettiin ostopalveluna 31.12.2019 mennessä. Ostopalvelukilpailutuksessa toteuttajaksi valittiin KiuruPromotion (hallintojohtajan viranhaltijapäätös 5/2019).

Esiselvityshankkeessa kartoitettiin alueella toimivien organisaatioiden halukkuus osallistavaan palveluntuottamisen ajatteluun, toteutukseen ja resursseihin sekä selvitettiin minkälaista aktivointia, palvelua ja toimintaa ikäihmiset erityisesti keskustajaaman ulkopuolella haluavat ja tarvitsevat. Selvitykses-

sä paneuduttiin sekä liikkuvan että kiinteiden toimipisteiden mahdollisuuksiin. Kohderyhmän mielipiteet kerättiin kyselyn avulla ja sidosryhmien edustajat haastateltiin puhelimitse.

Esiselvityshankkeen aikana järjestettiin infotilaisuus nimeltään Hyvinvointi-illamat, jalkauduttiin useisiin ikäihmisten tapahtumiin sekä tutustuttiin Mallu-auton toimintaan Lappeenrannassa. Mallu-auto on Eksoten liikkuva sairaanhoitajan vastaanotto.

Ikäihmisten palvelutarvekysely

Kysely oli nettipohjainen ja avoinna Teuvan kunnan nettisivuilla sekä paperiversiona täytettävissä kunnan eri asiointipisteissä, kyläkaupoissa ja partureissa. Kyselyä jakoi myös kunnan ateria- ja kotipalvelu. Kyselystä tiedotettiin Teuvan kunnan sosiaalisen median kanavilla, paikallislehti Tejukassa sekä jalkautumalla erilaisiin kohderyhmän tilaisuuksiin.

Vastausaikana 1.10.-15.11.2019 kyselyyn vastasi 305 henkilöä kohderyhmästä. Vastaaajista 70% oli naisia ja 30% miehiä. Vastaaajien keski-ikä oli 74 vuotta, jakautuen 65-96 ikävuosien välille. Kyselyyn saatiin vastauksia jokaisesta Teuvan kylästä; vastausaktiivisuus vaihteli kylittäin kahdestakymmenestä neljäänkymmeneen prosenttiin asukkaista kohderyhmässä.

Kyselyssä kartoitettiin kohderyhmän tämän hetkistä elämäntilannetta, siihen vaikuttavia tekijöitä sekä lähitulevaisuuden palvelujen tarpeita. Kyselyn tarkoituksena oli saada mahdollisimman kattava kuva ikäihmisten palvelujentarpeen nyky- ja lähitulevaisuuden tilasta. Vastausten perusteella palveluille on tarvetta Teuvan kylillä.

Hyvinvointi-illamat

Marraskuussa järjestettiin hankkeesta infotilaisuus Teakilla 5.11.2019 klo 17.30-20.00. Tapahtuma sai nimekseen Hyvinvointi-illamat – ikäihmisten palvelut ja järjestöyhteistyö Teuvalla. Hyvinvointi-illamat aloitettiin kahvitarjoilulla klo 17.30. Tilaisuuden avasi esiselvityshankkeen projektipäällikkö Marjo Kiuru-Sundberg toivottaen yleisön tervetulleeksi, kertoen lyhyesti hankkeesta ja illan ohjelmasta. Illan aikana kuultiin kanteleryhmä Helkkyjen esittämää musiikkia, YTM Heli Talvitien asiantuntijapuheenvuoro aiheesta yhdistysten ja ihmisten oma aktiivisuus hyvinvoinnin edistämiseksi sekä hauskaakin hausempi Tuija Piepposen luento hyvinvoinnista, vuorovaikutuksesta ja elekielen merkityksestä. Tilaisuudessa olivat läsnä hyvinvointivaliokunnan edustajat ylläpitämässä kuntalaisraatia järjestöyhteistyöstä.

Muuta

Teuva oli toukokuussa Europarlamenttivaalien aikana ensimmäisen kerran mukana lasten vaaleissa. Niissä virallisen äänestyspaikan lähellä oli lasten omatoiminen vaalipiste, jossa lapset äänestivät eri eläinhahmoja mukanaan olevan aikuisen opastuksella. Näin virallisesta vaalitulanteesta saatiin lapsille sopiva vaikuttamistilanne. Voittaja selvisi virallisen vaalipäivän jälkeisellä viikolla. Teuvan kunta oli mukana, koska tämä oli hyvin konkreettinen demokratiakasvatuksen keino. Luonnollisesti lasten ja nuorten asiat ovat kuntastrategiaan pohjautuen tärkeitä.

Yhtenä hallinnon tavoitteena vuodelle 2019 oli toimialarajat ylittävän (työnimeltään Aktiivinen Teuva) - tapahtuman järjestäminen. Harrastus- ja vapaa-ajantapahtuma järjestettiin nimellä Aktiivinen Teuva - #teuvallatapahtuu torstaina 5.9.2019 klo 15.00-19.00. Tapahtuma oli avoin järjestöille ja toimijoille, jotka halusivat esitellä toimintaansa ja harrastusmahdollisuuksia Teuvalla. Myös kunnalla oli oma esitelypiste, jossa olivat mukana mm. kirjasto, uimahalli, nuorisopalvelut ja kansalaisopisto. Tapahtumaan kutsuttiin erillisellä kutsulla myös uudet kuntalaiset. TEAKilla oli samaan aikaan avoimet ovet kunnan toimipisteisiin ja kahviossa oli myytävänä kahvia ja lisukkeita.

Teuvan kunta osallistui muiden alueen kuntien tavoin Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston toimialueella järjestettyyn väestönsuojelun valmiuksia parantavaan valmiusharjoitukseen. Harjoituksen aikana perehdyttiin väestönsuojelun kokonaisuuteen sekä eri toimijoiden rooleihin ja tarvittaviin yhteistoimintajärjestelyihin, tunnistettiin väestönsuojelun varautumiseen liittyvät kehittämiskohteet ja luotiin ja testattiin väestönsuojelujärjestelyjä. Kokonaisuus muodostui ennakkoitehtävistä, webinaarikoulutuksista ja marraskuun harjoituspäivistä 26. – 27.11.2019. Tiistaina 26.11. osallistujat saivat yhteenvetona väestönsuojelun suunnittelun perusteista ja esiteltiin seuraavan harjoituspäivän tehtävät. Keskiviikkona 27.11. työskenneltiin omista toimipaikoista käsin ja testattiin väestönsuojeluvalmiutta tehtäväksi annetun tilannekuvauksen avulla.

Tietoturvan ja tietosuojan raportti vuodelta 2019

Vuoden 2019 aikana tietoturvaa ja tietosuojaa on toteutettu ja suunniteltu alueellisessa SUTI-työryhmässä sekä sisäisesti SUTI-yhteyshenkilön toimesta, joka on tarpeen mukaan ollut yhteydessä tietosuojavastaavaan sekä järjestänyt tapaamisia tarpeen mukaan. Tietoturvan ja tietosuojan toteuttamista on tehty sisäisesti, SUTI-ryhmän koordinoimien toimenpiteiden kautta.

1. Tietosuojavastaava

Tietosuojavastaavan palvelut tuottaa Suupohjan seutupalvelukeskus palvelusopimuksen kautta. Sopimuksella on sovittu mitä palvelu sisältää. Vähimmäisvaatimuksena on pidetty EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen mukaista veloitetta organisaation tietosuojavastaavan tehtävien määrittelyssä.

Päätös tietosuojavastaavan palvelujen ostamisesta tehty keväällä 2018.

Tietosuojavastaava toiminut alueellisen tietosuojatyöryhmän (SUTI) puheenjohtajana 12.2.2018 alkaen. Ryhmän tarkoitus on mahdollistaa tietosuojatyön alueellinen yhteistyö ja helpottaa tietosuoja-asioiden toteuttamista organisaatioissa yhteistyön avulla.

2. Henkilöstön koulutukset

Henkilöstöä on koulutettu vuoden 2018 aikana, käyttäen hyväksi Juhta-Vahti-hankkeen tuottamaa tietosuoja-aiheista videota sekä siihen liittyvää netissä suoritettavaa testiä. Tälle koulutukselle on etsitty vuoden 2019 aikana erilaisia vaihtoehtoja.

Henkilöstöä ja organisaation johtoa on koulutettu tai infottu vuoden aikana tietosuojavastaavan toimesta. Näitä koulutuksia on toteutettu ryhmittäin mm. samoissa työtehtävissä toimiville henkilöille. Tietosuojavastaavan tapaamisia on myös järjestetty tarpeen mukaisesti mm. silloin, kun on nähty tarve lisätiedolle eri tietosuoja-asioissa.

Henkilöstöä on ohjeistettu tarpeen mukaan sähköpostin tai puhelimen välityksellä sekä henkilökohtaisten tapaamisten ja perehdytysten kautta. Näissä tilanteissa on yleensä paneuduttu sillä hetkellä akuuttiin aiheeseen.

Henkilöstön koulutukseen on hankittu Navicren tuottama henkilöstön tietosuoja- ja tietoturva-koulutusympäristö, jossa koulutus tapahtuu verkkokurssina omatoimisesti. Koulutusympäristön käyttöönotto tapahtuu kevään 2020 aikana.

3. Dokumentaatio

Alueellinen tietoturva- ja tietosuojapolitiikka on viimeistelty kevään 2019 aikana ja se on hyväksytty käyttöön.

Henkilöstön tietoturvaohjeet on samoin viimeistelty kevään 2019 aikana.

Politiikka sisältää myös toimintatapoja erilaisissa tietoturvan ja tietosuojan häiriötilanteissa. Näiden ohjeiden perusteella voidaan arvioida millaisia toimenpiteitä missäkin tapauksessa tulee kyseeseen ja niiden tarkoituksena on määrittää samanlaiset toimintatavat eri toimialueille, samalla määritellään erilaiset vastuualueet viranhaltijoille.

Rekisterien kartoitusta ja eri tietojärjestelmien sisältämien henkilötietojen määrää sekä laatua on tarkasteltu pitkin vuotta, näiden järjestelmien osalta työ on jatkuvaa vaikka suurimmat työt näitä koskien on jo tehty.

HALLINTO KÄYTTÖTALOUS	Tilinpäätös 2018	Budjetti+ muutos	Tilinpäätös 2019	Käyttö- %
TOIMINTATUOTOT	541 805	493 601	540 805	109,60
Sisäiset	358 383		353 436	
TOIMINTAKULUT	-23 789 835	-24 417 521	-24 213 036	99,20
Sisäiset	-242 943		-196 685	
Tulos	-23 132 590	-23 923 920	-23 515 480	98,29

2.4. Hyvinvointipalvelut

Hyvinvointipalveluiden tavoitteet talousarviossa 2019

Kuntastrategian painopisteeksi valittu Lasten ja nuorten ennaltaehkäiseviin palveluihin panostaminen toteutuu vuodelle 2019 valittujen toimenpiteiden kautta. Talousarviovuonna keskitytään erityisesti harrastusmahdollisuuksien edesauttamiseen, vertaistuen tarvitsijoiden kartoitukseen, tukipalveluiden oikea-aikaisuuden parantamiseen sekä lapsivaikutusten arvioinnin käyttöönottoon.

Talousarviovuonna kartoitetaan vertaistuen tarvitsijoita sähköisen kyselyn avulla sekä kyselyn perusteella etsitään vertaisryhmätoiminnalle toteuttajia. Lapsivaikutusten arvioinnin käyttöönottoa edesautetaan lisäkoulutuksin ja toteutetaan vuoden mittaan päätöksenteon yhteydessä soveltuvin osin.

Erityisesti perusopetuksen tavoitteena on psykologi- ja yleensä perheneuvolan palveluiden saatavuuden parantaminen siten, että lapset ja nuoret saavat asiantuntevan tuen riittävän ajoissa sekä lisäksi nuorisotyön vahva jalkauttaminen oppilaiden pariin arkipäivän koulutyöhön ja samalla linkin rakentaminen koulusta vapaa-ajalle. Vertaistuelle luodaan mahdollisuuksia myös vertaissovittelu-koulutuksen ja vertaissovittelutoiminnan käynnistämisen kautta perusopetuksessa.

Niin perusopetuksessa kuin lukio-opetuksessa oppilas- ja opiskelijahuoltoa kehitetään edelleen, keskittyen erityisesti yhteisölliseen oppilashuoltoon sekä tarjoamalla tukea elämänhallinnassa. Myös lukion huolehditaan psykologipalveluiden oikea-aikaisesta saatavuudesta ja toimivuudesta. Lukion positiivista imagoa vahvistetaan markkinoinnin lisäämisellä ja aktivoimalla nuoria Instagramin ylläpitäjinä.

Varhaiskasvatuksessa tavoitteina ovat vanhemmuuden tukeminen ja osallisuuden lisääminen, tilaratkaisujen eteenpäinvieminen ja kehittäminen sekä liikunnallisen ja terveellisen elämäntavan edistäminen.

Kirjaston tavoitteena on edistää lasten lukemista ja kehittää sekä tehostaa kirjaston markkinointia.

Kansalaisopiston tavoitteena on kurssitarjonta, joka vastaa ajankohtaisiin toiveisiin ja tarpeisiin huomioiden myös vertaistukitoiminnan toteuttamisen. Liikunta-, nuoriso- ja kulttuuripalveluissa tavoitteena on harrastusmahdollisuuksien edesauttamisen ohella asiakasmäärien ja – kontaktien määrän kasvu.

2.4.1. Hyvinvointipalvelujen hallinto

Hyvinvointipalveluiden hallinto on osallistunut uuden päiväkodin hankinnan ja hankintamenettelyn suunnitteluun. Kunnanhallitus on toukokuussa hyväksynyt hankintamenettelyn sekä nimennyt hankintatyöryhmään luottamushenkilöiden edustajat. Työryhmä on kokoontunut kahdesti 17.6. ja 23.8. Ensimmäisessä kokouksessaan työryhmä käsitteli neuvottelumenettelyyn valittavat tarjoajat ja toisessa kokouksessaan esityksen hankintamenettelyn keskeytyksestä. Päiväkodin suunnittelu jatkui syksyllä omana työnä.

Hyvinvointipalveluiden hallinnon toimesta on alkuvuonna haettu useita eri avustuksia ja hankerahoituksia. Opetushallitukselta on haettu avustuksia mm. perusopetukseen Esi- ja perusopetuksen tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin sekä Kerhotoiminnan kehittämiseen, joista jälkimmäiseen saatiin 7 000 euroa. Lukio-opetukseen haettiin erityisavustuksia Lukiouudistuksen toimeenpanon tukemiseen sekä Innovatiivisten oppimisympäristöjen edistämiseen, joista ensimmäiseen saatiin 8 820 euroa. Lisäksi perusopetuksessa on aloittanut Opetushallituksen myöntämällä tutorhankerahoituksella kaksi tutor-opettajaa. Toinen tutoropettajista on myös osallistunut alueelliseen Tutorix –hankkeeseen.

Hallinto on ollut mukana laatimassa ”Teuvabiilillä toimintaa” – hanketta, jota varten on laadittu erillinen esiselvityshanke lopullisen rahoituksen varmistamiseksi. Esiselvityshanke on saanut rahoituspäätöksen ja toteuttaja on kilpailutettu. Hankintapäätös tehtiin hankkeen toteuttamisesta ostopalveluna, han-

ke käynnistyi syyskuussa ja päättyi joulukuussa. Hankkeen aikana kuultiin laajasti hankkeen kohde-ryhmän sekä yhteistyökumppaneiden mielipiteitä, järjestettiin Hyvinvointi-iltamat ja tutustumisretki Mallu-auton toimintaan Lappeenrantaan. Raportti hankkeesta esiteltiin kunnanhallituksessa 2020 tammikuussa.

Teuvan Suomi-Puola-seura järjesti harvinaislaatuisten taidenäyttelyn Orrelassa toukokuussa. H.C. Andersenin lastenkirjoista tutun kuvittajan Janusz Grabińskin alkuperäisteoksia oli kiertävässä näyttelyssä esillä Helsingissä, Rovaniemellä ja Teuvalla. Kunta teki yhteistyötä yhdistyksen kanssa järjestelyjen osalta sekä kirjaston juhlavuoteen liittyen.

Lapsivaikutusten arvioinnin käyttöönoton edistämiseksi koottiin työryhmä, jossa eri toimialojen viranhaltijat pohtivat arviointikohteita kuluvaan vuoden päätöksentekoon liittyen. Työryhmä on yhdessä sopinut lapsivaikutusten arviointia käytettävän mm. uuden päiväkodin piha- ja sisäkalustuksen suunnitteluun, nuorisopalveluiden kehittämiseen sekä leikkipuistoalueiden kehittämiseen kunnan alueella. Päiväkodin toteutuksen viivästymisen vuoksi päiväkotiiin liittyvä lapsivaikutuksen arvioinnin toteutus siirtyi seuraavalle vuodelle. Myös nuorisotyön toteuttamisvaihtoehtoihin liittyvä vaikutusten arviointi siirtyi osittain seuraavalle vuodelle mm. syksyllä toteutetun nuoriso-ohjaajan koulukokeilun tulosten seurannan ja loppuvuodesta toteutetun lapsiperhekyselyn vuoksi. Leikkipuistoalueiden lapsivaikutusten arvioinnin mukainen kuuleminen toteutettiin Aktiivinen Teuva –tapahtuman yhteydessä. LAPE-hankkeen myötä on lisäksi koulutettu Suupohjan alueen yhteisillä koulutuksilla Lapset puheeksi –menetelmäosaajia lisää kuntaan. Lisäksi kunta on antanut lausunnon mm. oikeusministeriölle Lasten osallistumisoikeuksien tilannekuvaukseen.

Eteläpohjalaista esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelmatyötä on jatkettu, koska valtioneuvoston päätöksellä A1-kielen opetusta lisätään yhteensä 2 vuosiviikkotuntia vuosiluokilla 1-2. Teuvan kunta on hyväksynyt uuden eteläpohjalaisen tuntijaon, joka astui voimaan 1. vuosiluokalla lukuvuodesta 2019 alkaen ja siirtymävaiheen huomioiden 2.vuosiluokalla lukuvuodesta 2020 lähtien. Kunnassa on perustettu oma A1-kielen varhentamista suunnitteleva työryhmä, joka on aloittanut toimintansa ja valmistautumisen uudistukseen jo alkuvuodesta.

Teuvan kunta on tehnyt kumppanuussopimuksen MLL Pohjanmaan piirin kanssa lasten ja nuorten ennaltaehkäisevästä toiminnasta Teuvalla. Yhteistyöaiheina ovat vertaistukitoiminnan mahdollistaminen ja kartoitus sekä eroperheiden tuki. Tavoitteena on löytää vertaistuen tarvitsijat alueella ja luoda mahdollisuuksia vertaistuelle vertaisryhmätoiminnan kautta sekä tukea vanhemmuutta eron edessä järjestämällä infotilaisuus eroa harkitseville tai eron kohdanneille. Ensimmäinen suunnittelutapaaminen sopimuksen toimenpiteiden käynnistämiseksi järjestettiin toukokuussa ja eroaiheinen infoilta sovitettiin järjestettäväksi Orrelassa 10.9. Vertaistuen tarpeita kartoitettiin sähköisellä kyselyllä kuntalaisilta joulukuussa ja kyselypohja laadittiin yhteistyössä MLL:n, SEAMK:n opinnäytetyöntekijän ja kunnan kesken. Kyselyyn saatiin 163 vastausta ja tulosten analysointi valmistuu alkuvuodesta 2020.

Seudullisena yhteistyönä on jo usean vuoden ajan toiminut Lasten ja nuorten ja lapsiperheiden johtoryhmä, johon on kuulunut mm. Suupohjan kuntien ja LLKY:n edustajat. Kauhajoki päätti keväällä irtautua kyseisestä ryhmästä ja perustaa oman. Alkuperäisen johtoryhmän jatko tai yhteistyön jatkuminen ko. asioissa oli päätöksestä johtuen epäselvä. Kyseinen ryhmä kokoontui syksyllä kerran ja Kauhajoki oli kuitenkin kyseisessä kokoontumisessa mukana. Seuraava kokoontuminen on maaliskuussa 2020. Sen sijaan Kauhajoen kaupungin aloitteesta Kauhajoen kaupunki, Teuvan kunta, Kauhajoen lukio, Vuoksi, kansalaisopisto ja Suupohjan elinkeinotoimen kuntayhtymä ovat kehittäneet yhteistyössä tulevaisuuden koulutusyhteistyön selvityshankkeen. Tavoitteena on kehittää koulutusalaan osaa- van työvoiman ja eriasteisten koulutusten saatavuuden takaamiseksi seudulla. Koulutusalan kumppaneina tulevat olemaan yritykset, elinkeinotoimijat ja laajasti eriasteiset koulutuskumppanit toiselta asteelta korkeakouluihin. Hankkeeseen valittiin syksyllä projektipäälliköksi Pirjo-Leena Ketola. Hankkeen osallistujat päättivät lähteä mukaan myös Kuntaliiton KOPA-hankkeeseen eli Koulutus palveluna –hankkeeseen, jonka tavoitteet ovat osittain yhteneviä alkuperäisen hankkeen kanssa. Valta-kunnallisena verkoston tuen sekä KOPA-hankkeen kouluttajien kautta pyritään takaamaan alkuperäisen hankkeen parempi onnistuminen.

HYVINVOINTIPALVELUT KÄYTTÖTALOUS	Tilinpäätös 2018	Budjetti+ muutos	Tilinpäätös 2019	Käyttö- %
TOIMINTATUOTOT	589 888	606 000	616 585	101,70
Sisäiset	6 500		25 558	
TOIMINTAKULUT	-7 574 860	-7 545 700	-7 636 693	101,20
Sisäiset	-2 144 626		-2 287 763	
Tulos	-9 123 098	-6 939 700	-9 282 313	133,76

2.4.2. Peruskoulutus

Yhteisöllisen oppilashuollon toiminta on vakiintunut osaksi koulun arkea. Kokoontumisten kautta on saatu lasten ja nuorten mielipiteet entistäkin paremmin esille. Ryhmien kokoontumisissa on ideoitu erilaisia ennalta ehkäiseviä terveellisyteen ja turvallisuuteen liittyviä keinoja. Esimerkiksi poliisin liikenneturvallisuusluento 20.2., poliisin someviestintä ja grooming -esitys 14.3., Ehkäisevän päihdetyöryhmän järjestämä Beautiful Boy elokuvaesitys 18.2. ja mopokoulutus 8.-luokkalaisille.

Nivelvaiheiden sujumista on vahvistettu tiedonsiirtopalaverikäytäntöjä toimivammiksi hiomalla sekä ryhmäytymispäiviä toteuttamalla erityisesti luokkien kolme ja seitsemän alussa. Toteutuksen suunnittelu ja tietojen kerääminen on aloitettu hyvissä ajoin kevään aikana. Näiden päivien järjestämisessä ovat olleet vahvasti mukana mm. nuorisotoimi, seurakunta ja pelastustoimi. Kummitoiminta, tukioppilaat ja oppilaskunnat ovat antaneet tärkeän panoksen yhteisöllisyyden kehittämisessä.

Yläkoulun tukioppilaat ovat käyneet kertomassa kuudesluokkalaisille yläkouluun siirtymisestä ja he ovat pitäneet päihdevalistustunnin. Koululaisten kerhotoimintaa varten on saatu Opetushallitukselta rahoitus, jonka käyttö on suunnattu ala- ja yläkoululaisten taito- ja taideaineiden kerhoihin. Kerhoja perustettaessa kuullaan nuorten toiveet.

VERSO eli vertaissovittelu on ratkaisukeskeisyyteen pohjautuva menetelmä, joka tarjoaa vaihtoehtoisen ja vapaaehtoisen tavan ratkaista oppilaiden välisiä ristiriitoja koulun arkipäivässä. Sovittelulla puututaan mieltä pahoittavaan toimintaan mahdollisimman varhain. Sovittelutoiminta on rauhanomainen tapa ratkaista ristiriitoja ja käytössä laajalti myös muilla yhteiskunnan osa-alueilla. Verso-koulutus järjestettiin koulun opettajille, ohjaajille ja oppilaille 29.-30.1. Koulutetut vertaissovittelijaoppilaat ovat sen jälkeen auttaneet ristiriitojen osapuolina olevia oppilaita löytämään itse ratkaisun ristiriitaan. Osapuolet saavat kertoa oman näkökulmansa, kuvata tuntemuksiaan ja pohtia, miten ristiriita ratkaistaan. Sovittelun lopuksi tehdään yleensä osapuolien välinen sopimus, jonka toteutumista seurataan. Syksyn 2019 aikana vertaissovittelutoiminnan käyttö pienempien riita- ja kiusaamistilanteiden hoidossa on vakiintunut. Lisäkoulutusta sekä oppilaille että koulun aikuisille suunnitellaan seuraavalle vuodelle.

FRIENDSHIP SCHOOL

Teuvan Yhtenäiskoulu

Mbuya Parents' School

Teuvan yhtenäiskoululla on ystävyyskoulu Mbuya Parents' School Kampalassa Ugandassa. Ystävyystoiminta on aloitettu virallisesti lukuvuoden 2018-2019 alussa. Ystävyyskoulun oppilailta on saatu postia sekä videotervehdys, jossa he esittelevät kouluaan. Vastavuoroisesti Teuvalta on lähetetty myös sinne kirjeitä, videoita ja terveisiä sähköposteilla sekä WhatsApp viesteillä. Tavoitteena on jatkaa yhteydenpitoa niin, että oppilaat saavat käytännön englannin kielen harjoitusta osana koulun kieltenopiskelua.

Edelleen on painotettu tietoturvan merkitystä koulutyössä. Tietoturvavastaava Petri Boren koulutti koulun henkilökuntaa 24.1. ja 19.2.

Monialaisten oppimiskokonaisuuksien viikko oli yläkoululaisilla 8.4-12.4. Viikolla keskityttiin lukemisteemaan erilaisten työpajojen ja kirjailijavierailuiden avulla. Yhdeksäsluokkalaisten osallistuivat vaali-paneeliin 20.3.

Koulut ovat osallistuneet seuraaviin kyselyihin: 4.-, 5.-, 8.- ja 9.-luokkien kouluterveyskysely, Kansainväliseen TIMSS-tutkimukseen. Kyseessä on noin 70 maan yhteinen hanke, jossa arvioidaan 8. vuosiluokan oppilaiden matematiikan ja luonnontieteiden osaamista (TIMSS – Trends in International Mathematics and Science Study). Tutkimuksen toteuttamisesta Suomessa vastaa Koulutuksen tutkimuslaitos yhdessä opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa. Lisäksi 9b-luokka osallistui Eurooppalaiseen koululaistutkimukseen (ESPAD), jossa seurataan 15–16-vuotiaiden eurooppalaisten koululaisten alkoholin, tupakan ja huumeiden käytössä tapahtuvia muutoksia.

Seurakunnan kanssa on järjestetty yhteisesti suunnitellen kevät- ja syyskaudella koululaisjumalanpalvelus, jossa mukana ovat koko kunnan peruskoululaiset.

Lokakuussa yläkoululaiset osallistuivat Teuvan seurakunnan kustantamaan kokemusoppimiseen perustuvaan Camera obscura –toimintamalliin. Se tarjoaa nuorelle tulevaisuuden taitoja, joiden avulla hän voi rakentaa ihmissuhteita sekä hyvää ja terveellistä arkea. Camera obscura soveltuu mielen hyvinvoinnin edistämiseen, ehkäisevään päihdetyöhön ja sosiaaliseen vahvistamiseen. Toiminnan avulla myös vahvistetaan monialaista yhteistyötä nuorten parissa toimivien kesken.

Kahdeksäsluokkalaisten osallistuivat Suupohjamesseille Kauhajoella. Tapahtuman järjestivät Suupohjan koulutuskuntayhtymä, Kauhajoen kaupunki, Suupohjan elinkeinotoimen kuntayhtymä SEK ja Suupohjan Nuorkauppakamari.

Yhdeksäsluokkalaisten oppilaat valmistelivat ja toteuttivat opettajien tukemana peruskoulun päättymistä juhlistamaan Ysigaalan, jossa nuoret saivat harjoitella juhlataitoja.

Marraskuussa Karhu Basketin pelaajat järjestivät mielenkiintoisen tunnin mittaisen toiminta- ja pelituokion kaikille yläluokkalaisille.

Marraskuussa yläkoulun yhteisöllisen oppilashuoltotyöryhmän jäsenet kävivät kouluvierailulla Seinäjoen Pruukin yhtenäiskoululla. Yhteisöllisyyttä lisäsi niin oppilaiden kuin henkilökunnankin osallistuminen eri muodoissa 100 hyvää tekoa Teuvalla –kampanjaan.

Yhteisöllisen oppilashuoltoryhmän toimintana on ideoitu esim. Jokirantapolkua lähiliikuntapaikaksi ja luonnon tutkintaan.

Nivelvaiheiden sujumista on vahvistettu tiedonsiirtopalaverikäytäntöjä toimivammiksi hiomalla sekä ryhmäytymispäiviä toteuttamalla erityisesti luokkien kolme ja seitsemän alussa. Toteutuksen suunnittelu ja tietojen kerääminen on aloitettu hyvissä ajoin kevään aikana. Näiden päivien järjestämisessä ovat olleet vahvasti mukana mm. nuorisotoimi, seurakunta ja pelastustoimi. Kummitoiminta, tukioppilaat ja oppilaskunnat ovat antaneet tärkeän panoksen yhteisöllisyyden kehittämisessä.

Yläkoulun tukioppilaat ovat käyneet kertomassa kuudesluokkalaisille yläkouluun siirtymisestä ja he ovat pitäneet päihdevalistustunnin. Koululaisten kerhotoimintaa varten on saatu Opetushallitukselta rahoitus, jonka käyttö on suunnattu ala- ja yläkoululaisten taito- ja taideaineiden kerhoihin. Kerhoja perustettaessa kuullaan nuorten toiveet.

Nuorisopsykiatrian konsultointitiimi, jossa on mahdollista konsultoida yli 13-vuotiaiden nuorten mielen-terveysasioissa matalalla kynnyksellä, kokoontuu edelleen säännöllisesti Kauhajoella. Ryhmässä on mm. nuorisopsykiatrian, kouluterveydenhuollon, sosiaalitoimen sekä nuorisotoimen edustus. Yhteistyö tiimin kanssa on koettu tärkeäksi vaikka suurin osa nuorten lievestä ja keskivaikeista mielialahäiriöistä hoidetaan koulu- ja opiskelijaterveydenhuollossa.

Syksyn aikana nuoriso-ohjaaja on jalkautunut yläkoululle osallistuen esimerkiksi luokkien ryhmäyttämiseen yhdessä kuraattorin kanssa. Hän on saanut nuorilta hyvän vastaanoton ja kokemukset ovat olleet positiivisia jo lyhyessä ajassa.

Uuden lukuvuoden alussa aloitti perheneuvolan psykologi, jonka palveluita on saatavilla tiistaisin Teuvalla, muina päivinä Kauhajoella. Yläkoululla ja lukiossa on oma psykologi, joka on koululla tavattavissa tiistaisin ja keskiviikkoisin, muina aikoina terveyskeskuksen tiloissa.

Kevään aikana työryhmässä pohdittiin koululaisille suunnattavaa hyvinvointikyselyä. Kysymykset laadittiin ja siirrettiin sähköisesti toteutettavaksi. Kysele on toteutettu Lasten oikeuksien päivän tienoilta, marraskuussa 2019.

Perheneuvolan palveluiden saatavuutta on parannettu myös alakoululaisten osalta järjestämällä yhtenäiskoulun tiloihin mahdollisuus psykologin vastaanottoon. Tavoitteena on edelleen madaltaa kynnystä palveluiden käyttöön.

Syyskuussa yhtenäiskoulun kodin ja koulun päivän teemana oli turvallisuus. Yhteistyökumppaneina olivat poliisin ja pelastuslaitoksen lisäksi muun muassa Liikenneturva ja autokoulu. Samana päivänä SeAMK:n yliopettaja, FT Ari Haasio kävi puhumassa nuorille ja huoltajille netin vaaroista ja pimeästä puolesta sekä opasti netin turvalliseen käyttöön.

A1-kielen varhentamista suunnitteleva ja koordinoiva työryhmä on keskittynyt toiminnan puitteiden varmistamiseen ja opetussuunnitelman jalkauttamiseen.

Kirjallisuus ja lukemisharrastuksen tukeminen on ollut vuoden ajan esillä. Tähän liittyen kirjailija Jyri Paretskoi vieraili yhtenäiskoululla ke 18.9. Hän esiintyi 4.-9.-luokkalaisille. Syksyn Kodin ja koulun päivään kuului myös alakouluikäisten ja kirjaston yhteistyö lukemisen parissa.

2.4.3. Lukio

Lukiokoulutuksessa lasten ja nuorten ennaltaehkäisevien tukipalveluiden toimimista on pyritty edistämään. Kouluterveydenhoitaja, kuraattori ja koulupsykologi ovat osallistuneet lukion yhteisöllisen opiskeluhuoltoryhmän toimintaan. Terveystieteidenhoitaja ja kuraattori ovat olleet mukana lukion vanhempainillassa. Abiturienteille on tarjottu rentoutusryhmää stressinhallintaan. Lukion opiskeluhuolto on kehitetty edelleen. Lukion yhteisöllinen opiskeluhuoltoryhmä on kokoontunut säännöllisesti. Kokouksista on tiedotettu wilmassa ja lukion nettisivulla, jossa myös kokouspöytäkirjat on julkaistu kaikkien tutustuttavaksi. Opiskeluhuoltoryhmä suunnitteli ja toteutti Hyvinvointipäivän 22.2.2019. Päivän avulla haluttiin tarjota nuorille rentoutusta ja tukea elämänhallinnassa. Ohjelmassa oli aamiaisbuffet Murkinassa, jonka jälkeen oli työpajatyöskentelyä (mm. Foam roller -rentoutus, mindfulness, arjenhallinta, taidepaja, ravitsemus- ja smoothie -paja, kauneus-/hemmottelu -paja sekä työnhakupaja). Yhteistyökumppaneina pajoissa toimivat psykologi, terveydenhoitajat, Etsivä nuorisotyö, kuraattori sekä SAI:n opiskelija. Päivä päättyi lentopallo-otteluun. Hyvinvointi -passin palauttaneiden kanssa arvottiin lahjakortteja kuntosalille ja uimahallille. Kerätyn palautteen perusteella päivään oltiin tyytyväisiä, ja sille toivottiin jatkoa seuraavana lukuvuonna. Syksyllä Hyvinvointipäivä toteutettiin uudelleen 8.11.2019. Uusina yhteistyökumppaneina entisten lisäksi olivat Teuvan Yrittäjät, Kauhajoen hieroja- sekä hyvinvointivalmennusopiskelijat, MLL sekä Mieli –seura.

Liikuntalinjan Kuortaneen leiriläiset yhteiskuvassa teemaviikolla 15.

Lukion positiivista imagoa on vahvistettu markkinoinnin lisäämisellä. Lukion mainos julkaistiin Tejukassa ja Kauhajoki -lehdessä. Lehtijuttuja on Tejukan lisäksi ollut Suupohjan Seudussa ja Helsingin Sanomissa. Aiheina ovat olleet mm. yhteisöllisyys pienessä lukiossa ja harvinaisten kielten, kuten kiinan, opetus. Lisäksi on kirjoitettu mm. penkkareista, vanhojen tansseista sekä lukion hyvinvointipäivästä ja teemaviikon monialaisista kursseista, joita olivat liikuntalinjan Kuortaneen -leiri, Selviytymiskurssi yhteistyössä Marttojen kanssa ja Cultura et Scientia Aboensis -kulttuurimatka Turkuun. Elokuussa Teuvan lukio sai valtakunnallista näkyvyyttä Lännen median lehtijutussa, joka julkaistiin useimmissa sanomalehdissä.

Nuoria on aktivoitu Instagramin ylläpitäjinä. Vuodelle 2019 asetettiin tavoitteeksi nostaa Instagramin seuraajamäärä 400:sta 500 seuraajaan. Tämä tavoite saavutettiin jo tammikuussa 2019 ja vuoden lopussa seuraajien määrä oli 538.

Vuosi 2019 oli lukion 60 -vuotisjuhlavuosi. 31.1.2019 vietettiin sähköisten kokeiden tekoon varustetun Abitti -tilan avajaisia kakkutarjoiluineen. Avajaisissa julkistettiin lukion juhlavuoden logo, jonka ovat suunnitelleet kevään 2019 abiturientit Iida Vainioranta ja Vikke Mikkilä. Logoa esiteltiin Tejukassa sekä lukion some -kanavilla. Vuoden kuluessa logoa tullaan näkemään erilaisissa yhteyksissä. Lukion 60 -vuotisjuhlaa vietettiin 5.12.2019 kutsuvierastilaisuutena, jossa juhlapuhujana oli Åbo Akademin julkisoikeuden professori Markku Suksi. Mieli –seura tuki juhlan musiikkiesityksiä 250 eurolla. Juhlan yhteydessä jaettiin Riskun stipendit.

Ylioppilaskirjoitukset kirjoitettiin ensimmäistä kertaa kokonaan sähköisinä keväällä 2019. Uusi Abitti -tila palveli hyvin tässä tarkoituksessa ja teknisen tuen ansiosta kirjoitukset sujuivat ongelmitta. Sähköisiä kokeita varten on lukiolle laadittu kevään aikana kattava ohjekansio ja opettajat ovat saaneet perehdytystä koejärjestelmän käyttöön.

Lukion Hyvinvointipäivä huipentui lentopallo-otteluun ykköset vastaan kakkoset

Rehtori kutsui opiskelijakunnan hallituksen brunssille 25.4.2019 arvioimaan kuluva lukuvuotta ja suunnittelemaan seuraavaa. Kauhajoen 4H järjesti lukion ykkösille Ajokortti työelämään kurssin 26.4.2019.

Kevätlukukaudella lukio osallistui Karvin "Opiskelijan siirtymät ja opintopolun sujuvuus koulutuksen nivelvaiheissa" opiskelija- ja järjestäjäkyselyihin. Lisäksi lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijat osallistuvat Terveysten ja hyvinvoinnin laitoksen valtakunnalliseen Kouluterveyskyselyyn.

Rehtori kävi lukiolaisten kanssa kehityskeskusteluja toukokuussa. Niiden perusteella opiskelijat olivat tyytyväisiä opiskeluun Teuvan lukiossa. Teuvan lukion vahvuuksina mainittiin hyvä opetus ja opettajat, yksilöllinen kohtelu, joustavuus, hyvä ilmapiiri, ilmaiset pakollisten kurssien oppikirjat, rauhallinen opiskeluympäristö, apua saa helposti ja lukio on lähellä. Nuorilta saatu palaute huomioidaan lukion tulevan toiminnan suunnittelussa ja vetovoimaisuuden lisäämisessä. Opiskelijoiden toiveiden pohjalta lukiolle hankittiin kolme lainakannettavaa, jotka opiskelija saa käyttöönsä vuodeksi kerrallaan panttimaksua vastaan syksystä 2019 alkaen.

Keväällä 2019 Teuvan lukiosta valmistui 14 ylioppilasta. Syksyllä lukion ensimmäisellä luokalla aloitti 11 uutta opiskelijaa. Svenska Kulturfonden rahoittaman kolmivuotisen Hallå –hankkeen "Älä mene merta edemmäs kalaan" ensimmäinen hankevuosi yhteistyössä Närpiön lukion kanssa sujui hyvin ja huipentui keväällä osallistujien yhteiseen retkeen Vaasan Zipparkiin. Opetushallitus myönsi Teuvan lukiolle valtionavustusta 8 820 € lukiouudistuksen toimeenpanon tukemiseen 2019. Hankkeessa "Meillä soot oikias paikas" – Lukiouudistus Teuvan lukiossa keskitytään paikallisen opetussuunnitelmaprosessin tukemiseen, johtamisen kehittämiseen ja lukiokoulutuksen toimintakulttuuriin, pedagogiikan ja oppimisympäristöjen kehittämiseen.

2.4.4. Kansalaisopisto

Kansalaisopiston kevätkaudella toteutettiin 50 kurssia, joille osallistui 501 osallistujaa. Kurssien aihepiirit vaihtelivat musiikista kädentaitoihin, liikunnasta teatteriin, ruoanvalmistuksesta ensiapuun ja tietotekniikasta kieliin ja sukututkimukseen. Kevätkaudella opistossa toimi yhteensä 30 eri opettajaa. Uusia kursseja on toteutettu talousarvion puitteissa kuntalaisten toiveet huomioiden. Kesäkaudella suunniteltiin tulevaa lukuvuotta, joka alkoi syyskuussa. Perinteinen opettajienkokous pidettiin elo-

kuussa, jossa käytiin läpi lukuvuoden muutoksia, hankkeita ja tapahtumia. Kansalaisopistolla oli oma esittelypöytä Aktiivinen Teuva –tapahtumassa syyskuussa. Syyskaudella toteutui 50 kurssia, joille osallistui 515 opiskelijaa ja joita opetti 29 eri opettajaa. Kurssitarjonta on vastannut esitettyihin toiveisiin ja vertaistukitoiminnan tarpeet huomioidaan kun lapsiperhekyselyn tulokset saadaan koottua.

Opiston musiikinopettajien yhteistyönä järjestettiin huhtikuussa Kevätkonsertti Orrelassa, jossa esiintyivät opiston kuorot ja lauluryhmät, piano-oppilaita sekä Soitinyhtye. Toista kertaa järjestetty musiikillinen ilta toi yleisöä hyvin paikalle ja keräsi kiitosta vaihtelevalla ohjelmallaan.

Opetushallitus myönsi kansalaisopistolle kolmen viime vuoden tapaan opintoseteliavustusta 1 500 euroa eläkkeellä olevien ja senioriväestön sekä työttömien kohderyhmään kuuluvien opiskelijoiden opintomaksujen korvaamiseen tai alentamiseen.

Teuvan kansalaisopisto on yhdessä Kauhajoen ja Kurikan kansalaisopistojen kanssa saanut valtionavustuksena 50 000 € aikuisten perustaitojen ja digitaalisten taitojen vahvistamiseen. Hankkeen ”Näytäksä vähä” vastuupistona toimii Kauhajoki ja hanke tulee järjestämään sekä koulutusta työttömille yhteistyössä mm. työllisyyspalvelujen kanssa että kuntien eri kylillä digitaalisten opastukseen liittyen. Kyläillat ”Enemmän irti älypuhelimesta” on toteutettu syksyn aikana Perälän nuorisoseuralla ja Äystön koululla samansisältöisinä kaikille avoimina tilaisuuksina, joiden tarkoituksena oli toimia osin vertaistukitoimintana ja toisaalta luoda verkostoa vertaistukitoiminnalle myös jatkossa.

Lisäksi Teuvan kansalaisopisto on mukana alueellisessa Vapaan sivistystyön henkilöstökoulutus -hankkeessa, jota hallinnoi Lapuan kansalaisopisto. Hankkeessa on mukana kahdeksan eri opistoa ja valtionavustusta toimintaan saatiin 81 000€. Hanke kestää vuoden 2020 loppuun asti ja tavoitteena on tarjota opistojen opettajille täydennyskoulutusta yhteisöllisissä pedagogisissa taidoissa ja opettajuuden kehittämisessä. Koulutukset käynnistyivät syksyllä ja jatkuvat seuravana vuonna. Koulutuksissa myös vertaistuen saaminen kansalaisopiston opettajan muuten varsin yksinäiseen työskentelyyn on keskeisessä roolissa.

2.4.5. Kirjasto

Lukemisen edistäminen on yksi kirjaston päätehtävistä. Se on linjassa hyvinvointivaliokunnan strategisten kehittämiskohteiden kanssa. Kirjastonkäyttö ja lukeminen ovat hyvin matalan kynnyksen harrastuksia.

Vuoden aikana kirjasto järjesti kirjavinkkauksia yhteensä 31 kappaletta, joista kahdeksan kyläkouluilla ja loput yhtenäiskoululla sekä lukiolla. Myös pienluokat saivat omat vinkkauksensa. Vinkkauksilla tavoitettiin yhteensä noin 600 lasta ja nuorta. Vinkkauksista viisi oli nelosluokkalaisille. Tämän luokkasteen vinkkaaminen on vähimmäistavoite jokaiselle lukuvuodelle ja näiltä osin tavoite täyttyi.

Satuhetkiä pidettiin kirjastolla kaksitoista kappaletta, joista yksi oli Leila Sjöblom-Varttilan pitämä nukketatteriesitys. Satuhetkissä oli noin 490 kuulijaa, joista 123 oli nukketatteriesityksissä. Lisäksi Leila kävi esittämässä nukketatteriesityksen Sipilän päiväkodissa valtakunnallisena Kirjaston-päivänä.

Lukulemmikki kävi vuoden aikana kirjastolla yhdeksän kertaa ja lukijoita vuoden aikana oli yhteensä 24.

Yhtenäiskoulussa on kaksi seiskaluokkaa. Oppilaille annettiin kirjastonkäytön opetusta kaksi tuntia luokkaa kohden, yksi koululla ja yksi kirjastossa. Opetusta sai 37 oppilasta. Pyrimme pitämään tämän tason vähimmäisvaatimuksena.

Juhlavuoden tapahtumia oli 23 kappaletta, joista osa järjestettiin yhteistyössä ulkopuolisen tahon kanssa. Tapahtumien kohderyhmät vaihtelivat kirjaimellisesti vauvasta vaariin, joten kaikille oli jotain tarjolla. Tapahtumia olivat mm. Vauvateatteri, Muumi-päivä, nuorten yökirjasto sekä Tiina ja Marko Hautalan kirjailijavierailu. Vauvateatterin ja Muumi-päivän osalta tarkkailimme markkinoinnin kohdistumista. Vauvateatterissa kävijöille annettiin mahdollisuus antaa palautetta markkinoinnin onnistumisesta nettikyselyn kautta. Paikalla oli kuusi aikuista ja seitsemän lasta. Palautekyselyyn tuli kuusi vastausta. Vaikka kyse oli vasta toimintatavan harjoittelusta ja otanta oli pieni, kävi ilmi, että yksi merkittävimmistä tiedonvälityskanavista on edelleen kasvokkain tapahtuva viestintä kirjaston tiskillä. Sosiaalinen media tulee eri kanavineen perässä ja selvästi vähiten tieto saavuttaa asiakkaita nettisivujen kautta. Jopa perinteinen lehti-ilmoitus olisi tehokkaampi. Muumi-päivän osalta kyselyn jakelu oli laajempi, mutta vastauksia tuli vain 12. Kyselyllä on tarkoitus tavoittaa myös heitä, jotka eivät käyneet paikalla. Muutama sellainen myös vastasi. Kehitämme markkinointikyselyä edelleen jatkossa ja otamme sen käyttöön tapahtumissa, joihin se soveltuu.

Tapahtumat onnistuivat varsin hyvin ja niissä kävi vaihtelevasti ihmisiä, osassa runsaastikin, etenkin Muumi-päivässä. Vuoden kohokohta oli kuitenkin 170-vuotisjuhlapäivä marraskuun 15. päivä, jolloin paikalla oli kutsuvieraita ja muuta juhlaväkeä yhteensä noin 200 henkilöä.

Juhlavuoden teemaan kuuluvana toimintana oli myös jakaa kirja 1 vuotta täyttävälle teuvalaiselle. Vuoden aikana luovutettiin 25 kirjaa. Arviolta noin 65 % ikäluokasta on saanut kirjansa. Yhteistyö neuvolan kanssa jatkuu pysyvästi.

Toukokuussa alkanut juhluvuden hanke sai avustusta AVI:lta 14 000 euroa. Hanketyöntekijä Kati Aho aloitti toukokuussa ja työskenteli kuukauden verran ja jatkoi kesän jälkeen elokuussa. Hän suunnitteli kevään ja alkusyksyn aikana hankkeen tarkempaa sisältöä, joka liittyi monipuolisiin lukemisen edistämisen tapoihin. Sopimus oli 22.12.2019 saakka. Pääpaino hankkeessa oli eskareista lukiolaisille suunnatut kirjavinkkaukset ja sanataidepajat.

Edellä mainitut kirjavinkkaukset olivat juhluvuden yksi keskeisimmistä sisällöistä, mutta syyslukukauden aikana kirjasto tarjosi myös sanataidepajoja. Yhteensä näitä toteutettiin yhdeksän kappaletta, joista neljä eskareille. Osallistujia oli noin 160 henkilöä. Peruskoululaisille tarjottu Jyri Paretskoin kirjailijavierailu oli

erittäin onnistunut ja poiki runsaasti lainoja esitysten jälkeen.

Juhlavuoden edistymistä pystyi seuraamaan verkkosivuilta teuva.fi/kirjasto 170. Sivut ovat edelleen luettavissa.

Kirjaston sosiaalisen median kanavista erityisessä tarkkailussa oli instagram. Tavoitteena oli julkaista keskimäärin seitsemän julkaisua viikossa. Varsinaisia seuraajataavoitteita ei asetettu. Tilastopäivänä oli keskiviikko. Kirjaston instagram-tilin olennaiset lähtöarvot olivat 9.1.2019 seuraavat:

- julkaisut 574 kpl

- seuraajat 653 kpl
- tavoitetut tilit viimeisen 7 päivän aikana 335 kpl
- vierailuja profiilissa viimeisen 7 päivä aikana 61 kpl.

Elokuun lopussa 21.8. vastaavat lukemat olivat: julkaisut 855 kpl, seuraajat 721 kpl, tavoitetut tilit viimeisen 7 päivän aikana 597 kpl ja vierailuja profiilissa viimeisen 7 päivä aikana 51 kpl.

Vuoden lopussa (luvut 2.1.2020) julkaisuja oli 1110 kpl, seuraajia 774 kpl.

Tilastoista on huomioitava seuraavaa. Julkaisujen määrä vuoden aikana oli keskimäärin 10,4 julkaisua viikossa eli ylitimme tavoitteemme. Vaikka seuraajatavoitetta ei ollut asetettu, niin seuraajia tuli 121 lisää. Kasvua noin 15 %. Seuraajien määrä ei noussut samassa suhteessa julkaisujen kanssa, mutta seuraajien lisääntyminen oli melko tasaista. Tähän osaltaan varmasti vaikutti päivitysten säännöllisyys. Tavoitetut tilit ja vierailut profiilissa ovat kuitenkin ehkä olennaisempia seurattavia jatkossa. Nyt lukemat ailahtelevat viikosta toiseen, mikä on kenties tyypillistä, mutta keskimäärin tavoitettuja tilejä oli 400-500 viikossa. Tämä on noin 50 tiliä enemmän kuin vuosi sitten. Profiilissa vierailuja oli 50-60 kertaa viikossa. Määrä oli vakio vuoden aikana.

Kirjaston blogin päivitystiheys oli noin yksi kirjoitus kuukaudessa. Muutamana kuukautena ei ollut yhtään kirjoitusta ja lukijoita oli noin 400 kuukaudessa. Kirjoitustiheydellä on suuri vaikutus lukijamäärään. Blogi on jossain määrin työläs väline henkilöstöresurssien pienennyttyä, mutta haluamme silti säilyttää sen yhtenä viestintäkanavana.

Kirjastotilastojen osalta vuosi oli kokonaisuutena positiivinen. Kokonaislainaus oli 66 700 kpl ja nousua oli 2,5 %. Taustalla oli lasten kaunokirjallisuuden (+12 %) ja aikuisten tietokirjallisuuden (+15 %) lainojen voimakas lisääntyminen. Laskussa sen sijaan olivat lievästi lasten tietokirjojen lainaus (-1 %) ja aikuisten kaunokirjallisuuden lainaus (-3,5 %). Kokonaisuudessaan kirjojen lainat nousivat noin 7 000 kappaleella (+7,5 %).

Elokuvien (-23 %) ja musiikin (-3,5 %) lainaus jatkaa trendinomaista laskua, johtuen osin käyttötottumusten muutoksesta ja osin hankintamäärärahojen supistumisesta. Etenkin elokuvien osalta hankinnan supistuminen on vaikuttanut myös lainaukseen negatiivisesti.

Fyysisiä kirjastokäyntejä oli 30 000 ja lainaajia 1400 henkilöä. Määrät pysyivät käytännössä samana kuin vuonna 2018. Verkkokirjastokäynnit nousivat 15 %.

E-kirjojen sekä e-äänikirjojen lainaus on edelleen marginaalista, vaikkakin se on nousussa. Asukasmäärään suhteutettu laskennallinen nousu oli 15 %. Lainamäärä oli kuitenkin alle 800 kpl.

Kirjaston kokoelman suuruus ei juuri muuttunut. Se on noin 81 300 nidettä. Hankintaa tehtiin 2 236 kpl ja poistoja kokoelmasta 2 128 kpl.

2.4.6. Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatuksen alkuvuotta on leimannut lisääntynyt varhaiskasvatuksen tarve, ja siitä johtuvat haasteet hoitopaikkojen riittävyydessä. Hoitopaikkojen määrä väheni jonkin verran loppuvuodesta 2018 eläköitymisten ja yhden ryhmiksen toiminnan loputtua. Työllisyyden parantuminen on näkynyt myös varhaiskasvatuspaikkojen kysynnässä. Keväällä lisääntyntä hoitopaikkojen kysyntää varten keskustan alueelle perustettiin väliaikainen ryhmis, joka toimi kesäkuun loppuun saakka. Loppuvuodesta 2019 perustettiin tilapäinen ryhmis vastaamaan jälleen lisääntyneeseen kysyntään. Ryhmis aloitti toimintansa tammikuussa 2020.

Äystön päiväkodilla on keväällä 2019 toiminut oma ryhmä eskarilaisille ja koululaisille. Ryhmän toiminta jatkuu elokuussa. Perustamalla oma ryhmä eskarilaisille ja koululaisille, on saatu lisäpaikkoja alle kouluikäisten ryhmään.

Lapset keksivät ryhmälle monia erilaisia nimiä, mutta yhdestä nimestä tuli suurin yksimielisyys. Eskarilaisten ja koululaisten ryhmä on jatkossa lasten päätöksellä Lepakot.

Varhaiskasvatusta toteutetaan eri hoitomuodoissa varhaiskasvatuslain puitteissa, noudattaen mm. ryhmäkokosäännöksiä, ja määräyksiä subjektiivisesta oikeudesta varhaiskasvatukseen.

Kaikille lapsille laaditaan varhaiskasvatussuunnitelmat yhteistyössä lapsen huoltajien kanssa. Tarvittaessa varhaiskasvatussuunnitelmia voivat olla laatimassa myös muita lapsen ja perheen kanssa töitä tekeviä ammattilaisia.

Uuden päiväkodin suunnittelu on jatkunut. Henkilökunnalle järjestettiin lokakuun lopussa tilaisuus, jossa piirustukset esiteltiin ja niihin tehtiin vielä pieniä muutoksia tehtyjen ehdotuksien pohjalta.

Liikunnallisen elämäntavan edistämiseksi varhaiskasvatuksessa on saatu hankerahaa Opetus- ja kulttuuriministeriöltä. Avustuksen käyttöaika päättyy 31.3.2020, ja yhteistyökumppanina on Isojoen varhaiskasvatus ja PLU. Hankkeen ”Yhyres liikkeelle!” koulutukset on aloitettu helmikuussa henkilöstölle suunnatulla Ilo kasvaa liikkuen –perehdytyksellä.

Elokuun alussa suunnitelmia on tarkennettu yhteistyössä Isojoen varhaiskasvatuksen kanssa mm. koulutusten ja erilaisten henkilöstölle ja lapsille suunnattujen tilaisuuksien sekä hankkeen kautta hankittavien välineiden osalta.

Hanke on keskittynyt henkilöstön koulutukseen ja liikuntatietoisuuden lisäämiseen. Varhaiskasvatuksen lapsille ja aikuisille on järjestetty kaksi yhteistä liikuntapäivää, laskettelupäivä keväällä ja liikuntatapahtuma urheilukentällä syksyllä. Lisäksi eri yksiköistä on tehty retkiä lähiliikunta-alueille ja liikuntasaleihin.

Terveellisen ruokailun osalta on tehty yhteistyötä ruokapalveluiden kanssa. Lapsille päivän aikana tarjottaviin aterioihin ja niiden sisältöön on kiinnitetty huomiota.

Perälän ryhmiksen väki teki loppuvuodesta retken kylän keskustaan jouluikkunalle. Paljon oli katseltavaa.

Varhaiskasvatuksen tietovarantoon VARDAan on alettu siirtämään tietoa huhtikuussa 2019, ja VARDAn seuraava tiedonsiirto ajoittuu syyskuulle. Lisäksi on valmisteltu tulorekisterin käyttöönottoa varhaiskasvatusmaksuja määriteltäessä.

2.4.7. Liikunta-, nuoriso- ja kulttuuripalvelut

Kulttuuripalvelut on huomionnut Teuva Revyyän yhteydessä Minna-Kaisa Rantalaa Parranpeikolla, mikä on tunnustuspalkinto teuvalaiselle henkilölle tai ryhmälle, joka tuo Teuvaa esille tai saa jotain erityistä Teuvalla aikaiseksi. Minna-Kaisa on tehnyt mittavan työn teatteriharrastuksen eteen ja saanut monen ikäiset harrastuksen pariin.

Kulttuuripalvelut on järjestänyt kokeiluluonteisesti Teakin ruokalassa kerran kuukaudessa kulttuurivartteja, jotka ovat saaneet hyvän suosion ja esiintyjä on riittänyt. Varttien järjestämistä jatkettiin syyskaudellakin.

Lapsille ja nuorille Suupohjan nuorisotoimet ovat järjestäneet perinteiset karaokekilpailut. Finaalissa Isojoella 7 – 9 vuotiaisten sarjassa hopeaa sai teuvalainen tyttö.

Nuorisotila on avoinna 4-6 luokkalaisille tiistaina ja keskiviikkona, uudet ajat ovat saaneet hyvän suosion, menoa ja meininkiä on riittänyt.

Vuonna 2018 uimahallin ja kuntosalin asiakkaiden määrä laski sekä hintojen noston että lastenaltaan vesivahingon vuoksi. Vuoden 2019 alussa toteutettiin valiokunnan ohjauksen mukaisesti tammiale eli kampanja asiakkaiden houkuttelemiseksi. Kampanja, joka kohdistui kuntosalihintoihin, onnistui erittäin hyvin ja tammikuun myynti oli yli kolminkertainen aiemman vuoden tammikuuhun verrattuna. Maaliskuulla kampanjoitiin myös uimalippujen hinnoilla, joka sekin tuotti yli 30% kasvun tuloihin edellisvuoden samaan kuukauteen verrattuna. Uimahallin kävijämäärä nousi vuoteen 2018 verrattuna 2 103 kävijällä. Yhteensä asiakkaita vuonna 2019 kävi 21 659 henkilöä, asiakkaista n. 60 % oli uimareita ja kuntosalikävijöitä loput 40 %.

Vesijuoksuryhmien kävijämäärät miehille ja naisille on vakiintunut. Varttuneen väen kuntosaliryhmät ovat myös hyvin suosittuja, samoin ikäihmiset pitävät kunnostaan huolta vesijumpassa ja omalla uimavuorollaan. Kuntosalille oman avaimen lunastaneita on 164 henkilöä.

Toiminta-avustusten haun alkaessa järjestettiin kunnanhallituksen ohjeistuksen mukaisesti infotilaisuus hakijoille.

Ehkäisevä päihdetyöryhmä on kokoontunut säännöllisesti suunnitellen ja järjestäen tempauksia koululaisille. Päihdetyöryhmä on seudullinen ja siihen kuuluu Teuvalta vapaa-aikasihteeri, kouluterveydenhoitaja ja kuraattori. Yläkoulun oppilaille näytettiin Beautiful boy -elokuva, joka kertoi alkoholisoituneesta nuoresta ja 6 –luokkalaisille pidettiin ehkäisevän päihdetyön Hubu -tunnit.

Pyöräilykausi aloitettiin näyttävästi toritapahtumana yhteistyössä Sydänyhdistyksen kanssa. Esittelyssä olivat mm. talvella kansalaisopiston kurssina rakennetut kinnerit. Citynomadi verkkopalvelulla on innostettu kuntalaisia pyöräilemään ja valokuvaamaan tunnuksella #teuvapp.

Kesäkuun alkupuolella järjestettiin lapsille uimakoulut, johon osallistui yhteensä 143 alakouluikäistä. Uimahallin kävijämäärät kumulatiivisesti laskettuna ovat uintien osalta jo huomattavasti ylittyneet vuoden 2018, eikä kuntosalikävijöissäkään olla enää paljoakaan jäljessä. Tämän vuoden loppuun mennessä kävijämäärä ennuste näyttäisi ylittävän viime vuoden lukemat.

Taidekerho järjestettiin yhteistyössä taideseuran kanssa 10–15 vuotiaille. Kerhossa kokeiltiin eri maalaustekniikoita ja tehtiin paperimassasta astioita. Nuorisotilassa jatkettiin 4-6 luokkalaisten kanssa tiistaisin ja joka toinen maanantai 7-luokkalaisten kanssa ja uuden ohjaajan ohjauksessa.

Ars Nova Botnica järjestettiin poikkeuksellisesti yhtenäiskoulun aulassa, tilaan olivat taiteilijat erittäin tyytyväisiä ja yleisöäkin kävi vähän enemmän kuin aiempina vuosina.

Jyry oli tänä vuonna Kristiinankaupungista kuvataiteilija Natalia Kaleva. Voittajaksi jyry valitsi Tarja Mäenpään työn Lento ja yleisö äänesti suosikikseen Erkki Peltokosken työn Kesämuisto.

Eloystiviikolla oli tapahtumia päivittäin kaikenikäisille ja päänäyttämönä oli tänäkin vuonna kunnantalon puisto. Viikko sai hyvin huomiota lehdenkin kautta, johtuen osittain sauna-ajojen väli vuodesta. Uutena tapahtumana Teuvalla järjestettiin Illallinen Teuvan taivaan alla –tapahtuma, johon ihmiset varasivat pöytäpaikan ja tulivat omien ruokien ja astioiden kanssa ruokailemaan. Musiikista vastasi Essi Simberg + Kvartet.

Toukokuusta elokuun loppuun kestävä postilaatikkopyöräily innostivat edelleen kuntalaisia omaehtoiseen liikumiseen. Suorituksia vihoissa oli 12 188 ja arvonnassa polkupyörän voitti kirkonkylästä Hannu Aro. Tänä vuonna kokeiltiin Citynomadi -mobiilisovellusta, josta sai katsoa postilaatikkojen paikat ja halutessaan ottaa kuvia reitin varrelta, käyttämällä #teuvapp sai kauden päätteeksi pieniä palkintoja. Arvonnat suoritettiin ja palkinnot jaettiin Aktiivinen Teuva –tapahtumassa 5.9.

Elämä Lapselle -konserttimatka tehtiin syyskuulla Helsinkiin, porukan vahvuus oli 40 henkilöä, joista 2 oli matkan ohjaajia.

Jokavuotinen Etelä-Pohjanmaan liiton järjestämä opintomatka kuntien kulttuurivastaaville suuntautui tänä vuonna Satakuntaan. Kahden päivän tiukan aikataulun mukaisesti tutustumiskäynnit tehtiin mm. Satakunnan museoon, Porin lastenkulttuurikeskukseen, Porin taidemuseoon ja paluumatkalla Karvian teatteriyhdistyksen tiloihin, jossa oli kesäteatterin uusi hieno katsomo ja esiintymislava. Matkan kustannukset hoiti Etelä-Pohjanmaan liitto.

Itsenäisyyspäivää juhlittiin tänä vuonna yksipäiväisenä tapahtumasarjana. Kunnan kulttuuripalvelut kustantaa vuosittain sankarihautojen kynttilät, jotka aamuhämärissä sytytettiin partiolaisten avustamana. Sanajumalanpalveluksen jälkeen Orrelassa päiväjuhlassa juhlapuhujana oli liikuntaneuvos, everstiluutnantti evp Esa Haapala.

2.5. Yhdyskuntarakenne

Yhdyskuntarakenteen tavoitteet talousarviossa 2019

Yhdyskuntarakennetoimialan tavoitteena on kunnan kiinteistökannan mitoittaminen tarvetta vastaavaksi. Vajaakäytössä olevien kiinteistöjen käyttöastetta nostetaan tai niistä luovutaan. Tarpeettomista kiinteistöistä luovutaan joko myymällä, purkamalla tai kylmilleen jättämällä.

Toisena tavoitteena on saada yhteistyöyrityksiä ja uusia toimijoita kunnalle ja samalla lisätä tarjoajien määrää ja saada aikaan lisää kilpailua, sekä tutustua teuvalaisten yritysten toimintaan ja sitä kautta kartoittaa yhteistyömahdollisuuksia. Tavoitteena on neljä yritysvierailua vuoden 2019 aikana teuvalaisiin yrityksiin.

Lisäksi tavoitteena on parantaa harrastusmahdollisuuksia lisäämällä uimahallin viihtyvyyttä ja samalla kustannustehokkuutta.

Uusiutuvan energian mahdollisuuksien selvittäminen

Kiinteistöille etsitään kustannussäästöjä myös panostamalla aurinkoenergian lisäämiseen. Bioenergiaa jalostavan yksikön sijoitusmahdollisuuksia selvittävän työryhmän työskentely.

Yhdyskuntarakenteen ja hallinnon yhteistyönä toteutettava omaisuuskartoitus.

Ruoka- ja puhtauspalveluiden tehtävänä on tuottaa asiakaslähtöisiä ja hyvinvointia edistäviä sekä oikein mitoitettuja palveluita.

Kouluruokailussa on tavoitteena saada yläkouluikäisten osallistuminen ruokailuun paranemaan. Pyritään yhteistyössä koulun kanssa kehittämään toimintaa niin, että voimme hakea Kouluruoka-diplomia. Kouluruokadiplomi myönnetään koululle tunnustuksena ravitsemuksellisesti, kasvatuksellisesti ja ekologisesti kestävästä kouluruokailun edistämisestä ja osoitus siitä, että koulussa huolehditaan kouluruokailulle asetettujen ravitsemus-, terveys- ja tapakasvatustavoitteiden toteutumisesta. Tunnustuksen saaminen kertoo myös hyvästä yhteistyöstä eri toimijoiden kesken.

Puhtauspalveluissa tavoitteena on siivottavien kohteiden ja sitä myötä henkilöstön toimenkuvien selkeyttäminen ja oikea resursointi kiinteistöstrategian toteutumisen myötä.

Kolmantena tavoitteena on varmistaa ammatillista osaamista kannustamalla henkilöstöä osallistumaan entistä enemmän koulutukseen.

2.5.1. Yhdyskuntarakenteen hallinto

Yhdyskuntarakennetoimialan talousarvion käyttötalousosan ulkoisten määrärahojen loppusumma on vuonna 2019 yhteensä 4 721 551 euroa. Käyttötalousosan menomäärärahasta oli toteutuma vuonna 2019 yhteensä -5 000 877 euroa (105,9 %).

Yhdyskuntarakenteen vastuualueen ulkoisia tuloja on vuodelle 2019 budjetoitu 2 807 190 euroa. Tulokertymä oli 8 860 790 euroa (101,9 %).

Yhdyskuntarakenteen toimialalla työskenteli 31.12.2019 yhteensä 55 vakituista ja määräaikaista työntekijää ja viranhaltijaa.

Yhdyskuntarakennevaliokunta on ohjannut uuden kiinteistösuunnitelman laadintaa siten, että pääpaino on asunto-osakkeista luopumisessa. Vuoden kahdella ensimmäisellä neljänneksellä on myyty kolme asunto-osaketta, loppuvuoden aikana ei asuntoja saatu myytyä yhtäkään.

Eri kyläyhdistyksille luovutettiin kunnan omistaminen tielanojen hallinta (7 kappaletta). Pölynsidontasuolaa on myyty 41 tiehoitokunnalle.

Talonmiesten ja laitosmiesten päivystysjärjestelmän uudistaminen on tehty ja toteuttaminen alkoi maaliskuussa. Päivystysrinkimuutoksella päästy lähes kokonaan siihen ettei muodostu ylitöitä. Muutoinkin laskutettavuuden tiedot parantuneet kirjausten siirtyessä atk:lle.

Koulutus

Yhdyskuntarakennetoimialan sihteeri on aloittanut toukokuussa HR -asiantuntijan opinnot, jotka kestävät alkuvuoteen 2020. Lisäksi hän on osallistunut toukokuulla Rakentamisen tiedonantovelvollisuus muuttuu, KVTES pähkinänkuoressa ja Yleistyöajan työaika määräykset tutuiksi, sekä Titanian käytön mahdollisuudet työajan suunnittelun välineenä – koulutuksiin, sekä elokuussa VesikantaPlus -koulutukseen. Tiedonantovelvollisuuskoulutuksessa käynyt myös talonrakennusmestari. Kasvinsuojelukoulutuksen suorittanut yksi henkilö, Tieturvakoulutukset kolme henkilöä, Weber sisäilmakoulutus 1 henkilö, kiinteistöjen ylläpidon FCG koulutus 1 henkilö lisäksi 1 henkilö kunnan vastuu kiinteistöjen omistajana koulutukseen Aluepro.

Marraskuun lopulla oli valmiusharjoitus, jonka aiheena oli Teuvalaisten evakuointi Teuvalta ulos sekä Evakuointi sisään eli vastaanottaa muualta tulevaa asukasmassaa ja sijoittaa ihmiset asianmukaisesti.

Tärkein ja suurin investointi eli uuden päiväkodin rakentaminen siirtyi vuodelle 2020.

Elinvoimainen taajama-hanke järjesti Suupohjan kunnissa asukasillat, joissa haettiin ideoita taajamien kehittämiseen. Teuvalla asukasilta järjestettiin 24.1.2019 Teakissa. Työryhmä kokoontui kerran kesäkuun alussa.

Toimiala on osallistunut Kauhajoella pidettyyn Suupohjan alueen teknisten palavereihin, ja yhteistyön kuvioita jatkettu, ja kerrottu meidän tarpeistamme, jotka lähinnä ovat mittaus ja karttapalvelun pitkä puuttuminen. Asian järjestämiseksi hankittiin vuoden lopussa Yhdyskuntatoimialalle GPS mitta ja paikannin laite joka oli varattuna investointilistalla.

YHDYSKUNTARAKENNEPALVELUT KÄYTTÖTALOUS	Tilinpäätös 2018	Budjetti+ muutos	Tilinpäätös 2019	Käyttö- %
TOIMINTATUOTOT	2 872 040	2 807 190	2 860 790	101,90
Sisäiset	2 378 407		2 446 388	
TOIMINTAKULUT	-4 879 598	-4 721 551	-5 000 877	106,60
Sisäiset	-355 287		-340 313	
Tulos	15 562	-1 914 361	-34 013	1,78

2.5.2. Tilahallinto

Vuoden 2019 aikana on tehty runsaasti asuntoihin liittyneitä remontteja. Tämä johtuu todella korkeasta (93 %) vuokrausasteesta. Nousevan Kuohun työterveyshoitotilat on muunneltu heille sopivaksi. Yhtenäiskoululla on Abitti-luokan, kouluterveydenhoidon ja muita ikkunoita parannettu niin vetoisuuden kun äänitekniikan vuoksi.

Uimahallin henkilökunnan tiloihin asennettu uudet kaapistot ja keittiön valmistustiloja on paranneltu tehokkaammiksi ja hygieniatilan normiston mukaisiksi.

Kotihoitopalveluiden mahdollistamiseksi on jatkettu laskutettavia töitä, esimerkiksi esteettömyyden saavuttamiseksi, samaan tahtiin kuin aiempinakin vuosina.

Syreenin vanhan koulun sisäilmaan on tehty huomattavia parannuksia, lisäämällä korvausilmaventtiilit ja huippuimuri on laitettu toimintakuntoon. Liikuntaväline ja tuolivarasto kokonaan pintakäsitelty ja turvavalokeskus uusittu.

Teakille tehtiin laskutuksena vuokralaisille auditoriosta uudet toimistotilat neljä kappaletta.

Vuoden 2019 viimeisellä kolmanneksella on jatkettu huoneistoremontteja kunnan ja vuokratalojen puolella, vuokrausprosentit jatkuneet edelleen todella korkeina.

Niittyseinikin jatkettu vielä myös säilytystilojen lisäämisellä ja ruokailutilan seinän poistolla, lisää avotilaa ja helppohoitaisuutta lisäämällä.

2.5.3. Yleiset alueet

Yksityisteiden talvihoitotöitä ja katujen kunnossapitotöitä on tehty normaaliin tapaan (auraus, lanaus, hiekoitusshiekan poisto yms.). Vuoden 2019 alkutalvella auraukset kertyi 22- 25 kpl. Keskustan alueen talvihoidon alueurakka on kilpailutettu. Urakoitsija on valittu elokuussa. Urakoitsija aloittanut toiminnot kun tilanne vaatii noin lokakuulla.

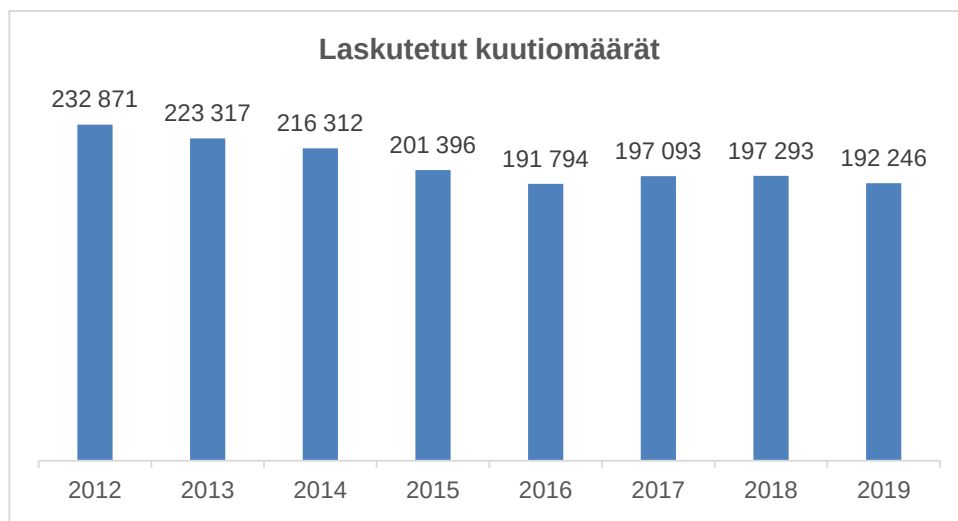
Alkupalvi ei mahdollistanut sääolosuhteiden vuoksi lainkaan urheilupaikoilla latujen ajoa tai jäiden jäädymisiä. Myrskyt aiheuttaneet hiukan raivaustöitä.

Liikennealueiden menot, tulot ja ulkoinen tulos			
	TP 2018	Budjetti	TP 2019
Kulut	-283 497	-286 000	-289 584
Tuotot	1 875	13 000	13 998
	-281 622	-273 000	-275 586
Poistot	-113 457	0	-123 749
	-395 079	-273 000	-399 335

Puustoa on poistettu kunnan omistamilta alueilta puistoista vanhaan malliin. Lisäksi vesakon raivausta on suoritettu eri puolilla keskustaa, Parran reitistöä on raivattu vesakoista paljaaksi noin 5 km matkalta.

Viheralueiden hoitourakka päättyi syksyyn 2019, kilpailutetaan alkuvuoden 2020 alussa viheralueurakoitsija.

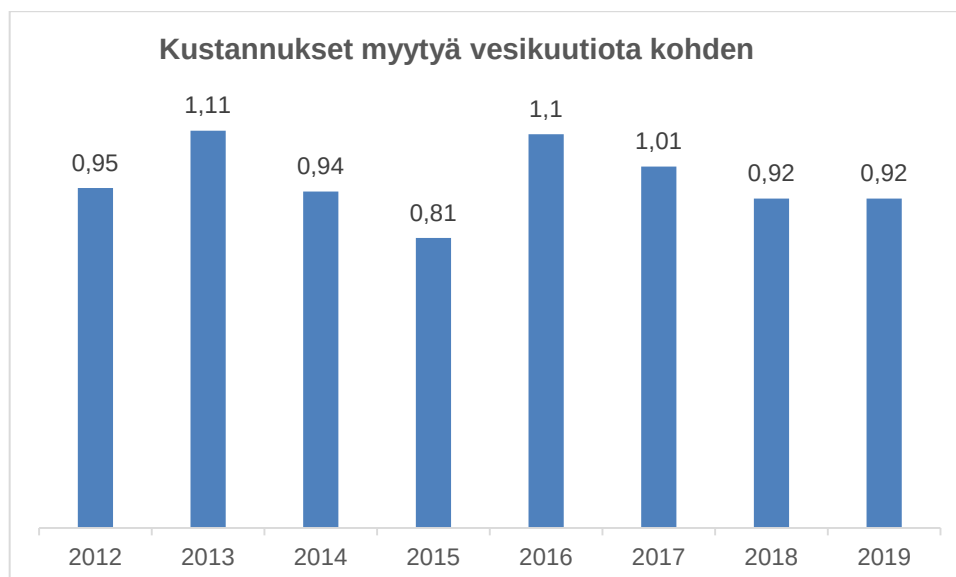
2.5.4. Vesilaitos

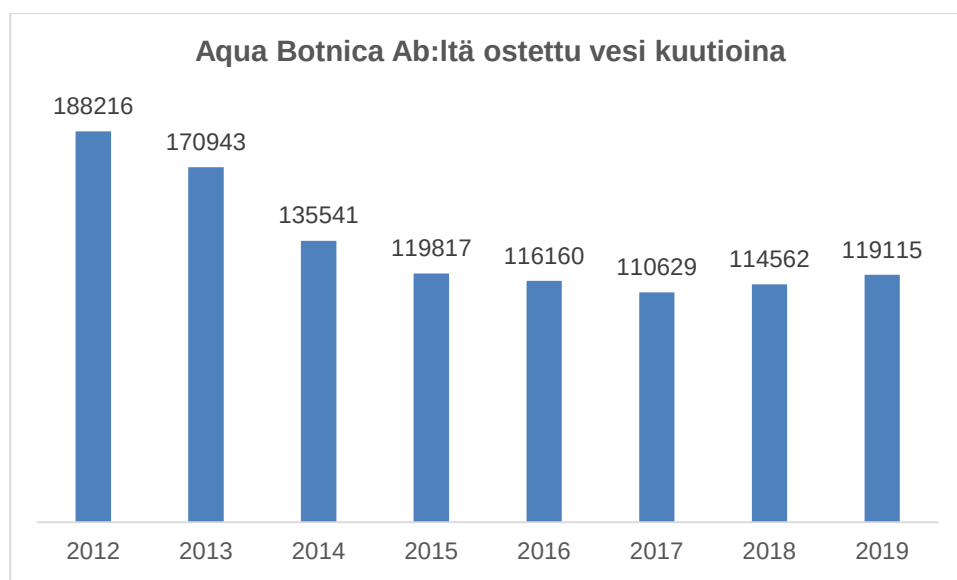
Vesilaitoksen kunnossapitotöitä on tehty.

Teuvan Vesihuoltolaitos on laskuttanut 31.12.2019 mennessä vettä 192 246 m³ (kokonaismyynti vuonna 2018 oli 197 293 m³). Poikkeuksellisen kuiva kesä vuonna 2018 on laskenut pohjavesien pintaa ennätyksellisen alhaalle. Vuoden 2019 kesän vesitilanteeseen vaikuttaa kevään sulamisvedet sekä sademäärät huhti-toukokuussa. Koko kuluneen vuoden 2019 aikana ei merkittäviä häiriöitä ole esiintynyt.

Vesimittareiden lukemien netti-ilmoittamista jatketaan myös vuonna 2020. Ennakkotiedottamiseen panostetaan pari viikkoa ennen lukemien ilmoittamista.

Aqua Botnica Oy solmi uuden vedentoimitussopimuksen Kauhajoen Vesihuolto Oy:n kanssa. Sopimus takaa tukkuveden saannin 40 vuodeksi eteenpäin. Kustannusvaikutus vuonna 2019 on noin 5 000 euroa.

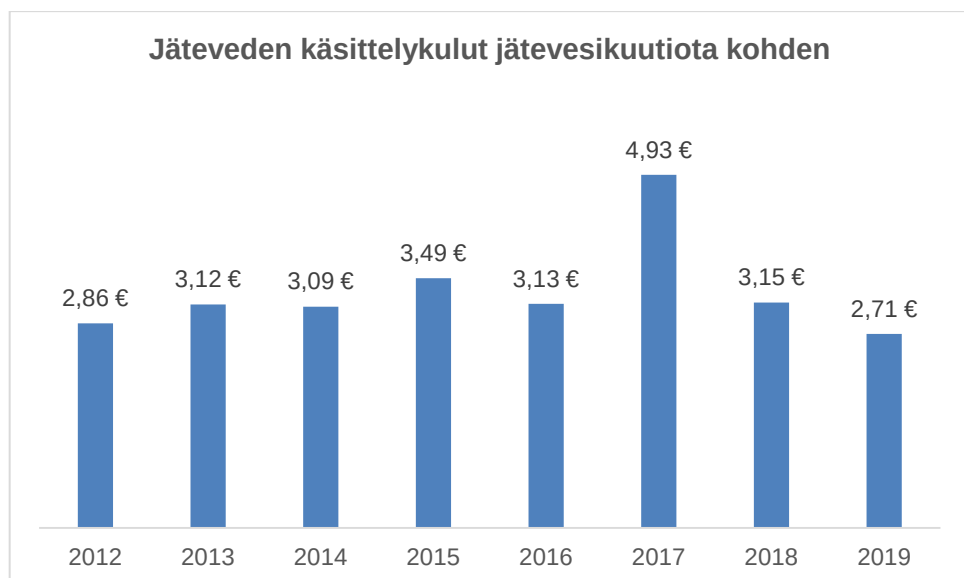
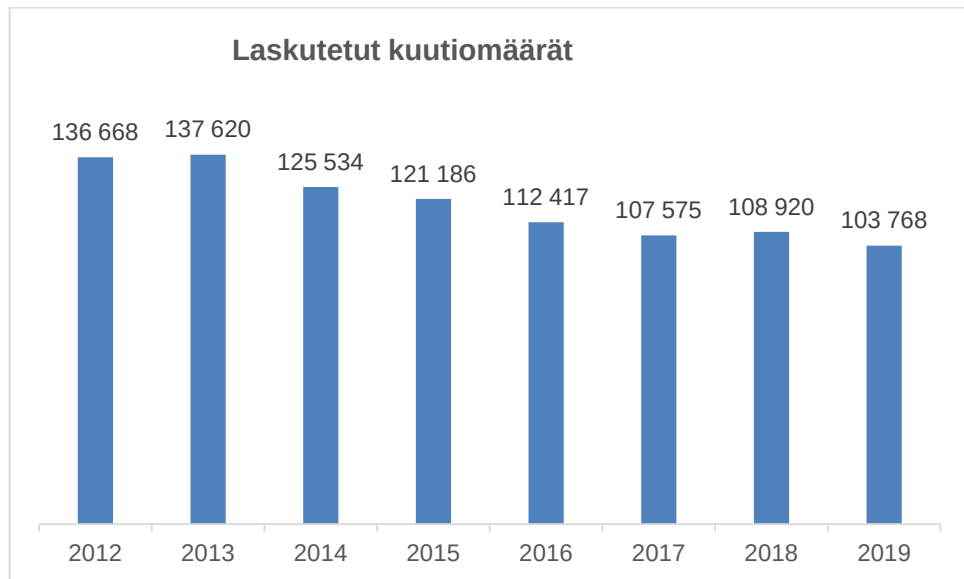
2.5.5. Viemärlaitos

Viemärlaitoksen kunnossapitotöitä on tehty. Viemäriverkoston vuotovesien lisäkartoitus on teetetty konsultilla. Raportti saatiin huhtikuun aikana. Kartoituksen perusteella on onnistuttu saamaan joitain isoja vuotoja pois.

Lossanmäen suunnan runkolinjan kaivojen tiivisteet on vaihdettu. Vuoden aikana jouduttiin avaamaan yksi isompi uretaanista johtunut tukos.

Parran alueen suodatinkentän fosforinpoisto aiheuttaa ongelmia. Vaikka puhdistetussa jätevedessä olevan fosforin määrä täyttää normit ei puhdistustehoprosentti ole riittävä. Ongelmaa pyritään ratkaisemaan vuotovesien poistamisella ja fosforinpoistokemikaalien avulla. Kemikaalin lisäys nosti puhdistusprosentin n .95 % , raja-arvo on 92 %.

Teuvan Vesihuoltolaitos on laskuttanut jätevettä 103 768 m³ / (kokonaismyynti vuonna 2018 oli 108 920 m³).

Turvallisuuspalvelut

Palo- ja pelastustoimi kuuluu Etelä-Pohjanmaan pelastuslaitoksen toimialueeseen.

Turvallisuuspalveluihin kuuluvat palo- ja pelastustoimi, öljyvahinkojen torjunta, väestönsuojelu, ensi-vastetoiminta sekä turvapuhelintehtävät.

Teuvalla toimi edellisvuosien tapaan aktiivinen puolivakinainen palokunta, myös palomieskerho ja palokuntanaiset toimivat aktiivisesti. Palokunnan kiireellisten hälytystehtävien määrä nousi vuoteen 2018 verrattuna.

Kertomusvuonna neuvontaa/valistusta oli kuten aikaisempinakin vuosina yritysten, koulujen ja hoito-laitosten osalta.

Koulutusta järjestettiin:

- kuntalaisille 2 tilaisuus
- yrityksille, kouluille ja hoitolaitoksille 12 tilaisuutta
- palokuntalaisille
 - sammutus, savusukellus, pelastustyö
 - öljyvahinkojen torjunta, ensiapu ja ensivastekurssit
 - hälytysosaston viikkoharjoitukset 31 kertaa
 - nuoriso-osaston viikkoharjoituksia 20 kertaa

Tilastotietoja	2017	2018	2019
Apu naapurikuntiin	3	13	14
Autom. paloilmittimen tarkastus-/varmistustehtävä	9	10	20
Eläimen pelastaminen	2	1	0
Ensivastetehtävä	56	73	53
Ihmisen pelastaminen	2	2	1
Liikenneonnettomuus	15	14	20
Liikennevälinepalo	3	0	3
Vahingontorjuntatehtävä	9	15	26
Maastopalo	3	10	10
Muut tulipalot	1	2	1
Rakennuspalo	4	3	10
Rakennuspalovaara	2	3	4
Tarkastus- ja varmistustehtävä	12	12	8
Virka-apu	8	9	6
Öljyvahinko	1	1	1
Yhteensä	130	168	177
Turvapuhelintehtävä	10	13	15

2.5.6. Ruoka- ja puhtauspalvelut

Ruoka- ja puhtauspalveluiden ulkoisia määrärahoja v. 2019 on budjetoitu 1 578 415 euroa, vuoden loppuun mennessä määrärahoja oli kirjattu käytetyksi 1 648 332 euroa eli 104,4 %. Viime vuoden vastaavat luvut olivat 1 632 395 ja 1 553 744 (95,2 %).

Ulkoisia tuloja v. 2019 on budjetoitu 637 900 e, tulokertymä vuoden lopussa oli 675 766 e eli 105,9%. Vuoden 2018 vastaavat luvut olivat 594 890 e ja 675 417 e (113,5 %). Toiminta on sujunut suurilta osin tavoitteiden mukaisesti.

Puhtauspalveluissa siivottavia tiloja v. 2019 oli n. 22 000 m², siivousaikana n. 25 000 h/v. Uutena kohteena aloitettiin Teakin tilojen siivous vuoden alussa 2019. Puhtauspalveluissa on pyritty mitoitus- mukaiseen toimintaan. Toimintaa on kuitenkin hankaloittanut useat pitkät sairauslomat.

Ruokapalveluissa on tarkasteltu varsinkin koulu- ja varhaiskasvatuksen aamupala-, välipala ja lounas- ruokalistoja sekä elintarvikkeiden välitystuotelistoja tavoitteena yhä terveellisemmät valinnat. Myös henkilöstölounastarjoilussa suositaan yhä enemmän esim. kasviksia. Elintarvikehankintamme perustuvat ravitsemussuosituksiin, tietoon ruoan alkuperästä, kotimaisuuteen sekä lähituotteiden suosimiseen hankintasäännösten puitteissa.

Botniarosk on aloittanut biojätepilotin Teuvalla taloyhtiöissä. Kunnan valmistuskeittiöt osallistuvat pilotointiin.

Lapsille ja nuorille ruokaa valmistettiin Yhtenäiskoulun keittiössä ja Sipilän päiväkodin keittiössä yhteensä n. 147 200 aterialla v. 2019.

Terveyskeskuksen ravintokeskuksessa tuotettiin yhteensä 95 145 ateriasuoritetta. Ravintokeskuksen tulokertymä ei ole ollut tavoitteiden mukainen johtuen suurelta osin LLKY:n toiminnan supistuksista kesän aikana.

Teakin keittiön valmistusmäärä oli n. 55 000 ateriasuoritteiksi muutettuna. Lisääntynyt ruokailijamäärä vaikutti sekä tulojen että menojen nousuun.

Ruoka- ja puhtauspalveluissa työskentelee yhteensä 35 henkilöä, joista kolme työskentelee osa-aikaisesti, kaksi on määräaikaisella työsopimuksella (osa-aikaisia) ja yksi työllistämistuella. Nuoria palkattiin kesätyöntekijöiksi eri toimipisteisiin yhteensä 6 henkilöä. Siivoukseen 3 henkilöä ja keittiötoihin 3 henkilöä. Kuntouttavassa työtoiminnassa ja työkokeilussa on vuoden mittaan ollut useita henkilöitä Yhteistyö ammatillisten oppilaitosten kanssa on tiivistä, opiskelijat suorittavat harjoittelu jaksoja toimipaikoissa säännöllisesti.

Vakinaisesta henkilöstöstä on siirtynyt v. 2019 eläkkeelle 1 henkilöä siivouksesta. Puhtauspalveluista täytettiin sisäisesti 2 tointa ja ruokapalveluissa 3.

Puhdistusaineet ja tarvikkeet hankimme Etelä-Pohjanmaan Sairaanhoidopiirin hankintarenkaan kautta, uusi hankintakausi alkoi keväällä 2019. Suupohjan hankintarenkaan elintarvikkeiden hankintasopimus perunan ja vihannesten osalta päättyi v. 2019 lopussa, tällä kertaa oli Teuvan vuoro vastata hankintaprosessista. Uudet sopimukset astuvat voimaan v. 2020 alusta.

Valmistetut ateriasuoritteet eri yksiköissä sekä siivouspinta-ala:

	Koulu- ja päiväkot	Ravintokeskus	Teakin keittiö		Siivousala m2
2017	133 000	111 200	35 500	2017	17 900
2018	143 000	98 950	52 000	2018	17 850
2019	147 200	95 100	55 000	2019	22 050

2.5.7. Jätelautakunta

Suupohjan jätelautakunta on kahdeksan kunnan yhteinen lautakunta, jonka vastuulla ovat jätehuoltoon liittyvät viranomaistehtävät jäsenkuntien alueella. Vastuukuntana toimii Teuva. Jätelautakunta vastaa ja päättää toimialueellaan asioista, jotka jätelain mukaan on säädetty kunnan hoidettavaksi.

Suupohjan jätelautakunta on kokoontunut vuoden 2019 aikana kaksi kertaa ja käsiteltäviä asioita on ollut 8. Iltakoulua jätelautakunnalle on pidetty vuoden aikana kerran.

Jätehuoltokentässä on koettu alueella erimielisyyksiä ja vastuiden hajanaisuus on aiheuttanut päätöksentekoon vaikeuksia. Tilanteen selkeyttämiseksi on järjestetty yhteistyössä vastuukunnan kanssa alkuvuonna 2019 Kuntavastuullisen jätehuollon toimijat kiertotalouden edistäjinä -tilaisuus. Tämän tilaisuuden pohjalta jäteasiamies ja Botniaroskin toimitusjohtaja järjestivät vielä yhteiskokouksen alueen kunnanjohtajille, jätelautakunnalle ja Botniaroskin hallitukselle.

Jätehuoltomääräyksiä on uudistettu vuoden 2019 aikana. Määräyksiä on tehty yhteistyössä jäteyhtiön, kuntien, kuntien ympäristönsuojeluviranomaisten, kiinteän jätteen jätteenkuljetusyritysten ja jätehuoltoviranomaisen kanssa. Uudistetut määräykset tulevat voimaan 1.3.2020. Biojätteen erilliskeräyk-

sen aloittamiselle asetettiin siirtymäaika, jonka mukaan erilliskeräys tulee aloittaa viimeistään 1.5.2024. Jätelain uudistus on käynnissä ja on todennäköistä, että kansalliseen lainsäädäntöön tuleva siirtymäaika on ristiriidassa lautakunnan päätöksen kanssa.

Yhteisen jäteastian käyttäjiä on lähestytty kirjeitse ja päivitetty jätteenkuljetusrekisteriin käyttäjätietoja.

Kiinteän jätteen kuljetusyrittäjiä on ohjeistettu pakkausjätteiden kuljetustietojen toimittamisessa jätehuoltoviranomaiselle. Tietojen toimittaminen on lakisääteinen velvollisuus.

JÄTELAUTAKUNTA KÄYTTÖTALOUS	Tilinpäätös 2018	Budjetti+ muutos	Tilinpäätös 2019	Käyttö- %
TOIMINTATUOTOT	52 111	64 153	44 407	69,20
Sisäiset tuotot				
TOIMINTAKULUT	-51 962	-64 153	-45 563	71,00
Sisäiset kulut	-149		-421	
Tulos	0	0	-1 576	

2.5.8. Viranomaislautakunta

Vuoden 2009 alusta lukien Teuvan kunnan rakennusvalvonnan viranomaistehtävistä ja maa-aineslupa-asioista on vastannut rakennuslautakunta. 1.6.2017 lähtien näistä tehtävistä on vastannut viranomaislautakunta.

2019 Viranomaislautakunta on kokoontunut kaksi kertaa (3.4. ja 11.9.) ja käsitellyt 20 asiakokonaisuutta.

VIRANOMAISLAUTAKUNTA KÄYTTÖTALOUS	Tilinpäätös 2018	Budjetti+ muutos	Tilinpäätös 2019	Käyttö- %
TOIMINTATUOTOT	35 964	40 000	28 915	72,30
Sisäiset tuotot				
TOIMINTAKULUT	-93 616	-108 000	-74 311	68,80
Sisäiset kulut	-4 626		-54	
Tulos	-62 278	-68 000	-45 450	66,84

2.5.9 Rakennusvalvonta

Rakennusvalvontaakin työllistäneet tilusjärjestelyt ovat loppusuoralla ja tehostavat etenkin maatilojen toimintaa. Kunta luovutti maanmittauslaitoksen pyynnöstä tilusjärjestelyyn 3,4 hehtaarin pellon vaihtomaaksi kirkonkylästä. Tilusjärjestelyssä mukana olleen Äystön asuntoalueen uusi raja on merkitty maastoon, ja uusi rajaoja on kaivettu. Lisäalueen kaavoitus aloitetaan kun saadaan uusien rajapyykkien koordinaatit. Rajat ja omistajat eivät ole vielä muuttuneet maanmittauslaitoksen järjestelmään. Äystön uudesta asuntoalueesta (tila 846–407-68-3) saadaan tilusvaihdolla muodoltaan järkevämpi ja tehokkaampi; alueelle voidaan kaavoittaa ainakin kaksi tonttia enemmän, tienteko tulee edullisemmaksi, sekä lisäksi pohjoisosaan jää yhtenäinen metsäalue viheralueeksi ja/vaihtomaaksi. Tila hie-
man pienenee siten, että vuokrattava peltoala pienenee 4,02 ha:sta 3,51 ha:iin.

Megatuuli Oy on ilmoittanut, että Saunamaan tuulivoimahankkeesta on tehty investointipäätös ja rakentaminen alkaa heti. Vestaksen V150 voimaloita on tulossa Teuvan puolelle viisi ja Kurikan puolelle kolme. Teiden tekeminen on aloitettu.

EPV-Tuulivoima Oy:n hakemuksesta Paskoonharjulla on pidetty yksityistietoimitus, jonka tarkoituksena oli tutkia ja ratkaista tuulivoimapuiston rakentamista varten tarpeellisten uusien tieoikeuksien perustaminen tai vanhojen tieoikeuksien levittäminen riittävän leveiksi.

RAKENNUSLUVAT, rakennustarkastajan ja viranomaislautakunnan myöntämät (ei sis. toimenlupia eikä -lmoituksia)

UUDISRAKENNUKSET	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Käyttötarkoitus								
Asuinrakennukset yht.	8	2	2	2	2	1	1	-
- erilliset pientalot	8	2	2	2	2	1	1	-
- rivi- ja ketjutilat	-	-	-	-	-	-	-	-
-asuinkeuhustalit	-	-	-	-	-	-	-	-
Vapaa-ajan rakennukset	1	1	-	-	2	5	2	1
Liikerakennukset	-	-	-	-	-	-	-	-
Toimistorakennukset	-	-	-	-	1	2	-	1
Liikenteen rakennukset	-	-	-	-	-	-	-	-
Hoitoalan rakennukset	-	1	-	1	-	1	-	-
Kokoonlumisrakennukset	-	-	-	-	-	-	-	-
Opetusrakennukset	-	-	1	-	-	-	-	-
Teollisuusrakennukset	-	-	-	4	1	2	-	1
Varastorakennukset	2	1	-	1	2	1	1	-
Maatalousrakennukset	6	10	5	2	3	4	8	2
Muut rakennukset	30	21	26	16	15	33	28	17
Yhteensä	47	36	34	26	26	50	40	22

LAAJ. JA MUUTOSTYÖT	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Käyttötarkoitus								
Asuinrakennukset yht.	4	1	1	1	3	1	3	5
- erilliset pientalot	4	1	1	1	3	1	3	5
- rivi- ja ketjutilat	-	-	-	-	-	-	-	-
-asuinkeuhustalit	-	-	-	-	-	-	-	-
Vapaa-ajan rakennukset	-	-	-	-	1	-	-	-
Liikerakennukset	1	-	-	-	-	-	-	-
Toimistorakennukset	1	-	-	-	-	-	-	-
Liikenteen rakennukset	-	-	-	-	-	-	-	-
Hoitoalan rakennukset	-	1	1	-	-	-	-	-
Kokoonlumisrakennukset	-	-	-	-	-	-	-	-
Opetusrakennukset	1	-	1	-	-	-	-	-
Teollisuusrakennukset	2	2	2	1	-	1	-	3
Varastorakennukset	-	-	1	-	-	1	-	1
Maatalousrakennukset	3	3	2	1	1	1	1	3
Muut rakennukset	2	5	2	1	-	1	1	3
Yhteensä	14	12	10	5	5	6	5	15

Toimenpideluvat
(muuntamaita, jätevesijärjestelmiä, katoksia, erilaisia muutoksia)

40 121 54 7

Toimenpideilmoitukset, purku ja maisematyö
(ilmoitusmenettelyllä esim. pienet varastot/ladot)

19 17 12 20

Tuulivoimalat, isot
- Horonkylään entisen paikalle uusi lupa 2019

29 - - - 1

Maa-ainesluvat
(maa-aineslupien myöntäminen ja valvonta on siirtynyt 1.7.2016 alkaen Ilky:n ympäristötarkastajalle)

- 2 1 2 -

3. Tilinpäätöslaskelmat

TULOSLASKELMA	1.1. - 31.12.2019	1.1. - 31.12.2018
TOIMINTATUOTOT		
Myyntituotot	1 628 827,70	1 594 641,76
Maksutuotot	465 717,36	460 036,92
Tuet ja avustukset	219 126,84	229 035,13
Muut toimintatuotot	1 722 923,19	1 729 379,51
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	4 036 595,09	4 013 093,32
TOIMINTAKULUT		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-6 966 715,17	-6 873 097,64
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-1 875 083,42	-1 867 976,67
Muut henkilösivukulut	-312 422,45	-303 372,10
Henkilösivukulut yhteensä	-2 187 505,87	-2 171 348,77
Henkilöstökulut yhteensä	-9 154 221,04	-9 044 446,41
Palvelujen ostot	-25 010 941,98	-24 500 297,42
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 641 255,72	-1 634 202,94
Avustukset	-361 002,89	-456 020,35
Muut toimintakulut	-769 592,92	-701 511,73
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-36 937 014,55	-36 336 478,85
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-32 900 419,46	-32 323 385,53
Verotulot	16 590 981,84	15 797 232,23
Valtionosuudet	18 471 023,00	18 020 568,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	39 595,48	37 471,79
Muut rahoitustuotot	74 471,81	75 624,66
Korkokulut	-187 106,72	-203 240,71
Muut rahoituskulut	-2 027,84	-4 186,99
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-75 067,27	-94 331,25
VUOSIKATE	2 086 518,11	1 400 083,45
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 404 807,82	-1 394 159,98
Kertaluonteiset poistot	-87 875,11	
Arvonalentumiset	-1 177,32	
Poistot ja arvonalentumiset	-1 493 860,25	-1 394 159,98
TILIKAUDEN TULOS	592 657,86	5 923,47

RAHOITUSLASKELMA**2019****2018****Toiminnan rahavirta**

Vuosikate

2 086 518,11

1 400 083,45

Tulorahoituksen korjauserä

27 905,68

23 446,88

Toiminnan rahavirta yhteensä

2 114 423,79

1 423 530,33

Investointien rahavirta

Investointimenot

-153 831,30

-774 638,02

Rahoitusosuudet investointimenoihin

5 975,00

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot

118 951,00

65 377,42

Investointien rahavirta yhteensä

-28 905,30

-709 260,60

Toiminnan ja investointien rahavirta yhteensä

2 085 518,49

714 269,73

Rahoituksen rahavirta

Antolainauksen muutokset

Antolainasaamisten vähennys

128 333,34

171 666,67

Antolainauksen muutokset yhteensä

128 333,34

171 666,67

Lainakannan muutokset

Pitkäaikaisten lainojen vähennys

-4 610 620,00

-1 836 215,00

Lyhytaikaisten lainojen muutos

3 050 000,00

-300 000,00

Lainakannan muutokset yhteensä

-1 560 620,00

-2 136 215,00

Muut maksuvalmiuden muutokset

Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset

127 641,61

-1 556,09

Vaihto-omaisuuden muutos

-99,28

2 771,99

Saamisten muutos

190 366,09

414 529,72

Korottomien velkojen muutos

-395 210,53

664 981,81

Muut maksuvalmiuden muutokset yhteensä

-77 302,11

1 080 727,43

Rahoituksen rahavirta

-1 509 588,77

-883 820,90

Rahavarojen muutos

575 929,72

-169 551,17

Rahavarat 31.12.

1 141 044,42

565 114,70

Rahavarat 1.1.

565 114,70

734 665,87

Rahavarojen muutos yhteensä

575 929,72

-169 551,17

TASE		
VASTAAVAA	2019	2018
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	6 126,27	9 322,59
Muut pitkävaikutteiset menot	14 715,38	18 472,46
Aineettomat hyödykkeet	20 841,65	27 795,05
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	2 700 207,72	2 724 745,08
Rakennukset	17 966 861,73	19 317 581,52
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 043 738,99	2 242 386,18
Koneet ja kalusto	20 575,02	39 933,06
Muut aineelliset hyödykkeet	30 660,54	30 660,54
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		
Keskeneräiset hankinnat	25 324,84	85 837,84
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	25 324,84	85 837,84
Aineelliset hyödykkeet	22 787 368,84	24 441 144,22
 Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet		
Osakkeet ja osuudet tytäryhteisöissä	5 954 524,44	5 954 524,44
Kuntayhtymäosuudet	3 119 550,07	3 085 206,07
Osakkeet ja osuudet osak.ja omist.yht.	2 152 086,99	2 275 583,63
Osakkeet ja osuudet	11 226 161,50	11 315 314,14
Muut lainasaamiset	2 774 157,98	2 902 491,32
Sijoitukset yhteensä	14 000 319,48	14 217 805,46
PYSYVÄT VASTAAVAT	36 808 529,97	38 686 744,73
 TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Lahjoitusrahastojen varat	134 537,44	145 755,35
Muut toimeksiantojen varat	21 844,21	24 472,57
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	156 381,65	170 227,92
 VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus	56 040,63	55 941,35
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Lainasaamiset	4 238 781,00	4 411 333,00
Muut saamiset	0,00	225 004,00
Pitkäaikaiset saamiset	4 238 781,00	4 636 337,00
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	966 487,57	785 586,31
Lainasaamiset	172 552,00	146 102,00
Muut saamiset	323 267,09	292 354,26
Siirtosaamiset	78 027,40	109 101,58
Lyhytaikaiset saamiset	1 540 334,06	1 333 144,15
Saamiset yhteensä	5 779 115,06	5 969 481,15
Rahat ja pankkisaamiset	1 141 044,42	565 114,70
VAIHTUVAT VASTAAVAT	6 976 200,11	6 590 537,20
 VASTAAVAA YHTEENSÄ	43 941 111,73	45 447 509,85

VASTATTAVAA	2019	2018
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	22 881 274,85	22 881 274,85
Edellisten tilikausien yli/alijäämä	-5 281 809,18	-5 030 711,86
Tilikauden yli-/alijäämä	592 657,86	5 923,47
OMA PÄÄOMA	18 192 123,53	17 856 486,46
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Lahjoitusrahastojen pääomat	399 707,92	283 284,22
Muut toimeksiantojen pääomat	21 844,21	24 472,57
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	421 552,13	307 756,79
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	15 283 850,00	19 262 870,00
Pitkäaikainen	15 283 850,00	19 262 870,00
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	6 502 820,00	4 084 420,00
Ostovelat	2 138 194,99	1 773 061,73
Muut velat	206 127,99	224 329,76
Siirtovelat	1 196 443,09	1 938 585,11
Lyhytaikainen	10 043 586,07	8 020 396,60
VIERAS PÄÄOMA	25 327 436,07	27 283 266,60
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	43 941 111,73	45 447 509,85

4. Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseessa hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen hankintamenon tai sitä alemman todennäköisen hankintameno- tai todennäköisen luovutushinnan määräisenä.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Aikaisempien tilikausien virheiden korjaus

Valtuusto päätti 2.3.2020 § 4 Terveystalo-hankkeen 257 020,79 euron suunnittelukustannusten alaskirjauksen hammashoitolan rakennukseen oikaisten Edellisten tilikausien yli-/alijäämää.

VESIHUOLTO

TULOSLASKELMA 2019

19.2.2020

	2019	Vesilaitos		Viemärlaitos		2018	Vesilaitos		Viemärlaitos	
		ulkoiset	sisäiset	ulkoiset	sisäiset		ulkoiset	sisäiset	ulkoiset	sisäiset
LIIKEVAIHTO										
Vesimaksut	194 883,32	181 490,11	13 393,21			241 733,12	226 834,19	14 898,93		
Vesi perusmaksut	85 321,63	76 081,48	9 240,15			86 092,81	76 694,31	9 398,50		
Jätevesimaksut	267 253,98			231 926,22	35 327,76	240 675,47			203 025,39	37 650,08
Jätevesi perusmaksut	76 748,88			64 289,43	12 459,45	67 135,53			54 572,32	12 563,21
Sakokaivolietteen käsittelymaksu	0,00			0,00		0,00			0,00	
Liittymismaksutuotot	0,00	0,00		0,00		7 904,00	0,00		7 904,00	
Muut maksutuotot	4 194,33	2 230,59		1 963,74		10 302,23	545,00		9 757,23	
Kanto- ja perimispalkkiot	2 889,00	2 889,00				2 422,00	2 422,00			
Tulot yht.	631 291,14	262 691,18	22 633,36	298 179,39	47 787,21	656 265,16	306 495,50	24 297,43	275 258,94	50 213,29
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN										
MUIDEN PALVELUJEN OSTO										
Ostot tilikaudella	-177 844,27	-34 127,96	-33,18	-143 681,66	-1,47	-180 240,95	-30 590,86	-110,20	-149 492,49	-47,40
AINEET JA TARVIKKEET										
Ostot tilikaudella	-76 822,19	-63 708,30		-13 113,89		-69 640,38	-56 007,88		-13 632,50	
MUUT SISÄISET PALVELUT	-5 276,53		-5 276,53			-2,19		-2,19		
VARASTON MUUTOS	99,28	-2 394,64		2 493,92		-9 401,99	-6 758,58		-2 643,41	
VUOKRAMENOT	0,00					0,00				
HENKILÖSTÖMENOT										
Palkat	-57 207,21	-40 432,22		-16 774,99		-107 391,03	-53 269,14		-54 121,89	
Sosiaalivakuutusmaksut	-19 994,57	-13 510,18		-6 484,39		-28 875,92	-15 237,38		-13 638,54	
Menot yht.	-337 045,49	-154 173,30	-5 309,71	-177 561,01	-1,47	-395 552,46	-161 863,84	-112,39	-233 528,83	-47,40
Netto	294 245,65	108 517,88	17 323,65	120 618,38	47 785,74	260 712,70	144 631,66	24 185,04	41 730,11	50 165,89
Poistot	-120 656,97	-17 048,46		-103 608,51		-128 587,28	-18 889,80		-109 697,48	
Liikeliijäämä	173 588,68	91 469,42	17 323,65	17 009,87	47 785,74	132 125,42	125 741,86	24 185,04	-67 967,37	50 165,89
Rahoitustuotot ja -kulut	1 464,27					1 359,86				
Korkokulut, lainat Suup. Op										
Viivästyskorot (+/-)		1 464,27					1 359,86			
Tilikauden alijäämä/ylijäämä	175 052,95	92 933,69	17 323,65	17 009,87	47 785,74	133 485,28	127 101,72	24 185,04	-67 967,37	50 165,89

Rahoituslaskelma

Vesihuolto 2019

	1.1. - 31.12.2019		1.1.-31.12.2018	
Tulorahoitus				
Tulos	175 052,95		133 485,28	
Poistot ja arvonalentumiset	120 656,97		128 587,28	
Rahoitustuotot ja -kulut				
Muut tulorahoituksen korjauserät				
		295 709,92		262 072,56
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-11 663,48		-31 524,21	
Rahoitusosuudet invest.men.				
Pysyvien vastaavien hyöd .luovutustulot				
		-11 663,48		-31 524,21
Toiminnan ja investointien rahavirta		284 046,44		230 548,35
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaam. lisäykset				
Antolainasaam. vähennykset				
Lainakannan muutokset				
Lyhytaikaisten lainojen lisäys				
Lyhytaikaisten lainojen vähennys				0,00
Oman pääoman muutokset				
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja po. muut.				
Pitkäaikaisten saamisten muutos				
Vaihto-omaisuuden muutos	-99,28		9 401,99	
Saamisten muutos	-19 094,71		-45 290,55	
Korottomien velkojen muutos	30 597,98	11 403,99	-20 146,01	-56 034,57
Rahoituksen rahavirta		11 403,99		-56 034,57
Vaikutus kunnan kassavaroihin		295 450,43		174 513,78

TEUVAN KUNTA, VESIHUOLTOLAITOS
TASE 31.12.2019

VASTAAVAA 31.12.2019

PYSYVÄT VASTAAVAT

Aineettomat hyödykkeet

Aineelliset hyödykkeet

Maa-alueet

Kiinteät rakenteet ja laitteet

Rakenteet

Koneet ja laitteet

Keskeneräiset

VAIHTUVAT VASTAAVAT

Vaihto-omaisuus

Aineet ja tarvikkeet

Vesihuoltolaitoksen varasto

Saami-
set

Lyhytaikaiset saamiset

Myyntisaamiset

Yhdystilisaatava

	31.12.2019	31.12.2019	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2018	31.12.2018
			1 104 054,05			1 213 047,54
		15 073,00			15 073,00	
		1 088 981,05			1 197 974,54	
	1 075 795,58			1 142 773,51		
	13 185,47			15 190,25		
	0,00			40 010,78		
			49 326,53			49 227,25
		49 326,53			49 227,25	
			1 252 038,59			937 493,45
		238 740,85			219 646,14	
		1 013 297,74			717 847,31	
			2 405 419,17			2 199 768,24

VASTATTAVAA 31.12.2019

OMA PÄÄOMA

Peruspääoma

Edellisten tilikausien ylijäämä

Tilikauden ylijäämä

POISTOERO JA VARAUKSET

Poistoero

Vapaaehtoiset varaukset

VIERAS PÄÄOMA

Pitkäaikainen

Lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta

Lyhytaikainen

Lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta

Ostovelat

	31.12.2019	31.12.2019	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2018	31.12.2018
			2 350 669,72			2 175 616,77
		1 265 563,36			1 265 563,36	
		910 053,41			776 568,13	
		175 052,95			133 485,28	
			54 749,45			24 151,47
		0,00			0,00	
		54 749,45			24 151,47	
	54 749,45			24 151,47		
			2 405 419,17			2 199 768,24

TEUVAN KUNTA TILINPÄÄTÖS 2019
LIITETIEDOT

TULOSLASKELMAA KOSKEVIA LIITETIETOJA

TOIMINTATUOTOT TEHTÄVÄALUEITTAIN

	2019	2018
Hallinto	559 220,97	551 166,05
Hyvinvointipalvelut	616 584,59	589 887,75
Yhdyskuntarakenne	2 860 789,53	2 872 039,52
<i>Toimintatuotot yhteensä</i>	<i>4 036 595,09</i>	<i>4 013 093,32</i>

VEROTULOJEN ERITTELY

	2019	2018
Kunnan tulovero	14 563 887,13	13 849 312,65
Osuus yhteisöveron tuotosta	922 926,76	857 432,33
Kiinteistövero	1 104 167,95	1 090 487,25
<i>Verotulot yhteensä</i>	<i>16 590 981,84</i>	<i>15 797 232,23</i>

VALTIONOSUUKSIEN ERITTELY

	2019	2018
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	17 997 606,00	18 404 516,00
Siitä verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	5 070 960,00	4 950 776,00
Opetus -ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-464 203,00	-383 948,00
Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus	710 000,00	
Verotulomenetyksen kompensatio	227 620,00	
<i>Valtionosuudet yhteensä</i>	<i>18 471 023,00</i>	<i>18 020 568,00</i>

PALVELUJEN OSTOJEN ERITTELY

	2019	2018
Asiakaspalvelujen ostot	22 034 839,82	21 708 991,72
Muiden palvelujen ostot	2 976 102,16	2 791 305,70
<i>Kunnan palvelujen ostot yhteensä</i>	<i>25 010 941,98</i>	<i>24 500 297,42</i>

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista
Poistosuunnitelma 1.1.2019 alkaen

Pääomaryhmä	Poistoaika/ Poistopros	Poistomenetelmä
Hallinto- ja laitosrakennukset	30 v.	tasapoisto
Asuinrakennukset	30 v.	tasapoisto
Tehdas- ja tuotantorakennukset	20 v.	tasapoisto
Vapaa-ajanrakennukset	20 v.	tasapoisto
Kaukolämpökeskus	10 %	menojäännöspoisto
Kaukolämpöverkosto	12 %	menojäännöspoisto
Huippu- ja varalämpökeskus	10 %	menojäännöspoisto
Vesilaitos, maa- ja vesirakenteet	10 %	menojäännöspoisto
Viemärilaitos, maa- ja vesirakenteet	10 %	menojäännöspoisto
Liikennealueet, maarakenteet	15 %	menojäännöspoisto
Puistoalueet, maarakenteet	15 %	menojäännöspoisto
Urheilualueet, maarakenteet	15 %	menojäännöspoisto
Tievalaistus maarakenteet	15 %	menojäännöspoisto
Kaukolämpölaitos, koneet ja kalusto	20 %	menojäännöspoisto
Vesilaitos, kiinteät koneet ja laitteet	20 %	menojäännöspoisto
Viemärilaitos, kiinteät koneet ja laitteet	20 %	menojäännöspoisto
Koneet ja kalusto	3 v.	tasapoisto
Tietoliikenneohjelmat	3 v.	tasapoisto
Muut pitkävaikutteiset menot	5 v.	tasapoisto

PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSVOITOT JA -TAPPIOT

	2019	2018
Muut toimintatuotot		
Maa-alueiden luovutusvoitot	18 813,64	8 423,05
Muut luovutusvoitot		7 177,42
<i>Luovutusvoitot yhteensä</i>	<i>18 813,64</i>	<i>15 600,47</i>
Muut toimintakulut		
Maa-alueiden luovutustappiot	4 500,00	20 301,98
Muut luovutustappiot	42 219,32	18 745,37
<i>Luovutustappiot yhteensä</i>	<i>46 719,32</i>	<i>39 047,35</i>

OSINKOTUOTTOJEN JA PERUSPÄÄOMAN KORKOTUOTTOJEN ERITTELY

	2019	2018
Osinkotuotot muista yhteisöistä	10 832,00	9 368,00
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	16 674,00	16 674,00
<i>Yhteensä</i>	<i>27 506,00</i>	<i>26 042,00</i>

TEUVAN KUNTA TILINPÄÄTÖS 2019

Aineettomat hyödykkeet

	Ohjelmistot	Muut pitkä- vaikutteiset menot	Aineettomat hyödykkeet yht
Hankintameno 1.1.2019	9 322,59	18 472,46	27 795,05
Lisäykset tilikaudella			0,00
Hankintameno 31.12.2019	9 322,59	18 472,46	27 795,05
Sumu-poistot tilikaudelta	3 196,32	3 757,08	6 953,40
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	6 126,27	14 715,38	20 841,65

Aineelliset hyödykkeet

	Maa- ja vesi- alueet	Rakennukset	Kiinteät raken- teet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Arvo- ja taide- esineet	Keskener. hankinnat	Aineelliset hyödykkeet yht.
Hankintameno 1.1.2019	2 724 745,08	19 317 581,52	2 242 386,18	39 933,06	30 660,54	85 837,84	24 441 144,22
Lisäykset tilikaudella		64 663,28	29 499,18			25 324,84	119 487,30
Rahoitusosuudet tilikaudella		5 975,00					5 975,00
Vähennykset tilikaudella	24 537,36						24 537,36
Siirrot erien välillä			40 010,78			-40 010,78	0,00
Hankintameno 31.12.2019	2 700 207,72	19 376 269,80	2 311 896,14	39 933,06	30 660,54	71 151,90	24 530 119,16
Tilikauden sumu-poistot		1 110 339,23	268 157,15	19 358,04			1 397 854,42
Tilikauden lisäpoistot		42 048,05				45 827,06	87 875,11
Arvonlennukset/lisäpoistot		257 020,79					257 020,79
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	2 700 207,72	17 966 861,73	2 043 738,99	20 575,02	30 660,54	25 324,84	22 787 368,84

Tilikauden lisäpoistot/arvonlennukset

Lehtiharjun kiinteistö+varasto 37 653,90

Liikennealue Antinkaari 45 827,06

Yhtenäiskoulu väliaik.tila 4 394,15

kirjattu Lisäpois-
toihin

Hammashoitola

257 020,79 kirjattu Edell. tilik. Yli-/alijäämään

Sijoitukset

	Osakkeet ja osuudet tytäryhteisöt	kuntayhtymät	osakkuusyht.	muut os.	Yhteensä	Jvk-,muut laina- ja muut saamiset	tytäryhteisöt	osakkuusyht.	muut yhteisöt	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2019	5 954 524,44	3 085 206,07	1 972 460,85	303 122,78	11 315 314,14		1 574 209,43	252 281,89	1 076 000,00	2 902 491,32
Lisäykset tilikaudella		34 344,00			34 344,00					0,00
Vähennykset tilikaudella			42 593,97	79 725,35	122 319,32		79 666,67		48 666,67	128 333,34
Arvonlennukset				1 177,32	1 177,32					
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	5 954 524,44	3 119 550,07	1 929 866,88	222 220,11	11 226 161,50		1 494 542,76	252 281,89	1 027 333,33	2 774 157,98

Arvonlennus

Länsi-Suomen Luontomatkailu Oy:n osakkeiden alaskirjaus

VAIHTUVAT VASTAAVAT

Saamiset	2019	2018
Pitkäaikaiset saamiset		
Lainasaamiset muilta	4 238 781,00	4 411 333,00
Muut saamiset		
Valtionosuussaamiset		225 004,00
<i>Pitkäaikaiset saamiset yhteensä</i>	<i>4 238 781,00</i>	<i>4 636 337,00</i>
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset		
Tytäryhteisöiltä	210 059,85	183 884,26
Kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä	211 098,04	156 934,75
Osakkuusyhteisöiltä	4 198,95	3 977,18
Muilta	541 130,73	440 790,12
Myyntisaamiset yhteensä	966 487,57	785 586,31
Lainasaamiset		
Lainasaamiset muilta	172 552,00	146 102,00
Muut saamiset		
Valtionosuussaamiset	229 565,00	225 004,00
Kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä	29 407,62	64 502,68
Muut saamiset	64 294,47	2 847,58
Muut saamiset yhteensä	323 267,09	292 354,26
<i>Lyhytaikaiset saamiset yhteensä</i>	<i>1 462 306,66</i>	<i>1 224 042,57</i>
Siirtosaamiset		
Siirtyvät korot tytäryhteisöiltä	2 722,22	2 819,44
Siirtosaamiset muilta	75 305,18	106 282,14
<i>Siirtosaamiset yhteensä</i>	<i>78 027,40</i>	<i>109 101,58</i>
<i>Saamiset yhteensä</i>	<i>5 779 115,06</i>	<i>5 969 481,15</i>
<i>Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät</i>	2019	2018
Kelan korvaus työterveyshuollosta	41 777,08	42 328,13
Ely-keskus tuet ja avustukset	15 589,57	52 525,29
Siirtyvät korot	2 722,22	2 819,44
Muut saamiset	17 938,53	11 428,72
<i>Siirtosaamiset yhteensä</i>	<i>78 027,40</i>	<i>109 101,58</i>

TILINPÄÄTÖS 2019**TASEEN VASTATTAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT****OMAN PÄÄOMAN ERITTELY**

	2019	2018
Peruspääoma 1.1.	22 881 274,85	22 881 274,85
Lisäykset		
Vähennykset		
Peruspääoma 31.12.	22 881 274,85	22 881 274,85
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 1.1.	-5 030 711,76	-5 771 116,45
Tilikauden 2018 ylijäämä	5 923,47	740 404,69
Hammashoitolan arvonalennus /lisäpoisto	-257 020,79	
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	-5 281 809,08	-5 030 711,76
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	592 657,86	5 923,47
<i>Oma pääoma yhteensä</i>	<i>18 192 123,63</i>	<i>17 856 486,56</i>

PITKÄAIKAISET VELAT

	2019	2018
Pitkäaikaiseen vieraaseen pääomaan kuuluvat velat,		
jotka erääntyvät 1.1.2024/1.1.2023 tai sen jälkeen		
Lainat rahoitus-ja vakuutuslaitoksilta	9 721 141,40	10 605 390,00

VIERAS PÄÄOMA

	2019	2018
Lyhytaikainen		
Ostovelat		
Ostovelat tytäryhteisöille	55 658,18	67 361,88
Ostovelat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä	25 485,93	98 343,95
Ostovelat osakkuus- sekä muille omistusyhteisöille	59 256,23	60 338,11
Ostovelat muille	1 997 794,65	1 547 017,79
<i>Ostovelat yhteensä</i>	<i>2 138 194,99</i>	<i>1 705 699,85</i>

Sekkitililimiitti

	2019	2018
Luotollisen sekkitilin limiitti	1 000 000,00	1 000 000,00
-siitä käyttämättä oleva määrä	1 000 000,00	1 000 000,00

Muiden velkojen erittely

	2019	2018
Muut velat		
Arvonlisävero		15 219,48
Ennakonpidätysvelka	140 952,29	161 086,05
Sosiaaliturvamaksuvelka	4 471,32	5 730,04
Vuokravakuudet	20 452,93	23 002,93
Lukion oppikirjapankki	13 440,62	11 986,88
Muut velat	7 304,38	7 304,38
<i>Muut velat yhteensä</i>	<i>206 127,99</i>	<i>224 329,76</i>

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät	2019	2018
Lyhytaikaiset siirtovelat		
Lomapalkkavelan ja henkilösivukulujen jaksotukset	886 480,15	784 430,12
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset		23 435,97
Korkojaksotukset	43 446,93	50 062,48
Valtionosuus/opetus-ja kulttuuri		24 840,00
Henkilöstön vakuutusmaksut	205 786,38	169 812,24
Kauhajoen kaupunki/Ilky:n lisälasku	54 473,06	9 038,00
Verohallinto/joulukuun verotilitys		831 226,52
Teuvan Vuokratalot Oy, purkuavustus		44 000,00
Muut siirtovelat	6 256,57	1 739,78
<i>Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä</i>	<i>1 196 443,09</i>	<i>1 938 585,11</i>

TILINPÄÄTÖS 2019**Taseeseen sisällyttömät vastuusitoumukset ja vastuut****Vuokravastuut**

	2019	2018
Toimitilojen vuokravastuut	161 505,03	159 996,99
Koneiden ja laitteiden vuokravastuut	33 424,51	45 939,23
Vuokravastuu yhteensä	194 929,54	205 936,22
Siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	179 185,22	178 675,94

Vastuusitoumukset

Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta	2019	2018
Alkuperäinen pääoma	2 247 868,38	2 247 868,38
Jäljellä oleva pääoma	229 088,90	267 270,72
Takaukset muiden puolesta		
Alkuperäinen pääoma	2 359 054,70	2 359 054,70
Jäljellä oleva pääoma	1 607 047,63	1 594 878,00

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista

	2019	2018
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	31 052 679,00	30 080 334,00
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.	0,00	0,00
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	20 431,00	19 325,00

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

	2019	2018
Arvonlisäveron palautusvastuu	1 053 848,24	1 318 254,55

TILINPÄÄTÖS 2019

Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot

Henkilöstön lukumäärä 31.12.	2019	2018
Hallinto	5	6
Hyvinvointipalvelut	172	174
Yhdyskuntarakenne	55	57
<i>Yhteensä</i>	<i>232</i>	<i>237</i>

Henkilöstökulut

	2019	2018
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan		
Palkat ja palkkiot	7 059 678,59	6 954 845,85
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	1 875 083,42	1 867 976,67
Muut henkilösivukulut	312 422,45	303 372,10
Henkilöstökorvaukset ja muut korjauserät	-92 963,42	-81 748,21
<i>Yhteensä tuloslaskelman mukaan</i>	<i>9 154 221,04</i>	<i>9 044 446,41</i>
Henkilöstökuluja aktivoitu käyttöomaisuuteen	7 878,14	39 798,91
<i>Henkilöstökulut yhteensä</i>	<i>9 162 099,18</i>	<i>9 084 245,32</i>

Luottamushenkilön palkkioista perityt ja

tilitetyt luottamushenkilömaksut	2019	2018
Teuvan Kokoomus ry	2 572,81	3 580,02
Keskusta Teuvan Kunnallisjärjestö	3 202,22	3 686,37
Teuvan Sosiaalidemokraatit r.y.	426,75	508,80
Teuvan Perussuomalaiset r.y.	378,00	328,50
<i>Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä</i>	<i>6 579,78</i>	<i>8 103,69</i>

Tilintarkastajan palkkiot

	2019	2018
KPMG Julkishallinnon Palvelut Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	6 656,60	2 350,50
Tarkastuslautakunnan sihteerin palkkiot	3 757,80	657,24
Muut palkkiot	750,00	
<i>Palkkiot yhteensä</i>	<i>11 164,40</i>	<i>3 007,74</i>

Kunnan ja sen intressitahoihin kuuluvien väliset liiketoimet

Teuvan kunnan antolaina kokonaan omistamalleen tytäryhteisölle:

Teuvan Vuokratalot Oy:lle yhteensä 60 376,10 euroa. Lainaa ei lyhennetä, korkoa peritään 4 %.

Vapaa-ajankeskus Parra, kunnan osakkuusyhteisö, lainasaaminen 252 281,89 euroa, ei peritä korkoa/lyhennyksiä.

5. Konsernitilinpäätös

Teuvan kuntakonsernin rakenne

Teuvan kuntakonsernin rakenne ilmenee liitteenä olevasta konsernikaaviosta. Konsernitilinpäätöksessä konserniyhteisöt on käsitelty seuraavasti:

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty:

tytäryhteisöt	7
kiint.- ja asuntoyhtiöt	5
muut yhtiöt	2
kuntayhtymät	7
osakkuusyhteisöt	6
Yhteensä	20

Konsernin omavaraisuusprosentti on 28,48 % prosenttia (29,53 % vuonna 2018).

Tunnusluku mittaa konsernin vakavaraisuutta, alijäämäisen tuloksen sietokykyä ja konsernin kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä.

Konsernin suhteellinen velkaantuneisuus oli 51,25 % (52,45 % vuonna 2018).

Tunnusluku kertoo kuinka paljon konsernin käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun.

Konsernin velat ja vastuut käyttötuloista oli 53,34 % (58,62 % vuonna 2018).

Tunnusluku kertoo kuinka paljon konsernin käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun silloin, kun vieraaseen pääoman rinnastetaan myös vuokravastuut.

Konsernin kertynyt alijäämä on – 7 915 158 euroa (-6 692 783 euroa vuonna 2018).

Konsernin lainakanta 31.12. on 30,5 milj. euroa (31,20 milj. euroa vuonna 2018).

Konsernin lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoiduilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla.

Konsernin lainat euroa/asukas ovat 6 011 euroa (6 055 euroa vuonna 2018).

Asukaskohtainen lainamäärä lasketaan jakamalla konsernin lainakanta tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä. Kunnan asukasmäärä oli 5 074 asukasta.

Lainasaamiset 31.12. olivat 1,29 milj. euroa. (1,34 milj. euroa vuonna 2018).

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

Teuvan Vuokratalot Oy

Teuvan Vuokratalot Oy:n vuoden 2019 tavoitteeksi asetettiin, että vuokra-asuntojen käyttöaste pysyisi 91% tasolla, jolla budjettikin oli laadittu, sekä Teuvan Sadon purettava kohde saadaan poistettua ja maisemoitua.

Vuokra-asuntomarkkinoilla Teuvan Vuokratalot Oy:n kysyntä on ollut koko vuoden 2019 todella hyvällä tasolla. Kokonaiskäyttöaste vuoden 2019 osalta oli 92,5 %, joka kertoo, että tavoite ylitettiin vuoden 2019 osalta jonkun verran. Vuonna 2019 saavutettiin positiivinen 52 531 euron tulos. Vuoden aikana uusittiin asuntoja paljon aikaisempaa enemmän, korjauksiin käytettiin liikevaihdosta 19 % eli noin 117 tuhatta euroa. Kulunut vuosi meni muutenkin hyvin, yhtiö pystyi hoitamaan Valtiokonttorin lainat ja korot täysimääräisesti. Lyhytaikainen velka kuntaan kasvoi, mutta siihen suurin vaikutus on kunnan purkuavustus 44 tuhatta euroa, joka oli edellytys pääomistajalle, että se maksaa sovitellun loppuerän purettavan Teuvan Sadon lainasta pois.

Käyttöaste nousi koko vuoden 2019 tammikuun 90 prosentista aina joulukuun 94 % saakka. Yhtiö teki vuoteen 2018 verrattuna vielä pienen kasvun vuokrausprosentin suhteen. Yhtiön tulos oli 2018 nollatulos, eli kasvu vuodentakaisesta oli hyvä, vuotta rasitti kuitenkin iso 34 800 euron purkutyö.

Vuosi 2019 toi tullessaan myös murheen Teuvan Kartanon osalta, käyttöveden kiertoputki vuoti yläpohjaan ja remonttikulut nousivat huomattavan suuriksi putkitöiden osalta, uusittaessa ullakolle iso määrä putkistoa. Asuntojen kysyntä pysynyt vilkkaana tuulivoimarakentamisen myötä.

Kiinteistö Oy Teuvan Kafiaari

Kafiaarin kiinteistöstä ja alueesta on pyritty muodostamaan teollisuuspuistomainen kokonaisuus, jossa voi sijaita monenlaisia, toistensa toimintaa täydentäviä yrityksiä. Kiinteistö Oy Teuvan Kafiaarin ylläpitoa ja kehittämistä on toteutettu mainittujen tavoitteiden mukaisesti.

Merkittävin asia Kafiaarin vuoden 2019 aikana oli kiinteistön sähköpääkeskuksen kompensointipariston uusiminen, hinnaltaan noin 7 500 euroa. Rikkinainen kompensointiparisto ehti lisätä Carunan loistehomaksua 10 850 euroa, yhteensä tuon hajonneen kompensointipariston vaikutus oli 18850 euroa.

Laajennuksen suunnittelua on toteutettu luonnosten ja budjetointi tarjouspyyntökyselyjen muodossa. Tämä laajennus on toteutuskelpoinen vuoden 2020 aikana.

Kiinteistöyhtiön talous on pysynyt vakaana. Vuoden 2019 tilinpäätös osoittaa yhtiölle -16 886 euron tappiota, tappio johtuu tuosta kompensointipariston hajoamisesta.

Kiinteistön käyttöaste on pysynyt vakiona vuoden 2019 aikana. Vapaata teollisuustilaa ei ollut yhtään vuoden 2019 lopussa. Vuoden 2019 aikana tehtiin Kafiaarille viiden vuoden investointi- ja kehityssuunnitelma, joka on kokonaisarvoltaan 1 270 000 euroa. Se pitää sisällään vesikattojen uudistukset, lattioiden oikaisuvalut ja piha-alueen massanvaihdot asfaltointineen sekä tuon 2020 aikana tehtävän laajennuksen.

TEAK Oy

Teak Oy kiinteistön toiminta on kokonaan uusi tilinpäätösyksikkö, toiminta muuttunut 2018 vuodesta täysin erilaiseksi, siksi ei lainkaan vertailua vuoteen 2018.

Teakin uusi hallitus astunut voimaan alkukevästä 2019 ja on keskittynyt luomaan uudelle kiinteistöyhtiölle tulevaisuuteen strategian joka ohjaa toimintaa kiinteistön kehitykseen toimijoille vuokraamiseen sekä elinkeinojen edistämiseen. Strategia saatiin valmiiksi juuri ennen vuoden 2019 loppua jolloin avattiin Teakin toimitusjohtajan paikka, joka tulee olemaan suurimmalta osin kuitenkin Teuvan

kunnan elinkeinojohtaja. Teak Oy:n tiloissa tehty mittavat määrät tilamuutoksia koko käydyn vuoden 2019 aikana, useita uusia vuokrasopimuksia tehty ja muutokset jatkuu koko ajan siten että Teuvan eläinlääkäri aloittaa vastaanottonsa Teakin tiloissa arviolta maaliskuu 2020 puolivälin paikkeilla. Lisäksi lämpökäsittely julkisivu käsiteltiin kesän aikana huoltotyönä.

Toimitilakulut poistoinen ovat niin suuret että vuokratulot ja käyttökorvaukset eivät vielä riitä tekemään positiivista tulosta, lisäksi yhtiön taloutta tulee rasittamaan vuosittain eläkemenoperusteiset Keva maksut opetustoiminnan ajalta joita ei saa poistetuksi mitenkään, näiden maksujen suuruus noin- 38 667 euroa. Vuositulos vuoden 2019 jää lukemaan -280 tuhatta euroa.

Teuvan Kaukolämpö Oy

Teuvan Kaukolämpö Oy:n omistaa 100 % Teuvan Kunta.

Teuvan Kaukolämpö Oy:n hallituksen puheenjohtajana toimii Arto Heinola ja hallituksen jäsenenä Jarkko Birling ja Hannu Liukkonen. Hallituksen varajäsen on Sakari Varala. Toimitusjohtajana toimii Juhana Korpikoski.

Omistajaohjauksen pyrkimyksenä on, että Teuvan Kaukolämpö Oy tuottaa asiakkailleen lämpöenergiaa toimintavarmasti ja kustannustehokkaasti.

Tähän tavoitteeseen pyrittiin vuonna 2019 uudistamalla kaukolämpöverkoston ja tiedottamalla asiakkaille heidän heikosti toimivista lämmönvaihtimista, jos näissä havaittiin poikkeamia normaaliin arvoihin etäluentajärjestelmässä. Lämmönvaihtimien huolloilla ja korjauksilla pyrittiin saamaan kaukolämpöverkoston paluulämpötila mahdollisimman alhaiseksi ja tätä kautta vähentämään hukkalämpöä.

Myös asiakaskäyntejä tehtiin mahdollisimman paljon tuoden lämpöyhtiötä tutuksi asiakkaille ja kuulemaan onko asiakkailla kaikki hyvin kaukolämmön suhteen. Myös asiakkaalle kerrottiin, mistä huoltoa voi ongelmatilanteissa saada.

Myös päivystyksen opastuksella ja koulutuksella sekä käyttämällä ainoastaan paikallisia puhtaita kotimaisia biopolttoaineita on suuri merkitys koko toiminnan toimivuuteen. Poltettavat polttoaineet lämpölaitoksella ovat palaturve ja puhdas metsähake sekä varapolttoaineena kevyt polttoöljy. M-Partnesilla polttoaineena on pelletti ja varapolttoaineena kevyt polttoöljy.

Vuonna 2019 on yhtiö pystynyt toteuttamaan omistajaohjauksen vaatimusten mukaisesti.

Teuvan Kaukolämpö Oy:n tekemät investoinnit vuonna 2019:

- KPA 4 MW –kattilan savukaasupuhaltimen vaihto uuteen
- kaukolämpöverkoston DN100 – DN80 ja DN50 uusiminen n. 500 m Alangon liiketalon ja As Oy Ilmarinkujan väliseltä osuudelta
- M-Partnersin hallin lämmitys muutettu kevytöljystä pellettilämmitykseen

Teuvan Kaukolämpö Oy:n tekemät korjaukset ja muut työt vuonna 2019:

- kaukolämpöverkoston vuotokorjaukset
- polttoainekuljettimien korjauksia kesähuollon yhteydessä
- kolmen talonmiehen koulutus päivystysrinkiin kaukolämpöyhtiön osalta

2019 Tuotanto:

- tuotettu energia 19 GWh
- asiakkaille tuotettu energia 15 GWh

Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat periaatteet

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki tytäryhteisöt sekä kuntayhtymät omistussuuden mukaisesti. Osakkuusyhteisöistä on yhdistelty tilikauden tulos ja omanpääoman muutos omistussuuden mukaisesti.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu. Kuntayhtymien osuus omistussuuden mukaan.

Sisäiset liiketapahtumat

Konserniyhteisöjen väliset sisäiset tuotot ja kulut sekä keskinäiset saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Konsernin sisäiset kiinteistöverot on eliminoitu.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Kiinteistötytäryhteisöjen pysyvien vastaavien poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvojen ero on kirjattu tytäryhteisön oman pääoman eriä Tilikauden ylijäämä (alijäämä) tai Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) vastaan.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset on jaettu konsernituloslaskelmassa laskennallisten verojen muutokseen ja tilikauden yli- tai alijäämään sekä konsernitaseessa omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan.

Edellisen tilikauden vertailukelpoisuus

Teak Oy teki pysyvien vastaavien rakennuksiin 1 100 000 euron arvonalennuksen. Suomen Yrittäjäopistosta tuli Teak Oy:n 25 % omistussuudella konsernin osakkuusyhteisö. Konsernin osuus tilikauden tappiosta n. 116 000 euroa. Näillä suuri vaikutus konsernin tilikauden alijäämään. Teak Oy luovutti koulutusliiketoimintansa Suomen Yrittäjäopistolle. Toimintatuottojen erittelyssä muutos Opetus- ja kulttuuripalvelujen tuotoista Yhdyskuntapalvelujen tuottoihin.

Kunta teki hammashoitolan rakennukseen n. -257 000 euron oikaisukirjauksen Edellisten tilikausien yli-/alijäämään. Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri maksoi kunnille ylijäämän palautuksia ja korjasi aikaisempiin tilikausiin kohdistuvaa lomapalkkavelkaa oikaisemalla Edellisten tilikausien yli-/alijäämää. Suupohjan koulutus Ky oikaisi aikaisemmalla tilikaudella tapahtuneen osakkeen myynnin. As Oy Kaupanmäen osakkeiden myynti pienensi osuuden 25 %:iin, samoin As Oy Nousevan Kuohun omistussuus laski pari prosenttia Taseen vertailuvuoden tietoja ei ole muutettu.

TEUVAN KUNTAKONSERNI

Teuvan kunta

Tytäryhteisöt (omistus 100 %)

Asunto Oy Tanulanrivi	Asunto Oy Horonrivi	Asunto Oy Norinrivi	Teuvan Vuokratalot Oy	Kiinteistö Oy Teuvan Kafi- aari	Teuvan Kau- kolämpö Oy	Teak Oy
--------------------------	------------------------	------------------------	-----------------------------	---------------------------------------	---------------------------	---------

Osakkuusyhteisöt

Vapaa-ajankes- kus Parra Oy, omistus 37,6%	Aqua Botnica Oy, omistus 31,5 %	Asunto Oy Teuvan Nou- seva Kuuhu, omistus 46 %	Asunto Oy Kaupanmäki, omistus 25 %	Suupohjan Seutupalvelu- keskus Oy, omistus 27,5 %	SYO Suomen Yrittä- jäopisto, omistus 25 %
--	---------------------------------------	---	--	--	--

Kuntayhtymäosakkuudet

Suupohjan elinkeinotoimen ky	Etelä-Pohjanmaan sairaanhoidopiiri ky	Eskoon sosiaalipal- velujen ky	Seinäjoen koulutus- kuntayhtymä	Suupohjan koulu- tus- kuntayhtymä	Etelä-Pohjan- maan liitto ky	Suupohjan peruspalvelu- liikelaitos- kuntayhtymä
------------------------------------	---	--------------------------------------	---------------------------------------	---	---------------------------------	---

Lisäksi Teuvan kunta omistaa 13,5 %:n osuuden Suupohjan kahdeksan kunnan yhteisestä jätehuolto-yhtiöstä Oy Botniarosk Ab:sta sekä 17,8 %:n osuuden Suupohjan Seutuverkko Oy:stä.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEEN SISÄLTÄVÄT YHTEISÖT 2019

Tytäryhteisöt	Omistus- osuus %	Tilik. voitto/ tappio, euro	Konsernin osuus, euro	Oma pääoma euro	Konsernin osuus, euro	Vieras pääoma, euro	Konsernin osuus, euro
Teuvan Vuokratalot Oy	100	52 531	52 531	468 975	468 975	1 960 575	1 960 575
Teak Oy	100	-1 289 806	-1 289 806	3 955 973	3 955 973	56 140	56 140
Asunto Oy Tanulanrivi	100	797	797	199 876	199 876	229	229
Asunto Oy Horonrivi	100	14	14	178 724	178 724	1 739	1 739
Asunto Oy Norinrivi	100	19	19	94 845	94 845	9 121	9 121
Kiinteistö Oy Teuvan Kafiaari	100	-16 886	-16 886	695 255	695 255	38 846	38 846
Teuvan Kaukolämpö Oy	100	2 393	2 393	1 667 214	1 667 214	1 608 614	1 608 614
Kuntayhtymät							
Eskoon sosiaalipalvelujen ky	2,772	-755 914	-20 954	6 318 637	175 153	29 244 384	810 654
Etelä-Pohjanmaan liitto ky	3,255	235 136	7 654	1 955 885	63 664	582 573	18 963
Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin ky	2,964	-3 373 533	-99 992	54 185 934	1 606 071	234 477 447	6 949 912
Seinäjoen koulutuskuntayhtymä	0,140	-365 286	-511	64 851 324	90 792	36 564 431	51 190
Suupohjan elinkeinotoimen ky	25,660	88 226	22 639	558 033	143 191	1 237 893	317 643
Suupohjan koulutuskuntayhtymä	16,917	-302 174	-51 119	4 656 107	787 674	8 223 491	1 391 168
Suupohjan peruspalveluliikelaitosky	24,948	0	0	1 448 860	361 462	13 091 088	3 265 965
Osakkuusyhteisöt							
Vapaa-ajankeskus Parra, Teuva	37,6	8 736	3 285	357 859	134 555	357 782	134 526
Aqua Botnica, Närpiö	31,5	-96	-30	3 441 238	1 083 990	1 831 420	576 897
As. Oy Teuvan Nouseva Kuuhu, Teuva	46	9 983	4 592	2 046 236	941 269	14 167	6 517
Asunto Oy Kaupanmäki	25	8	2	175 261	43 815	690	172
Suupohjan Seutupalvelukeskus Oy	27,5	-32	-9	239 109	65 755	511 765	140 735
Suomen Yrittäjäopisto	25	-465 573	-116 393	1 663 609	415 902	1 178 450	294 613

KONSERNITULOSLASKELMA

	1.1.-31.12.2019	1.1.-31.12.2018
Toimintatuotot	41 688 705	42 173 033
Toimintakulut	-74 081 395	-75 197 891
Osuus osakk.yht. voitosta/tappiosta	-106 010	26 810
Toimintakate	-32 498 700	-32 998 047
Verotulot	16 555 803	15 743 713
Valtionosuudet	19 423 584	20 142 901
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	26 390	30 440
Muut rahoitustuotot	90 460	84 433
Korkokulut	-280 298	-314 742
Muut rahoituskulut	-31 424	-35 223
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-194 872	-235 092
Vuosikate	3 285 815	2 653 475
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 765 575	-2 902 930
Kertaluonteiset poistot	-87 875	-16 391
Arvonalentumiset	-1 229 182	-3466
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-4 082 633	-2 922 787
Satunnaiset tuotot ja kulut		
Satunnaiset tuotot		152 589
Satunnaiset kulut	-25 056	
Satunnaiset tuotot ja kulut yhteensä	-25 056	152 589
Tilikauden tulos	-821 873	-116 724
Tilinpäätössiirrot	-68	-6 848
Tilikauden verot	-13 416	
Laskennalliset verot	10 216	-2 731
Vähemmistöosuudet	8 490	-1 701
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-816 651	-128 004
KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT:		
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	56,27 %	56,08 %
Vuosikate/Poistot, %	80,48 %	90,79 %
Vuosikate, €/asukas	647,58	514,64
Asukasmäärä	5074	5156

KONSERNIRAHJOITUSLASKELMA 1.1.-31.12.2019

	2019	2018
<i>Toiminnan ja investointien rahavirta</i>		
Toiminnan rahavirta	3 384 122	3 056 333
Vuosikate	3 285 815	2 653 475
Tulorahoituksen korjauserät	111 736	402 858
Tilikauden verot	-13 430	
Investoinnit	-2 413 399	-3 274 534
Investointimenot	-2 840 040	-3 342 269
Rahoitusosuudet investointeihin	13 519	784
Pys. vastaavien hyödykk. luovutustulot	413 122	66 950
Varsinaisen toiminnan ja investointien rahavirta	970 723	-218 202
<i>Rahoituksen rahavirta</i>		
Antolainauksen muutokset	52 171	35 787
Antolainasaamisten vähennykset	52 171	35 787
Lainakannan muutokset	-822 725	-783 770
Pitkäaikaisten lainojen lisäykset	1 190 987	1 783 853
Pitkäaikaisten lainojen vähennykset	-5 368 408	-2 263 521
Lyhytaikaisten lainojen muutos	3 354 696	-304 102
Oman pääoman muutokset	-91 698	-209 742
Muut maksuvalmiuden muutokset	3 650	1 322 794
Toimeksiantojen varojen muutos	77 791	125 961
Vaihto-omaisuuden muutos	47 500	-3 170
Saamisten muutos	638 805	466 600
Korottomien velkojen muutos	-760 446	733 403
Rahoituksen rahavirta	-858 602	365 069
Rahavarojen muutos	112 120	146 868
Rahavarat 31.12.	5 517 327	5 405 207
Rahavarat 1.1.	5 405 207	5 258 339
Rahavarojen muutos	112 120	146 868

Rahoituslaskelman tunnusluvut:

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä
5 vuodelta, 1000 euroa

-4 726 -12 249

Investointien tulorahoitus, %

116,25 % 79,41 %

Laskennallinen

lainanhoitokate

0,9 0,7

Kassan riittävyys, pv

24 24

Asukasmäärä

5 074 5 156

KONSERNITASE 31.12.2019

VASTAAVAA

	<u>31.12.2019</u>	<u>31.12.2018</u>
PYSYVÄT VASTAAVAT	40 704 263	42 907 315
Aineettomat hyödykkeet	313 060	247 870
	313 060	247 870
Aineelliset hyödykkeet	35 979 465	38 506 355
Maa- ja vesialueet	3 049 097	3 071 104
Rakennukset	28 639 785	28 690 525
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 347 548	3 340 368
Koneet ja kalusto	1 717 072	2 093 199
Muut aineelliset hyödykkeet	44 531	56 155
Enn.maksut ja keskener.hank.	181 433	1 255 004
Sijoitukset	4 411 738	4 153 089
Osakkuusyhteisöosakkeet	2 291 131	2 488 268
Muut osakkeet ja osuudet	832 538	324 582
Muut lainasaamiset	1 286 380	1 338 540
Muut saamiset	1 689	1 699
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	284 769	223 374
VAIHTUVAT VASTAAVAT	16 184 328	16 285 593
Vaihto-omaisuus	351 183	380 631
Saamiset	10 315 818	10 499 756
Pitkäaikaiset saamiset	4 254 750	4 636 412
Lyhytaikaiset saamiset	6 061 069	5 863 344
Rahoitusomaisuusarvopaperit	18 663	18 114
Osakkeet ja osuudet	455	455
Sijoitukset rahamarkkinainstr.	18 207	17 659
Rahat ja pankkisaamiset	5 498 664	5 387 093
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>57 173 360</u>	<u>59 416 281</u>

VASTATTAVAA

	<u>31.12.2019</u>	<u>31.12.2018</u>
OMA PÄÄOMA	16 209 209	17 431 584
Peruspääoma	22 881 275	22 881 275
Arvonkorotusrahasto	10 148	10 148
Muut omat rahastot	1 232 945	1 232 945
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	-7 098 507	-6 564 779
Tilikauden ylijäämä	-816 651	-128 004
VÄHEMMISTÖOSUUS	76 590	85 080
VARAUKSET		
POISTOERO JA VAPAAEHT. VAR.	0	13
PAKOLLISET VARAUKSET	367 334	380 043
Muut pakolliset varaukset	367 334	380 043
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	718 754	579 568
VIERAS PÄÄOMA	39 801 473	40 939 992
Pitkäaikainen vieras pääoma	22 995 487	26 481 924
Pitkäaikainen korollinen vieras po	22 927 903	26 413 124
Pitkäaikainen koroton vieras po	67 584	68 800
Lyhytaikainen vieras pääoma	16 805 987	14 458 069
Lyhytaikainen korollinen vieras po	7 572 178	4 807 509
Lyhytaikainen koroton vieras po	9 233 808	9 650 560
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>57 173 360</u>	<u>59 416 281</u>

TASEEN TUNNUSLUVUT

Omavaraisuusaste, %	28,48 %	29,48 %
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	51,25 %	52,45 %
Velat ja vastuut prosenttia käyttötulois- ta	53,34 %	58,13 %
Kertynyt yli- / alijäämä	-7 915	-6 693
Kertynyt yli- / alijäämä, €/asukas	-1 560	-1 298
Konsernin lainakanta € / asukas	6 011	6 055
Konsernin lainakanta 31.12., €	30 500	31 221
Lainat ja vuokravastuut, 31.12. 1000 €	32 127	32 971
Lainat ja vuokravastuut, € /asukas	6 332	6 395
Konsernin lainasaamiset 31.12., €	1 286	1 339
Asukasmäärä	5 074	5156

6. Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

KONSERNITULOSLASKELMAN LIITETIEDOT

Konsernin toimintatuotot tehtäväalueittain	2019	2018
Yleishallinto	1 762 983	1 843 875
Sosiaali- ja terveystoimet	34 861 144	34 379 422
Opetus- ja kulttuuritoimet	935 345	2 500 409
Yhdyskuntapalvelut	4 129 232	3 449 327
Konsernin toimintatuotot yhteensä	41 688 704	42 173 033

Pakollisten varausten muutokset	2019	2018
Potilasvahinkovakuutusmaksuvastuu 1.1.	368 177	358 642
Lisäykset tilikaudella	40 244	55 611
Vähennykset tilikaudella	-43 609	-46 076
Potilasvahinkovakuutusmaksuvastuu 31.12.	364 812	368 177
Vuokravastuu 1.1.	11 867	20 289
Lisäykset tilikaudella	435	824
Vähennykset tilikaudella	-9 780	-9 246
Vuokravastuu 31.12.	2 522	11 867

Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely	2019	2018
Satunnaiset tuotot		
Teak Oy fuusiovoitto		152 589
Satunnaiset tuotot yhteensä		152 589
Satunnaiset kulut		
Suupohjan koulutuskylä, kiinteistön luovutustappio	25 056	
Satunnaiset kulut yhteensä	25 056	

Taseen vastaavaa koskevat liitetiedot

Saamiset	2019	2018
Lyhytaikaisiin saamisiin sisältyvät olennaiset erät		
Projektien saamiset, Eu-tuet	56 061	81 287
Korvaus työterveyshuollosta	99 275	98 807
Valtionosuussaamiset	229 565	225 004
Melan saamiset	101 801	91 398
Myyntisaamiset ja muut saamiset	5 574 367	5 366 848
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	6 061 069	5 863 344

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Oman pääoman erittely	2019	2018
Peruspääoma 1.1.	22 881 275	22 881 275
Peruspääoma 31.12.	22 881 275	22 881 275
Arvonkorotusrahasto 1.1.	10 148	10 165
Vähennys		-17
Arvonkorotusrahasto 31.12.	10 148	10 148
Muut omat rahastot	1 232 945	1 232 945
Edellisten tilikausien ali-/ylijäämä 1.1.	-6 692 783	-6 339 687
Edellisten tilikausien oikaisut	-405 724	-225 092
Edellisten tilikausien ali-/ylijäämä 31.12.	-7 098 507	-6 564 779
Tilikauden ali-/ylijäämä	-816 651	-128 004
Oma pääoma yhteensä	16 209 209	17 431 584

Vieras pääoma

Pitkäaikaiseen korolliseen vieras pääomaan sisältyvät velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden jälkeen

Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	13 003 818	13 982 036
---	------------	------------

Pakolliset varaukset

Muut pakolliset varaukset

Potilasvahinkovakuutusmaksuvastuut	364 812	368 177
------------------------------------	---------	---------

Vuokravastuu	2 522	11 867
--------------	-------	--------

Muut pakolliset varaukset yhteensä	367 334	380 043
------------------------------------	---------	---------

Laskennalliset verovelat

Korottomaan vieraaseen pääomaan sisältyvät laskennalliset verovelat

32 902	68 800
--------	--------

Lyhytaikainen koroton pääoma

Oleelliset erät

Palkkojen ja henkilösivukulujen

jaksotukset	3 354 669	3 280 546
-------------	-----------	-----------

Korkojaksotukset	45 438	53 123
------------------	--------	--------

Ostovelat ja muut korottomat velat	5 833 702	6 316 891
------------------------------------	-----------	-----------

Lyhytaikainen koroton pääoma yhteensä	9 233 808	9 650 560
---------------------------------------	-----------	-----------

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat erittelyt	2019	2018
Velat, joiden vakuutena on kiinteistökiinnitys	1 360 398	1 610 118
 Vuokravastuut		
Toimitilojen vuokravastuut	1 400 198	1 498 122
Koneiden ja laitteiden vuokravastuut	226 936	252 500
Vuokravastuut yhteensä	1 627 134	1 750 622
Siitä seuraavalla tilikaudella erääntyvät	804 855	483 288
 Muut vastuusitoumukset		
Takaukset muiden puolesta	1 607 048	1 594 878
Professuurit	41 371	34 137
Palvelusopimukset llky	1 587 220	744 940
Arvonlisäveron palautusvastuu	2 480 574	2 074 015

Luettelo ja selvitykset

Luettelo kirjanpitokirjoista ja tositteiden lajeista

Käytetyt kirjanpitokirjat
 Tilinpäätös
 Tase-erittelyt
 Päiväkirjat ja pääkirjat
 Toteumavertailut
 Käyttöomaisuusluettelot

Tositelajit

002	Muistiokirjaukset
008	Vyörytystapahtumat
010	Tiliotekirjaus
011	Myyntireskontran suoritukset
020	Populus matkalasku
040	Ostolaskujen suoritukset
310	Palkat
410	Sähköiset ostolaskut
602	Rakennus- ja maa-aineslupamaksut
606	Ruokapalvelut
608	Muut laskut
644	Vesi- ja jätevesilaskut
670	Koki Vuokralaskut
703	Päivähoitolaskut
801	Käyttöomaisuus

Selvitys kirjanpidon säilytyksestä

Tilinpäätös	Säilytetään pysyvästi sidottuna kirjana
Tase-erittelyt	10 vuotta
Päiväkirjat	10 vuotta, sähköisessä muodossa
Pääkirjat	pysyvästi, sähköisessä muodossa
Toteumavertailut	10 vuotta sähköisessä muodossa
Käyttöomaisuus	10 vuotta atk-listoina
Tositeaineisto	10 vuotta, osa sähköisessä muodossa
Palkkalistat	10 vuotta, sähköisessä muodossa
Palkkakortit	pysyvästi

Teuvan kunnan tilikauden 2019 tilinpäätöksen allekirjoitus

Teuvalla 30. maaliskuuta 2020

TEUVAN KUNNANHALLITUS

Esko Lehtimäki, puheenjohtaja

Lasse Tamsi, 1. varapuheenjohtaja

Juha-Matti Kiviluoma, jäsen

Kaj Erlands, jäsen

Toni Nevanperä, jäsen

Katri Honkilahti, jäsen

Paula Kaleva, jäsen

Anu Mäntylä, jäsen

Ari Ollikkala, jäsen

Veli Nummela, kunnanjohtaja

Tilintarkastajan tilinpäätösmerkintä:

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu tilintarkastuskertomus

Teuvalla ____/____2020

KPMG Julkishallinnon palvelut Oy
Tilintarkastusyhteisö